№18(220) 1-7 ივნისი, 2001 წ   პარასკევის გამოშვება   ფასი 30 თეთრი

ფანტაზია 2001

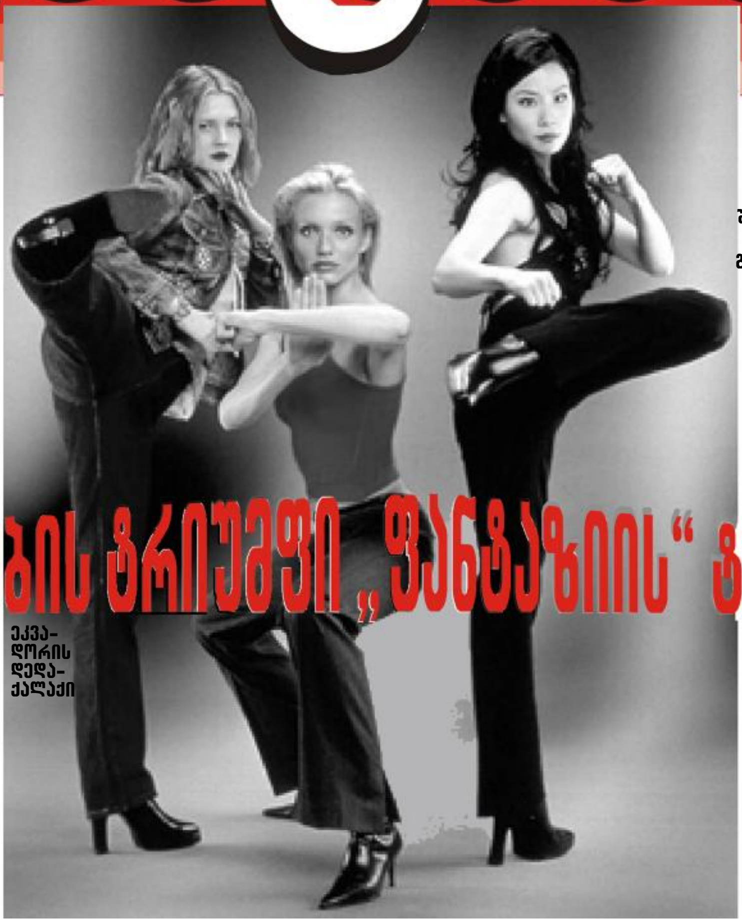

...პირველი მაგალითი

„მაისის ჭკვიანების“ ტურნირში 723 ქულა მოაგროვეს ქალბატონებმა, ხოლო ჩვენი სახელოვანი მამაკაცები მხოლოდ 465 ქულას დასჯერდნენ.

...მეორე მაგალითი

საკროსვორდო ჩემპიონატის მიმდინარე ტურნირშიც ქალები არიან წინ – 1458 ქულა მამაკაცების 1427 ქულის წინააღმდეგ.

...მესამე მაგალითი

სამშაბათის გამოშვების ფოტოკონკურსში: ქალები – 197 ქულა, მამაკაცები – 152 ქულა

დღევანდელი ნომრის მთავარ ღირსებად მიგვაჩნია სამი რამ:

პირველი

შევადგინეთ საკმაოდ საინტერესო კროსვორდი, რამაც უნდა გადაწყვიტოს დავა ჩვენი პირველი ჩემპიონატის ორ გამარჯვებულს შორის (...და სხვებსაც შეუძლიათ „სარგებელი“ ნახონ!)

მეორე

შევადგინეთ უნიკალური სია მსოფლიოს ყველა ქვეყნის ფულის ერთეულისა

მესამე

გავეცნობით ახალ ვარსკვლავს – ეშლი ჯადს!

ქალბატონების ტრიუმფი „ფანტაზიის“ ტურნირებში

ეკვადორის დედაქალაქი

ქალაქი-პორტი ავსტრალიაში

და რა ქალი! – ხელის გულზე....

ვექუა კომპიტერში ბევრია

ტრამვლინიდან მხტომელი

„...ტანი (.....) პირი მანგი“

„ფირმა“ მანქანა

მლიქვნელი ხაზი წრეში

გერმ. მეზღაპრე

რუსი მხატვარი

ხის მასალა

ძვ.ანსამბლი

მომხრე

თბილისის ქარხანა

Fe

ცხვირის ექიმი

სვანთა სიმღერა

ევროპელი ქრისტიანი

რუსეთის ქალაქი

თავისი საქმის ღიღოსტატი

ლოთობა ჯირკვალი ასეთიცაა

შეადგინა ალ. ელერდაშვილმა

ფოტო გრაფი დალოცვილი

მე-11 არმია შემოიყვანა

პირველი სიდიდის ვარსკვლავი

ელგუჯას სატრფო

სანტექნიკური მოწყობილობა

ხომ

ამერიკ. მწერალი

სიფრიფანა

პატარა

იყო ასეთი ტრიო

ღვთისმსახურება

სხეულის ნაწილი

ფილიპინ. ვულკანი

No

ძვ.ბრაზილიელი ფეხბურთელი

ქალი

(....)-გრეკო

(......)-გრუზინსკაია

ქალაქი ჩილეში

არის ასეთი თევზი

„შემოდით!“-ფრანგ.

თბილისის გარეუბანი

ბალერინა ქუთაისშია

ზოდიაქოს ნიშანი

ძვ.ბერძ. ისტორიკოსი

უპატრონო გერმან. მდინარე

ხორბლის შეჭამანდი

ყველაფერი პირველი

5 პლასტელინი

პლასტელინი 1897 წელს ინგლისის ქალაქ ბატის მკვიდრმა, ხატვის მასწავლებელმა უილიამ ჰერბუტმა მოიგონა; მას ამისაკენ უბიძგა მოსწავლეების სიჯიუტემ, რომლებსაც ძერწვის გაკვეთილზე თიხით ხელების დასვრა არ უნდოდათ. პირველი პლასტელინი დამზადებულ იქნა ნავთობის „ქელესაგან“ და ის ჩუმად, საკუთარი სახლის სარდაფში დაამზადა ჰერბუტმა.

პლასტილინის ფართო წარმოება კი ამავე ქალაქის ძველ წისქვილში დაიწყო 1900 წლის 1 მაისს.

6 სათვალე

სულ პირველი მოხსენიება სათვალის შესახებ გვხვდება 1289 წლის სანდრო პოპოცოს მანუსკრიპტში *Raite de conduite de la famile*. ტექსტში წერია: „მე იმდენად დავბერდი, რომ მინების გარეშე, რასაც სათვალეს უწოდებენ, აღარც კითხვა შემიძლია და აღარც წერა. ეს მინები ღარიბ მოხუცებს ახლახანს დაურიგდათ, რათა მათ წერა-კითხვა შეძლონ“.

წიგნში Fashions in Eyeglasses, რომელიც 1967 წელს ლონდონში გამოიცა, რიჩარდ კორსონი წერს, რომ ეს გამოგონება 1287 წელს მიეკუთვნება, ხოლო გამომგონებლად რამოდენიმე იტალიელის გვარია დასახელებული, თუმცა არცერთი მათგანის სიზუსტე ჯერ დადასტურებული არ არის. არის ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ სათვალე შექმნა ფლორენციელმა ბერმა და ეს 1280 წლით თარიღდება. ფლორენციის ერთ-ერთი ეკლესიის გვერდით გვხვდება ამ ბერის საფლავი შემდეგი წარწერით: „აქ განისვენებს სალვინო არმატი, სათვალის შემქმნელი“. თუმცა ისიც ცნობილია, რომ იტალიელებზე ბევრად ადრე შავი მინისაგან დამზადებულ სათვალეს ჩინელი მოსამართლეები ხმარობდნენ, რათა პროცესის მსვლელობისას ვერავის დაენახა მათს თვალებში ასახული გრძნობები.

7 კინოცენზურა

საზოგადოებრივი კინოცენზურის პირველი დაწესებულება იყო „კინოფილმების ცენზურის ეროვნული საზოგადოება“ (*National Board of Censorship of Motion Pictures*), რომელიც 1909 წლის მაისში ნიუ-იორკის სახალხო ინსტიტუტის ინიციატივით ჩამოყალიბდა და მასში გაერთიანდნენ საზოგადოებრივი მორალის დაცვის მოხალისეები. კინოკომპანიები ამ საზოგადოებას ყოველი ათასი ფუტი ლენტის ცენზურისათვის 3,5 დოლარს უხდიდნენ.

პატარა ახსნა-განმარტება

მკითხველთა (უფრო სწორად - შემვსებთა!) გარკვეული ნაწილი კვლავაც გვიკიჟინებს, რომ ჩვენ ნაკლები რაოდენობის კროსვორდებს ვაქვეყნებთ (სხვა მსგავსი დანიშნულების გაზეთებთან შედარებით!..)

განვმარტავთ:

...დიდ მადლობას მოგახსენებთ იმ ყურადღებისათვის, რასაც ჩვენი გაზეთის მიმართ იჩენთ და იმისათვისაც, რომ გამუდმებით გვაკრიტიკებთ და გსურთ, რომ გამოვასწოროთ ჩვენი შეცდომები და „ფანტაზია“ უფრო საინტერესო გავხადოთ...

ჩვენის მხრივ კი დავაკონკრეტებთ:

ა) ჩვენ თავიდანვე გვქონდა აღებული ის კურსი, რომ გაზეთში მხოლოდ კროსვორდები არ გვებეჭდა („მხოლოდ საკროსვორდო გაზეთები“, ჩვენს გარეშეც, საკმაოდ ბევრია თქვენს განკარგულებაში).

ბ) ჩვენს „ნაწერებს“, მარავალრიცხოვანი ზარების თანახმად, საკმაოდ ბევრი მკითხველი ჰყავს, ამიტომ თავს უფლებას ვაძლევთ, რომ, შედგენის გარდა, ვწეროთ კიდეც!

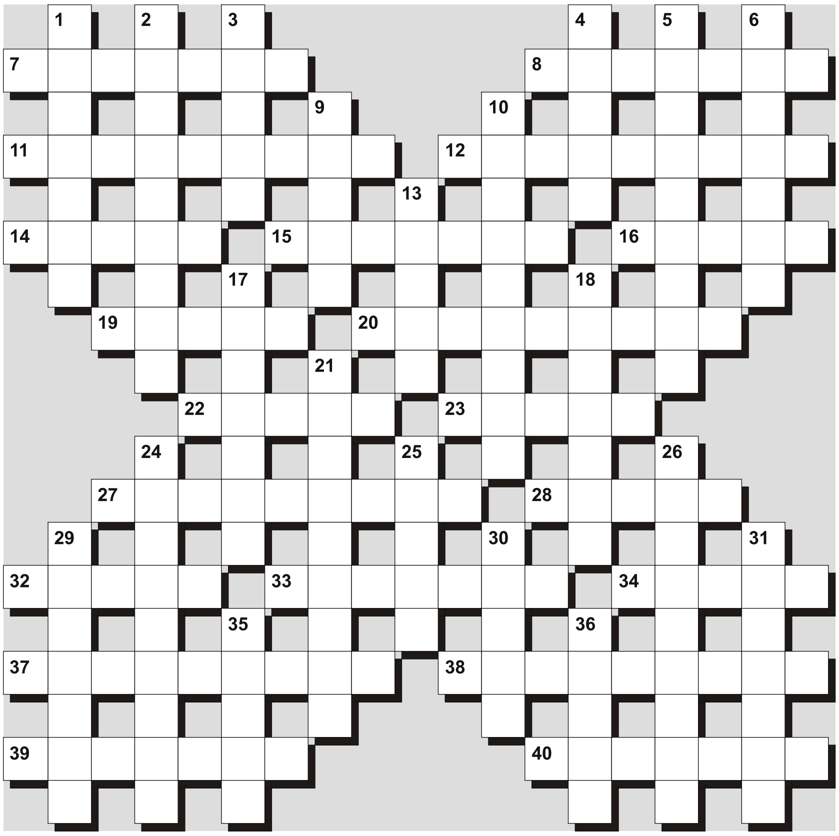

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

პასუხები მე-20 გვერდზეა

01 – 50 ქ. - შეუფასებელი
51 – 100 ქ. - დაბალი შედეგი
101 – 140 ქ. საშუალო შედეგი
141 – 180 ქ. ოსტატური შედეგი
181 – 210 ქ. დიდოსტატი!
211 – 223 ქ. ბრავო, მაესტრო!
225 ქ - დარწმუნებული ხართ, რომ სწორედ დაითვალეთ?

1. სახელმწიფო, რომელიც იმყოფება უცხო ქვეყნის ძალაუფლების ქვეშ (4). 2. ქიმიური ელემენტი, რომლის სახელწოდება ბერძნული წარმოშობისაა და ნიშნავს „ტყვია“-ს (5). 3. მდინარე ოდრას გერმანული სახელი (3). 4. გერმანული ჟურნალი (5). 5. XX საუკუნეში მოღვაწე, საფრანგეთში ემიგრირებული რუსი მწერალი, რომელმაც სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა (10). 6. რომაელი მხედართმთავარი, პირველი ტრიუმვირატის წევრი, რომელმაც 71 წელს ჩაახშო სპარტაკის აჯანყება (6). 7. ლეონარდო და ვინჩის ქმნილება (4). 8. 1929 წელს დაბადებული ჩეხი მწერალი, ავტორი რომანისა „ყოფიერების აუტანელი სიმსუბუქე“ (8). 9. პარისის ცოლი, ბერძნულ მითოლოგიაში (8). 10. დიდი ხუთეულის წევრი, მაკაროვთან, ფეტისოვთან, კასატონოვთან და კრუტოვთან ერთად (7). 11. ელექტრონის ანტინაწილაკი (6). 12. ესპანელი წარმოშობის ჰოლივუდის ვარსკვლავი (3). 13. ქართული ჟურნალი (2). 14. სიყვარულის ქალღმერთი ლიტვურ მითოლოგიაში (10). 15. ტბა კანადისა და აშშ-ს ტერიტორიაზე, რომელზედაც გაშენებულია ქალაქი ტორონტო (6). 16. ადამიანური ურთიერთობის ერთ-ერთი ფორმა (4). 17. ირანის შაჰი (1487-1524), სეფევიდების დინასტიის დამფუძნებელი (8). 18. იუპიტერის თანამგზავრი, რომელიც აღმოჩენილ იქნა 1892 წელს, ამერიკელი ასტრონომის ედუარდ ბარნარდის მიერ (6). 19. XIX ს გერმანელი ეკონომისტი, თანამედროვე პოლიტეკონომიის ერთ-ერთი ფუძემდებელი (9). 20. მეცნიერება, რომელიც სწავლობს სამეურნეო ცხოვრების რომელიმე დარგს (4). 21. წევრი შეიარაღებული სახალხო რაზმისა, რომელიც მოქმედებს მტრის ზურგში (2). 22. ამერიკის ტროპიკულ ტყეებში გავრცელებული მარადმწვანე ხე, რომლის თესლი ფართოდ გამოიყენება საკონდიტრო საქმიანობაში (6). 23. ქართლის მეფე, ფარსმან II-ის მეტსახელი (4). 24. ადამიანის ცხოვრების აღწერა (2). 25. რთული სიტყვების ლათინური წინსართი, ბერძნული „ფსევდო“-ს სინონიმი (6). 26. ძაღლების შემსწავლელი მეცნიერება (5). 27. ერთ-ერთი იმ პიროვნებათაგანი, რომლებიც დახვრიტეს 1918 წლის 20 სექტემბერს (6). 28. ზღაპრული არსება (2). 29. ფრანგი ფიზიკოსი, ფილოსოფოსი, მათემატიკოსი და ფიზიოლოგი (1596-1650), ავტორი ცნობილი ფრაზისა: „ვაზროვნებ, მაშასადამე ვარსებობ“ (6). 30. მსუბუქი კავალერისტი ევროპულ ჯარებში მე-16-20 საუკუნეებში (7). 31. ამერიკელი პოეტესა (1886-1961), ლიტერატურული მიმდინარეობა იმაჟიზმის, ფუძემდებელი (10). 32. ავსტრიელი კომპოზიტორი (1885-1935), ვენის ახალი სკოლის წარმომადგენელი, დიდი ავსტრიელი კომპოზიტორის არნოლდ შონბერგის მოსწავლე (8). 33. ბულგაკოვისეული „ოსტატი და მარგარიტა“-ს პერსონაჟი (5). 34. ქართველი მწერალი, ავტორი ისტორიული რომანისა „გმირთა ვარამი“ (2). 35. ერთი სახის მიკროორგანიზმების წმინდა კულტურა, რომლის ყველა მორფოლოგიური და ფიზიოლოგიური თავისებურებანი შესწავლილია (7). 36. ცნობილი ფრანგი მსახიობის, ანუკ ემეს ნამდვილი გვარი (8). 37. დაავადებული ადამიანის სრული იზოლაცია, შემდგომში ინფექციის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად (3). 38. რჩეული ნაწარმოებების კრებული (4). 39. ძველ რომში მდიდრული სახლების შიგნით მოთავსებული ეზო (8). 40. XIX საუკუნეში მოღვაწე გერმანელი მათემატიკოსი, პეტერ გუსტავ ლეჟენ (.........) (10).

გიორგი ვეკუას კროსვორდები

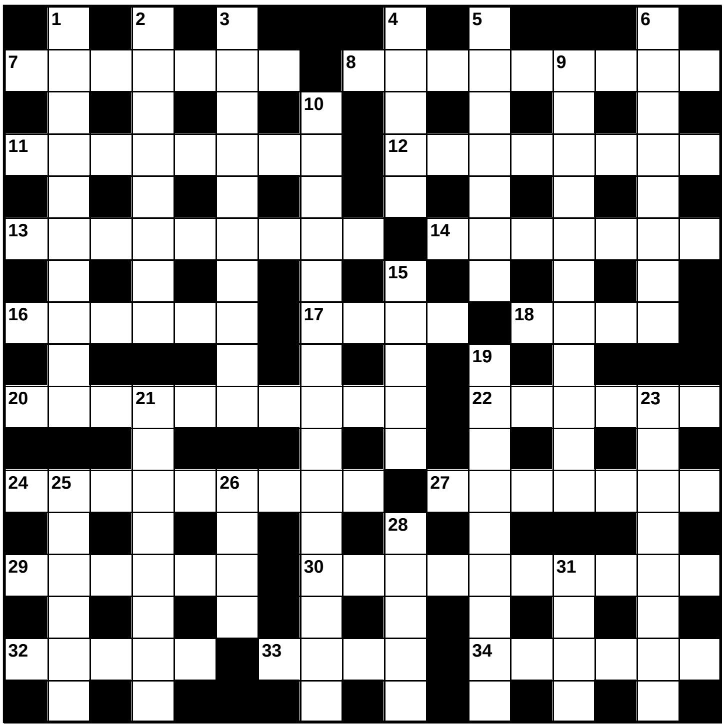

თარაზულად:

7. სიტყვა, რომელიც აერთიანებს თირკმელებს და ძვირფას ქვებს. 8. ტელეფონის სახეობა, რომელიც „მობილურ“ ტელეფონებთან კონკურენციის გამო ნელინელ წარსულს, ე.ი. ხსოვნას ბარდება. 11. ჩინგიზ აიტმატოვისეული „რობოტი-ადამიანი“. 12. ლიტვის ატომური სადგური. 13. ყველა ხალხის უძველესი რელიგია. 14. მზეთუნახავი შეიძლება იყოს.... 16. დედამიწის ნამდვილი ფორმა მათემატიკურ ენაზე. 17. სიტყვა, რომელიც თურქულ-აზერბაიჯანურ გვარებში „შვილს“ აღნიშნავს. 18. ხველების საწინააღმდეგო წამალში გამოყენებული სამკურნალო მცენარე. 20. ერთგვარი პატარა ცხოველი, რომელსაც გაშმაგებული კბენა შეუძლია. 22. მამაკაცის რომელი სახელი ნიშნავს ბერძნულად „კეთილშობილს“? 24. სიგრძის ძველქართული ერთეული, უდრის დაახლოებით 4 კილომეტრს. 27. უმაღლესი ექსტრაორდინარული თანამდებობა, რომელიც ეკავა ვილჰელმ **I** ორანელს ბრაბანტში (ბელგია). 29. აგატა კრისტის შემოქმედების პოპულარული პერსონაჟი, გამჭრიახი მის (....). 30. როგორი ქვეყანაა, მაგალითად, ფინეთი? 32. ვინმე ჯეინ დევეროს *ეს* 36 სანტიმეტრის სიგრძისა ჰქონდა და ამიტომაც იგი გინესების რეკორდების წიგნში მოხვდა. რა არის *ეს*? 33. ცნობილი რესტორანი ომამდელ სოხუმში. 34. 2 იანვრის ტრადიციული ხალხური „სახელი-განსაზღვრება“.

შვეულად:

1. მგლოვიარე არსებები გალაკტიონის შემოქმედებიდან. 2. ვიკინგი, რომელიც აშშ-ს კონგრესმა ამერიკის აღმომჩენად აღიარა. (მისი გვარი ნაცნობია „მობილურების“ მოყვარულთათვის). 3. თითქმის დავით კაკაბაძის მიერ გამოგონებული რამ. 4. ფრანგი მწერალი-ეგზისტენციონალისტი, რომლის საყვარელი მწერალი იყო დოსტოევსკი. 5. ამ ქართველ სპორტსმენს 60 გრამმა 30 000 დოლარი დააკარგვინა სიდნეის ოლიმპიადაზე. 6. ფაშისტური გერმანიის გასაიდუმლოებული მისტიკური ორგანიზაცია, რომელიც მნიშვნელოვნად განსაზღვრავდა ჰიტლერის პოლიტიკას. 9. კატების შემსწავლელი დარგი. 10. ზესტაფონის ქარხნის პროდუქტი, რომლის თურქეთში მასობრივად გატანამ კინაღამ კატასტროფა გამოიწვია (რამეთუ მას მიწიდან, მათ შორის ლიანდაგების ქვემოდან იღებდნენ). 15. მთათა სისტემა, რომელიც ფიგურირებს დიდი ენობრივი ჯგუფის სახელწოდებაში. 19. ცნობილი ადამიანების მიერ შელამაზებული საკუთარი მოღვაწეობა წერილობითი ფორმით. 21. ებრაელთა და სომეხთა „ლობი“ საზღვარგარეთ. 23. ქალღმერთ დალის „საკურატორო“ სფერო. 25. ზურაბ წერეთლის მიერ აშენებული რესტორანი თბილისში. 26. ქვეყნის ნაწილი, რომელიც ასირიულად „აღმოსავლეთს“ ნიშნავს. 28. ცხენის კისრის ნაწილი. 31. სტუდენტთა ტრადიციული სასმელი ევროპის ქვეყნებში.

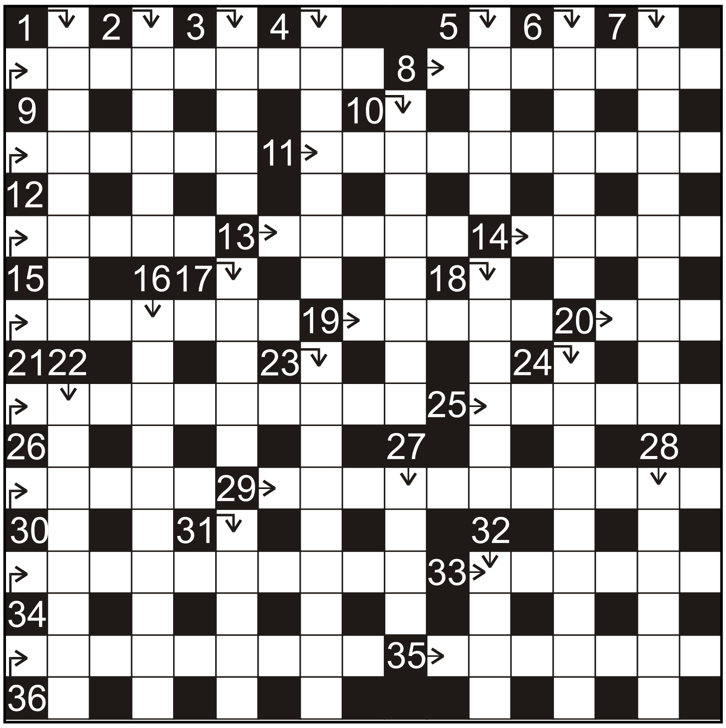

თარაზულად: 8. ქართველი ქალების სამშვიდობო „იარაღი“.

9. იხილეთ ფოტო №1.

11. ბგერა შეიძლება იყოს.

12. იხილეთ ფოტო №2.

13. დაგუბებული წყალი, გუბე. 14. „უფლის“ ცხოველი. 15. შვიდი ჯუჯის „უფროსი“. 19. ქაღალდის სახეობა. 20. ქალაქი ინდოეთში, გოას და დამანის „კოლეგა“. 21. ტელევიზიის მუშაკი. 25. პეპსინის ნაკლებობა კუჭის წვენში. 26. ქართული ცქრიალა ღვინო (შამპანური). 29. მარკების შემგროვებელი. 30. სპორტული ნავი. 33. გერმანელი კომპოზიტორი. 34. ჯგუფ „დროის მანქანის“ ლიდერი. 35. ჯინა ლოლბრიჯიდას როლი კინოში. 36. მცირიშვილი.

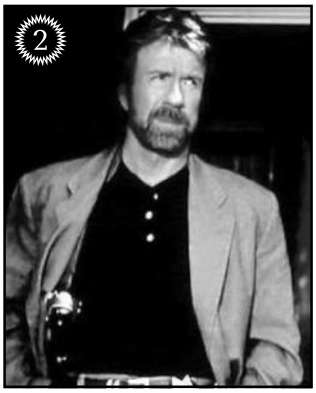

შვეულად:

1. იხილეთ ფოტო №3.

2. მსხვილი ნაწლავის ანთება. 3. ბიბლიური წინასწარმეტყველი. 4. რა არის მზე?. 5. სოფელი საგარეჯოს რაიონში. 6. გატაცებული ქალის დასაბრუნებელი „ექსპედიცია“. 7. შაქრით და სანელებლებით შეზავებული ცხელი ღვინო. 10. მსახიობი კინოფილმ „სიმღერის ჰანგებიდან“, ჯულია (....). 16. ტირანოზავრის ახლო „ნათესავი“. 17. საბერძნეთის უდიდესი კუნძული. 18. გასართობი დაწესებულება. 22. ქართლის (იბერიის) მეფეთა სახელი მე-2 და მე-3 საუკუნეებში. 23. იტალიელი მხატვარი და მოქანდაკე, რომელიც საფრანგეთში მოღვაწეობდა. 24. ჰაერსანაოსნო საშუალება. 27. ასეთი ხაზებიც არსებობს. 28. მძიმე მრეწველობის გერმანული კონცერნი. 31. პეწენიკი, ფრანტი.

32. იხილეთ ფოტო№4.

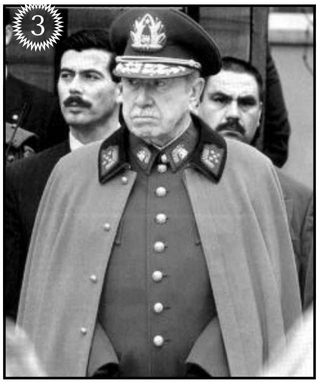

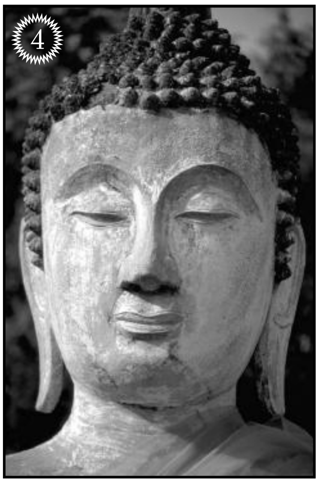

თარაზულად: 1. ძველ ბერძნულ მითოლოგიაში, სილამაზის ქალღმერთების, აგლაიას, ევფროსინეს და თალიას საერთო სახელი. 4. რომელი ყვავილის სახელწოდება მიიღება ორი გერმანული სიტყვის: „კეთილშობილის“ და “თეთრის“ შეერთებით? 8. უნგრელი კომპოზიტორი, ბელა... (1881-1945). 14. საკუთარი ავსიტყვაობის გამო დუელში დაღუპული დიდი რუსი პოეტი. 15. ჯარის რჩეული ნაწილი. 16. მეკვლე-ძაღლი ქართული სინამდვილეში. 19. ვინ იყო ვასკო ნუნიეს დე ბალბოაც, ფრანსისკო პისაროც და დიეგო ველასკესიც? 20. რომელიმე წმინდანის საპატივსაცემოდ გამართული საეკლესიო გალობა. 21. მეორე სახელი იმისა, რაც გადასცა ფოსტალიონმა გიორგიმ ლამარას? (თუ სად მოხდა ეს ამბავი, თავად გაიხსენეთ). 24. რა ჰქვია ფრანგ მსახიობ ქალს ემეს? 25. რა ერქვა ქალს, რომლის გულისათვისაც დაიწყო ცნობილი ათწლიანი სისხლისმღვრელი ომი. 26. სახელგანთქმული ესპანელი ველომრბოლელი, ტურ დე ფრანსის ხუთგზის გამარჯვებული, მიგელ... 31. აქ ინდირა განდის მამის გვარი გაიხსენეთ. 32. რა ერქვა მსახიობს, რომლის ნამდვილი გვარიც გუსტაფსონი გახლდათ? 33. პოლონელი მწერალი, ავტორი რომანებისა „ფარაონი“ და „თოჯინა“. 34. ცხოვრებაშივე „მათემატიკის მეფედ“ შერაცხული გერმანელი მათემატიკოსი. 39. ძველბერძნულ მითოლოგიაში კრეტის მეფის, მინოსის ქალიშვილი და თეზევსის მეუღლე. 40. ერთ-ერთი „ლივერპულელი ხოჭოთაგანი“ გაიხსენეთ. 41. რა არის გადატანითი მნიშვნელობით მთავარი მაგისტრალი ქალაქისათვის. 42. **იხილეთ ფოტო №1** (თუ არ იცნობთ, გადაათვალიერეთ დღევანდელი ნომერი) 47. გვარი, რომელსაც სტალინის ქალიშვილი ატარებს. 48. დასავლეთ სამყაროში მდიდრული სახლებში მოსამსახურეთა უფროსი. 49. რა ერქვა საბჭოთა კავშირში შექმნილ ამერიკული **Space shuttle**-ის ტიპის მრავალჯერ გამოყენებად კოსმოსურ ხომალდს? 52. ნივთიერების რაოდენობის ერთეული. 53. „იუვენტუსის“ იტალიელი ნახევარმცველი. 54. ასე ეწოდება პირველ ფრანგულ დედამიწის ხელოვნურ თანამგზავრს, არსებობს ამავე სახელწოდების მქონე ფილმი ჟერარ დეპარდიეს და ლეტისია კასტას მონაწილეობითაც... რა ჰქვია ფილმს? 58. ინგლისურად - **smallpox**, რუსულად - **Оспа**, ქართულად - ??? 59. ცხენის გადაადგილების სახესხვაობა. 60. ალბათ გსმენიათ მძიმე ინფექციური დაავადების ბოტულიზმის შესახებ... რას ნიშნავს სიტყვა **Botulus** ქართულად, ანუ რა არის ამ ინფექციის გამომწვევი? 65. რა უნდა გქონდეს იმისათვის, რომ კინოთეატრ რუსთაველში იხილო „ჰანიბალი“? 66. ტიბეტის დედაქალაქი. 67. განმასხვავებელი ნიშანი სამხედრო მოსამსახურეების თავსაბურავზე. 68. დაავადების განვითარების უმაღლესი ეტაპი. 72. რა გააჩნია რუს რევოლუციონერსა და მწერალს, ალექსანდრე გერცენს ნიცაში? 73. შვედეთის სამეფო დინასტიის დამაარსებელი ნაპოლეონის მარშალი (იხილეთ საკროსვორო ენციკლოპედია). 74. არიზონას შტატის ადმინისტრაციული დედაქალაქის, ფინიქსის, **NHL**-ში მოთამაშე ჰოკეისტთა გუნდის სიმბოლო-ცხოველი. 78. მდგომარეობა, რომელიც წინ უსწრებს ეპილეფსიის შეტევას. 79. როგორი შეიძლება იყოს სისხლი? 80. რაიმე მთლიანის მონაკვეთი. 84. ლესოთოს დედაქალაქი. 85. XX საუკუნეში მოღვაწე ამერიკელი ფანტასტი, რობერტ... ავტორი რომანისა „სიურრეალისტების დიდი გინიოლი“. 86. კლასიციზმის ეპოქაში მოღვაწე ფრანგი დრამატურგი, პიერ... (1606-1684). 87. უცნობად შერაცხული ასო მათემატიკაში. 91. კარტოფილის ამოსათხრელად წასული ბიჭუნა... ერთი რუსული სიმღერის თანახმად. 92. ინდოეთსა და ნეპალში მობინადრე ცხოველი, რომელსაც ველურ ხარს უწოდებენ. 93. რა შეიძლება იყოს სარძევე? 98. სახლის საძირკვლად დადებული გათლილი ძელი. 99. ჯარის სურსათ-სანოვაგე. 100. პოპულარული თეთრფილტრიანი სიგარეტის მარკა. 103. ქალაქი უზბეკეთში, ტაშკენტის ოლქში. 104. ნიკოლო მაკიაველის მშობლიური ქალაქი (ეს კითხვა რომ სცოდნოდა ახლახანს დუტასთან ერთი ქალბატონი 10 ათასს მოიგებდა). 105. „მშობელ მიწაში მიდგას ფესვები...“ როგორც იმ *რალაცასთ* ფესვები - თქვა გოგლამ... რა იგულისხმება? 110. **New age music**-ის სტილის წარმომადგენელი ერთ-ერთი ჯგუფი. 111. ის, რასაც ქვემეხით ისვრიან. 112. ფიზიკური სიდიდე, რომელსაც შეესაბამება მხოლოდ რიცხვითი მნიშვნელობა ვექტორისაგან განსხვავებით. 113. ზამთრის 1952 წლის VI ოლიმპიური თამაშების დედაქალაქი. 117. ვალიკო მიზანდარისათვის მეტად მახლობელი სფერო. 118. ვაშლის ღვინო. 119. ექიმ აიბოლიტის მტერი. 123. მიუნჰენის „ბაიერნის“ მეკარე, რომელმაც ბაიერნს წელს, შეიძლება ითქვას, ჩემპიონთა ლიგა მოაგებინა. 124. რა ეწოდება იტალიის გარშემო მდებარე აკვატორიას? 125. ქალის თეთრეულის ერთ-ერთი ნედლეული-ქსოვილი. 129. ჟურნალ „პლეიბოის“ დამაარსებელი ამერიკელი ჟურნალისტი, ჰიუ... (თუ არ იცით, „ფანტაზიის“ გასულ ნომრებში ნახეთ სტატია მასზე). 130. სამკურნალო დაწესებულება. 131. ის, რაც არსაიდან არ ჩნდება და არც უკვალოდ ქრება, არამედ ერთი სახიდან გადადის მეორეში (ყოველ შემთხვევაში ფიზიკოსები ასე ამტკიცებენ და დავუჯეროთ). 136. ავტორი ფსიქოლოგიური რომანისა „დოქტორი ჯეკილისა და მისტერ ჰაიდის უჩვეულო ისტორია“. 137. მარია ებნერ-ეშენბახი ამბობდა - **„ყოველთვის უნდა იყო <u>პირველის</u> მბრძანებელი და <u>მეორის</u> მსახური“**... აქ <u>პირველი</u> ნება-სურვილია, რა არის <u>მეორე</u>? 138. ჩაწერეთ ამ სიტყვების ადრესატი ქალის სახელი:

Я готов рассказать тебе поле,
Эти волосы взял я у ржи,
Если хочешь, на палец Вяжи -
Я нисколько не чувствую боли.
Я готов рассказать тебе поле.

139. მუსიკალური ნაწარმოებების შესრულების სტილი. 140. კარლო კოლოდის „ფიჭვის ბიჭუნა“. 141. ავტორი რომანისა „ბალთაზარ კოსა“.

შვეულად: 1. **იხილეთ ფოტო №2**. 2. ბიბლიური მოსეს ძმა. 3. რა ერქვა ქართველ მწერალს, ევდოშვილს? 5. კლასიციზმის ეპოქის წარმომადგენელი ფრანგი ფერმწერი, ავტორი ფერწერული ტილოსი „მარატის სიკვდილი“. 6. თხების ჯოგი. 7. XX ს ფრანგი მწერალი, ნობელის პრემიის ლაურეატი (მიუხედავად იმისა, რომ მან უარი თქვა ამ პრემიაზე). 9. რაიმე სპორტული ასპარეზობის მონაკვეთი. 10. თვითნასწავლი გამომგონებელი ამერიკელებს ედისონი ჰყავდათ... ვინაა თვითნასწავლი გამომგონებელი რუსულ სინამდვილეში? 11. წონასწორობაში მყოფი, უძრავი, ანუ როგორი? 12. ფრანგი მწერლის, ჟორჟ სანდის ნამდვილი გვარი. 13. მესამე რაიხის „მამების“ მიერ შემქნილი პირველი საკონცენტრაციო ბანაკი. 17. თვალის შუქმტეხი აპარატის ნაწილი. 18. ერთ-ერთი წიწვოვანი ხე, რომლის სურნელებაც, როგორც ამბობენ, ძალიან უყვარდა ჰერმან ჰესეს. 22. თანავარსკვლავედი, რომლის შემდაგენლობაშიც შედის ვარსკვლავი ვეგა. 23. საკომუნიკაციო საშუალება. 27. როგორი შეიძლება იყოს ჭა? 28. აიდაჰოც, არიზონაც, დელავერიც და ბევრი სხვაც. 29. **იხილეთ ფოტო № 3**. 30. საპირისპირო შეხედულებათა და მისწრაფებათა შეჯახება. 35. ისტორიული ოლქი ჩრდ. საფრანგეთში (...ამ ოლქმა სახელწოდება მისცა შვეულ№27-ში ჩაშიფრულ ჭის სახესხვაობას). 36. ფლორიდის შტატის, ქალაქ ორლანდოს **NBA**-ში მოასპარეზე გუნდის სახელი **Magic**-ის გარეშე (ამას კალათბურთის მოყვარულები გეტყვიან). 37. ვაჭრობის ღმერთი და ღმერთების მაცნე (ირიდასთან ერთად!) ძველბერძნულ მითოლოგიაში. 38. თანამედროვე ფრანგი კინორეჟისორი, ლეოს... რეჟისორი ფილმისა „ცუდი სისხლი“, რომელშიც მთავარ როლს ჟულიეტ ბინოში ასრულებს. 43. პურის ან სურსათ-სანოვაგის მოგროვება კალოებზე ჩამოთხოვით ეკლესია-მონასტრების სასარგებლოდ. 44. ამ ქოლგოსანთა ოჯახის მცენარეს იყენებენ საკონსერვო, საკონდიტრო და ფარმაკოლოგიურ წარმოებაში... ალბათ, გაიხსენებთ ამ მცენარეს. 45. ქართველი კრიტიკოსის, პუბლიცისტის და ჟურნალისტის რომანოზ ფანცხავას ლიტერატურული ფსევდონიმი. 46. რუსული წარმოშობის XX საუკუნის ერთ-ერთი უდიდესი ბალერონი, რომელმაც 1982 წელს ავსტრიის მოქალაქეობა მიიღო, მანამდე კი 1961 წელს გაიქცა საბჭოთა კავშირიდან. 50. „მაკლაი“-სთან დაწყვილებული სახელი კუნძულ ახალი გვინეის სანაპიროზე. 51. პლანეტა ნეპტუნის თანამგზავრი. 55. რა ფერისაა მაისური, რომელსაც აძლევენ ჯილდოდ ტურ დე ფრანსის გამარჯვებულ ველომრბოლელებს? 56. ინგლისელი პოეტი, მეტიუ... (1822-1888). 57. ჟორჟ ვეას სამშობლო. 61. კუნძული ქალაქ სან-ფრანცისკოს მახლობლად, სადაც წლების განმავლობაში იმყოფებოდა აშშ-ს ფედერალური ციხე. 62. როგორი შეიძლება იყოს სიცილი? 63. ალფონს დოდეს ლიტერატურული ვაჟიშვილი. 64. პოეტური ხერხი, როდესაც ლექსში სტრიქონების პირველი ასოები ქმნიან პოეტის სახელს. 69. რა ჰქონდა ლურჯი ფრანგული ლიტერატურის ერთ ზღაპრულ პერსონაჟს? 70. **იხილეთ ფოტო №4**. 71. ორად გაყოფილი ქვეყანა აზიაში. 75. ხილის წვენის პიურესაგან დამზადებული საკონდიტრო ნაწარმი. 76. ამ სიაში მეორე სვეტლანა სავიცკაიაა... ვინაა პირველ ადგილზე (გვარი)?. 77. როგორი ჩიტია იადონი? 81. რუსი მწერალი, ავტორი რომანისა „ალისფერი აფრები“. 82. **იხილეთ ფოტო №5.** 83. ოლქი ჩრდ. იტალიაში. 88. ქალის ყველაზე მაღალი სასიმღერო ხმა. 89. გერმანელი მათემატიკოსი, გეორგ... (1845-1918). 90. რა ჰქვია ჰერაკლეს დედას ძვ. ბერძნულ მითოლოგიაში? 94. როგორია ადამიანი, რომელიც საკუთარ გარეგნობას ზედმეტ ყურადღების უთმობს?. 95. პირველი რუსი ნობელის პრემიის ლაურეატი. 96. მდინარე თერგის ხეობის სახელწოდება ყაზბეგის რაიონში. 97. სახლის ზედა ნახევარსართული. 101. მეორე მსოფლიო ომის დროს რუსეთის საჰაერო ძალების მეთაური, საბჭოთა კავშირის არმიის გენერალ-პოლკოვნიკი. 102. ბილიარდის ნაირსახეობა. 106. გერმანელი მწერალი, ავტორი რომანისა „ტრიუმფალური თაღი“. 107. XVII საუკუნეში მოღვაწე ესპანელი ფერმწერი, ბარტოლომეო ესტებან... 108. სოლომონ ისაკიჩ მეჯღანუაშვილის ლიტერატურული მამა. 109. რა ჰქვია ყველაზე დიდ ბაყაყსაც და ყველაზე დიდი ხოჭოსაც? 114. **იხილეთ ფოტო №6**. 115. შტატი აშშ-ში, სადაც მდებარეობს ქალაქი მილუოკი. 116. ნიუ-იორკი ახლა „ახალი იორკია“, 1664 წლამდე კი ამ ქალაქს ერქვა „ახალი...“ რომელი ევროპული ქალაქის სახელი ერქვა? 120. მიშელ მერსიეს კინოროლი. 121. წყნარი ამინდი ზღვაზე. 122. ჩინელების ბელადი. 126. საათის მექანიზმის ნაწილი, რომელიც უზრუნველყოფს სვლის თანაბარზომიერებას. 127. ჩეხური წარმოების ავტომობილი (*<u>სხვათა შორის:</u>* ეს ფირმა ახლა კონცერნ „ფოლკსვაგენს“ ეკუთვნის). 128. უდაბნოში ნანახი შესაძლო ფსევდოგამოსახულება. 132. თეთრი გლუვნაჭუჭიანი მოგრძო ნაყოფის მქონე ხე, რომლის ნაყოფის მთავარი ექსპორტიორი მთელ მსოფლიოში ირანი გახლავთ. 133. რუსეთის საფეხბურთო კლუბი. 134. ივანე ტურგენევის მოთხრობა. 135. ტბა ლოხ-ნესის შესაძლო ფსევდობინადარი.

შეადგინა ვახო ელერდაშვილმა

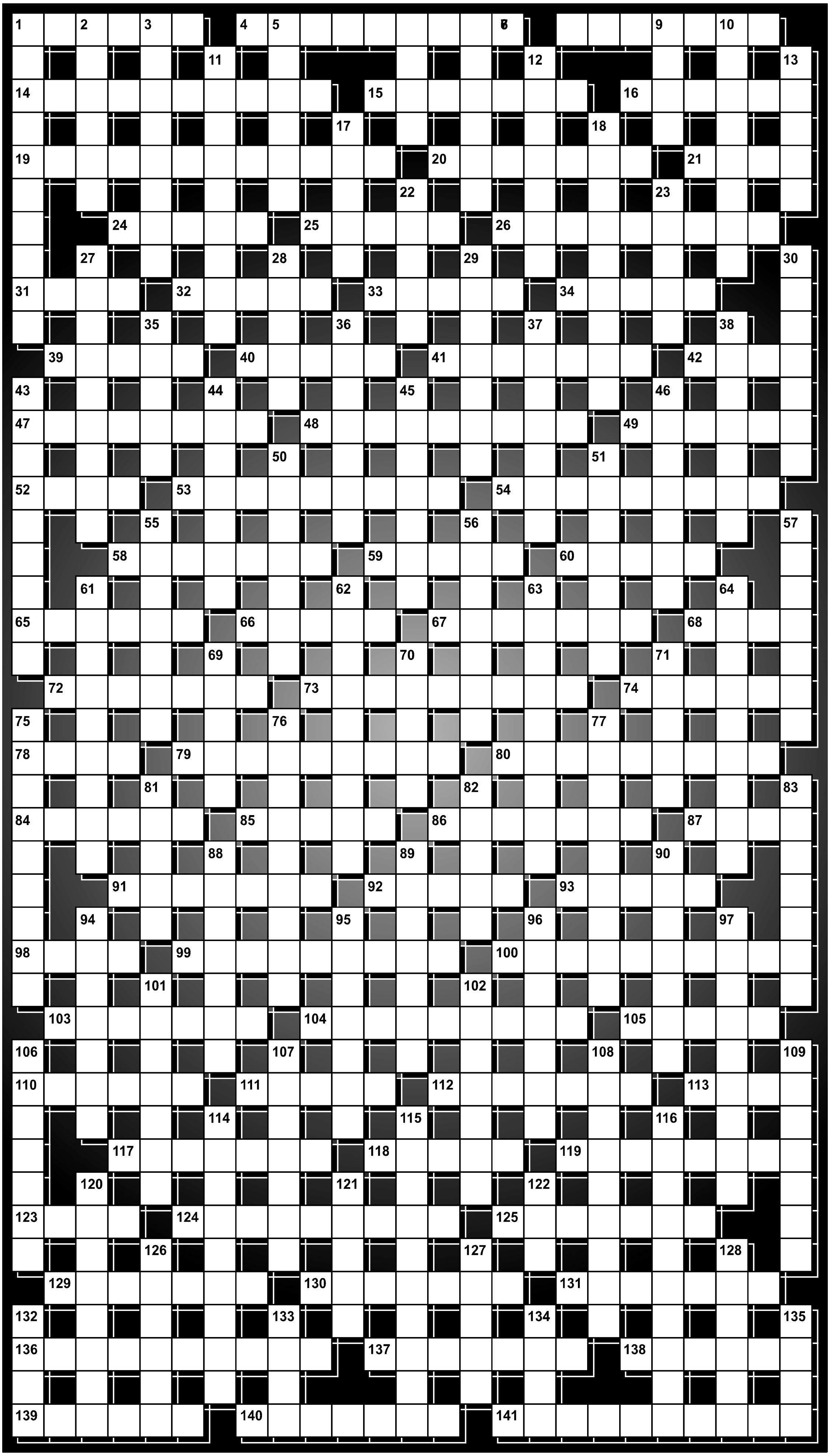

1

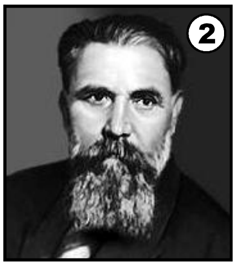
2

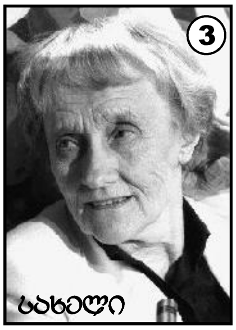
3
სახელი

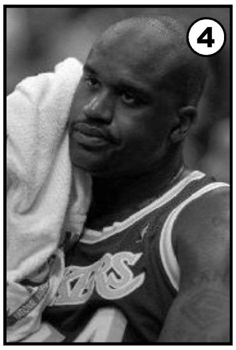
4

5

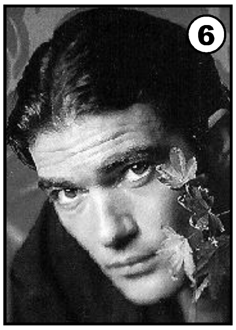
6

საკროსვორდო ენციკლოპედია

ბერდი რიჩარდ - პოლარეთის ამერიკელი მკვლევარი.

ბერდი უილიამ - XVI-XVII სს ინგლ. კომპოზიტორი.

ბერდიაევი ნიკოლოზ - XIX-XX სს რუსი ფილოსოფოსი.

ბერდიანსკი - ქალაქი უკრაინის ზაპოროჟიეს ოლქში.

ბერდიში - ცივი იარაღის სახესხვაობა, ფართოპირიანი ცული.

ბერდიჩევი - ქალაქი უკრაინის ჟიტომირის ოლქში.

ბერდსკი - ქალაქი რუსეთის ნოვოსიბირსკის ოლქში.

ბერდუჯი - მდინარე ძეგამჩაის (აზერბ.) ძვ. ქართული სახელწოდება.

ბერეგინი - აღმ. სლაველთა მითოლოგიაში ბუნების სტიქიათა ქალღმერთი.

ბერეგოვო - ქალაქი უკრაინაში, იმიერკარპატების ოლქში.

ბერეგოვოი გიორგი - რუსი მფრინავი-კოსმონავტი.

ბერეზა - ქალაქი ბელორუსიაში, ბრესტის ოლქში.

ბერეზანი - ქალაქი უკრაინის კიევის ოლქში.

ბერეზინა - მდინარე ბელორუსიაში, დნეპრის მარჯვ. შენაკადი.

ბერეზინო - ქალაქი ბელორუსიის მინსკის ოლქში.

ბერეზოვსკი ბორის - XX ს დასასრ. რუსი სახ. მოღვაწე და ბიზნესმენი, რუსეთის მეცნ. აკად. წევრ-კორი.

ბერეიტორი - ცხენების გამხედნი, ცხენზე ჯდომის მასწავლებელი.

ბერელეხი - მდინარე იაკუტიაში, ინდიგარკას მარცხ. შენაკადი.

ბერენგარიუს ტურელი - XI ს ფრანგი ფილოსოფოსი და თეოლოგი.

ბერენსი პეტერ - XIX-XX სს გერმანელი არქიტექტორი, მხატვარ-კონსტრუქტორი.

ბერენტი ვაცლავ - XIX-XX სს პოლონელი მწერალი.

ბერენჯერი ტომ - ამერიკელი მსახიობი.

ბერექანი - ქალაქი უკრაინაში.

ბერესტეჩკო - ქალაქი უკრაინის ვოლინის ოლქში.

ბერესტოვი ვალენტინ - XX ს რუსი მწერალი.

ბერესფორდი ბრიუს - ავსტრალიელი კინორეჟისორი.

ბერეტა პიეტრო - იტალიელი იარაღის მწარმოებელი

ბერეტი - მრგვალი, რბილი ქუდი.

ბერვალდი ფრანც - XIX ს შვედი კომპოზიტორი.

ბერვარი - საცეცხლური (საბა)

ბერზინში ბორის - XX ს ლატვიელი ფერმწერი.

ბერთა - ქართული კულტურის კერა ძველ კლარჯეთში.

ბერთაყანა - კლდეში ნაკვეთი სახიზარი (ქვაბი) ჯავახეთში, სოფ. თმოგვის მახლობლად.

ბერთლო (ბერთელო) პიერ ეჟენ მარსელენ - XIX-XX სს ფრანგი ქიმიკოსი.

ბერთოლე კლოდ ლუი - XVIII-XIX სს ფრანგი ქიმიკოსი.

ბერთოლიდები - ცვალებადი შედგენილობის ქიმიური ნაერთები.

ბერთუბნის მონასტერი - დავით გარეჯის კომპლექსში შემავალი ერთ-ერთი გამოქვაბული მონასტერი.

ბერი - 1)საეკლესიო ძმობი წევრი; 2) დიდი ხნისა, ბებერი.

ბერი კარლ - XIX ს რუსი ბუნებისმეტყველი, ემბრიოლოგიის ფუძემდებელი.

ბერი - ისტ. ციხე-სიმაგრე კახეთში, იგივე ჩელეთი.

ბერი - ისტ. ოლქი ცენტრ. საფრანგეთში.

ბერი - ქალაქი ინგლისში.

ბერია ლავრენტი - 30-40-იანი წწ მაღალჩინოსანი საბჭოელი მოღვაწე, სსრკ შინაგან საქმეთა მინისტრი.

ბერიაშვილი ზარბეგ - მოჭიდავე, მსოფლიოს 1969 წ ჩემპიონი.

ბერი-ბერი - საკვებში ვიტამინ თიამინის ნაკლებობით გამოწვეული დაავადება (ავიტამინოზი).

ბერიგანი ბანი - ამერიკელი ჯაზმენი, მომღერალი.

ბერიევი (ბერიაშვილი) გიორგი - ავიაკონსტრუქტორი.

ბერიკაობა - ქართული ხალხური იმპროვიზაციული ნიღბების თეატრი.

ბერიკაცი - მოხუცი მამაკაცი.

ბერიკი - საგრაფო დიდ ბრიტანეთში (შოტლანდია).

ბერილი - სილიკატური მინერალი.

ბერილიოზი - ბერილიუმით ან მისი ნაერთით მოწამვლა.

ბერილიუმი - პერიოდ. სისტემის II ჯგუფის ქიმ. ელემენტი.

ბერილიუმიდები - ბერილიუმის ნაერთი სხვა ლითონთან.

ბერილიუმიზაცია - ფოლადის ნაკეთობათა ზედაპირის გაჯერება ბერილიუმით.

ბერინგი ვიტუს იონასენ - XVIII ს რუსი ზღვაოსანი, წარმოშობით დანიელი.

ბერიო შარლ ოგიუსტ - XIX ს ბელგიელი მევიოლინე და პედაგოგი.

ბერიოზკა - რუსული ქორეოგრაფიული ანსამბლი.

ბერიოზოვკა - მდინარე იაკუტიაში, კოლიმის მარჯვ. შენაკადი.

ბერიოზოვსკი - ქალაქი რუსთის კემეროვოს ოლქში.

ბერისლავი - ქალაქი უკრაინის ხერსონის ოლქში.

ბერისო - ქალაქი არგენტინაში, ბუენოს-აირესის პროვ.

ბერისხევი - XIII ს კლდეში ნაკვეთი სავანე ასპინძის რ-ნში.

ბერიტაშვილი ივანე - ფიზიოლოგიური სკოლის ფუძემდებელი საქართველოში.

ბერიშა სალი - ალბანეთის პრეზიდენტი 1992-97 წწ.

ბერიძე ალექსანდრე - ფერმწერი.

ბერიძე ვახტანგ - მეცნიერი, ხელოვნებათმცოდნე.

ბერიძე ვუკოლ - ენათმეცნიერი, რუსთველოლოგი.

ბერიჯვარი - სოფელი ცხინვალის რ

ბერკანი - ქალაქი მაროკოში.

ბერკე - XII ს ოქროს ურდოს ხანი, ბათო-ყაენის უმცროსი ძმა.

ბერკეტი - საყრდენ წერტილზე მოძრავად დაყენებული ძელაკი.

ბერკი რობერტ ო'ჰარა - ავსტრალიის ინგლისელი მკვლევარი.

ბერკლი ჯორჯ - XVIII ს ინგლისელი ფილოსოფოსი.

ბერკლი - ქალაქი აშშ-ს კალიფორნიის შტატში.

ბერკლიუმი - პერიოდ. სისტემის III ჯგუფის ხელოვნური ქიმ. ელემენტი.

ბერლაგე ჰენდრიკ პეტრუს - XIX-XX სს ჰოლანდიელი არქიტექტორი.

ბერლადი - ადრეფეოდალური ხანის ქალაქი და ოლქი დუნაის ქვემო დინებაში.

ბერლანგა ლუის გარსია - ესპანელი კინორეჟისორი.

ბერლინგუერი ენრიკო - იტალიისა და საერთაშ. კომუნისტური მოძრაობის მოღვაწე.

ბერლინი - გერმანიის დედაქალაქი.

ბერლინი ირვინგ - XX ს ამერიკელი კომპოზიტორი.

ბერლიოზი ჰექტორ - XIX ს ფრანგი კომპოზიტორი.

ბერლიხინგენი გეც (გოტფრიდ) ფონ - XVI ს გერმ. საიმპერიო რაინდი, გლეხთა მოძრაობის მონაწილე, მწერალი.

ბერლუსკონი სილვიო - იტალიის პრემიერ-მინისტრი 1994 წ.

ბერმამიტი - პლატო კავკასიონის ჩრდ. კალთაზე.

ბერმეხო ბართოლომე - XVI ს ესპანელი ფერმწერი.

ბერმონაზონი - იგივეა, რაც ბერი.

ბერმუდის კუნძულები - მარჯნის კუნძულების ჯგუფი ატლანტის ოკეანეში.

ბერმუხა - ბებერი მუხა; (გადატ.) საქმეში დაბერებული კაცი.

ბერნადოტები - შვედეთის სამეფო დინასტია.

ბერნადოტი ჟან ბატისტ ჟიულ - XVIII ს შვედეთის სამეფო დინასტიის დამაარსებელი, ნაპოლეონ I-ის მარშალი.

ბერნალი ჯონ დეზმონდ - XX ს ინგლისელი ფიზიკოსი და საზ. მოღვაწე.

ბერნანოსი ჟორჟ - XX ს ფრანგი მწერალი და პუბლიცისტი.

ბერნარდენ დე სენ-პიერი ჟაკ ანრი - მე-18-19 სს ფრანგი მწერალი.

ბერნარდე ნეაპოლელი - XVII ს იტალიელი კათოლიკე მისიონერი, ქართული ხალხური ზღაპრების ჩამწერი.

ბერნარი კლოდ - XIX ს ფრანგი ფიზიოლოგი და

1612, ხულ - 5936

კროსვორდი 3 სურათისა და 47 კითხვისათვის

1

2

3

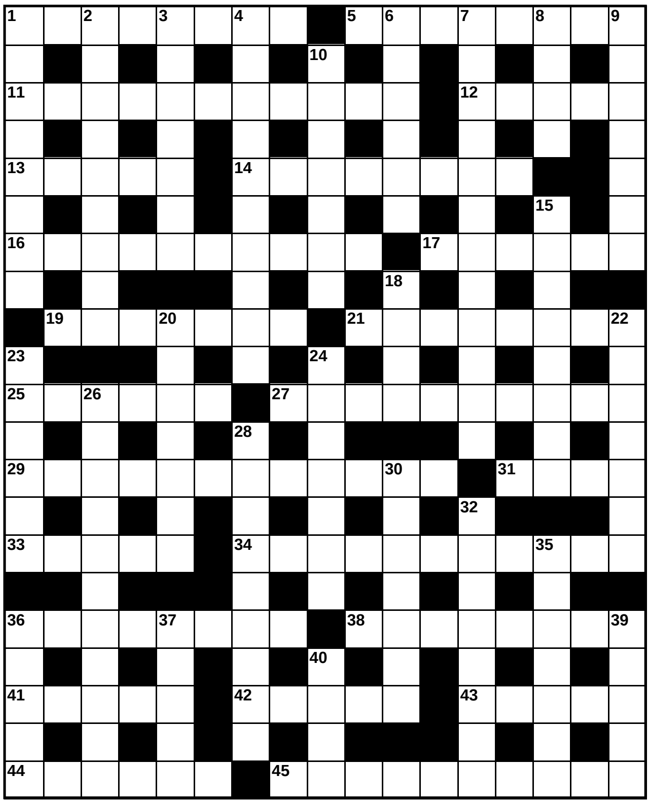

თარაზულად:

1. სრულიად საწინააღმდეგო თვისებების მქონე სუბიექტი. 5. პოლარული წრის იქით მცხოვრები ერთ-ერთი ტომის წარმომადგენელი. 11. წესრიგის დამცავი ორგანო დასავლეთის სამყაროს რიგ ქვეყნებში. 12. მდინარე დიდ ბრიტანეთში. 13. ქალაქი ბელგიაში. 14. ახლო წარსულში ბრაზილიის ფეხბურთელთა ნაკრების მეკარე. 16. ცეკვა, რომელიც თავის წარმოშობას, როგორც ჩანს, პოლონეთის ერთ ქალაქს უნდა უმადლოდეს. 17. დას. საქართველოს ისტორიული რეგიონი. 19. სხვადასხვა სახეობის ცოცხალი ორგანიზმების შეჯვარების შედეგად მიღებული ინდივიდი. 21. ჩვენს ქვეყანაში ძველად გავრცელებული „ევროპული" წარმოშობის ცივი იარაღი. 25. სახელმწიფოსთან დაპირისპირებული კრიმინალური ელემენტი დას. საქართველოში. 27. იტალიელი პოლიციელი. 29. ყოველმხრივ სრულყოფილი ანუ როგორი? 31. თენგიზ მაისურაძის კინოპერსონაჟი. 33. მუსლიმანურ სამყაროში პრივილეგირებული პირი. 34. მთავარი პერსონაჟი კარლო გოლდონის პიესისა „სასტუმროს დიასახლისი". 36. გვარი შექსპირისეული რიჩარდ III-ისა. 38. **იხილეთ ფოტო№1**. 41. საგანგებო მიზნით გაწვრთნილ-ნასწავლი იაპონელი ქალი. 42. სპეციფიური სახელი უნგრელი მამაკაცებისა. 43. ფრანგული ტელესერიალის პერსონაჟი გოგონა. 44. ქართული სინამდვილის ერთ-ერთი ანარქისტი სუბიექტი. 45. მდინარე აჭარაში.

46. (აბა, თუ წაიკითხეთ გასული ნომერი?) ბოლონიური სკოლის წარმომადგენელი. მისთვის დამახასიათებელია კომპოზიციური სიცხადე, პერსონაჟთა იდეალიზაცია, ლოკალური ფერი („დიანას ნადირობა")

შვეულად: 1. **იხილეთ ფოტო№2**. 2. ნატიფი და მოხდენილი სხეულის მქონე (როგორი?) ქალი. 3. რა ჰქვია სახელგანთქმულ ესპანელ ტენორს, სინიორ დომინგოს? 4. ბერძენი ეროვნების დირიჟორი, თბილისის საპატიო მოქალაქე. 6. ძვირფასი აბრეშუმის სახესხვაობა. 7. საზოგადოების შემადგენელი ნაწილი. 8. საგანგებო დანიშნულების მქონე დოკუმენტი. 9. (თუ ვინმეს ახსოვს) საბჭოეთში ფართოდ „რეკლამირებადი" ესპანელი კომუნისტი ქალი. 10. სახვითი ხელოვნების სახესხვაობა. 15. სიტყვა, რომელიც სოფი ლორენის ერთი ცნობილი ფილმის სათაურში მოიხსენიება „მარტურანოს" წინ. 18. ქალაქი ბელორუსში. 20. უკუსვლა ანუ რა... არაქართულად. 22. სახელ ირინეს ვარიანტი. 23. **იხილეთ ფოტო№3.** 24. საბირჟო საქმიანობაში ჩართული სუბიექტი. 26. პოლიტიკის თავისებურება, რომელიც აშშ-ს 1980-88 წლების პრეზიდენტს მიეწერება. 28. (...კიდევ) როგორია ის სუბიექტი, რომელიც სხვის სიკეთეს საკუთარის სიავეს არჩევს? 30. თანამედროვე მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი ფეხბურთელი. 32. აშშ-ს ერთ-ერთი მმართველი სახელმწიფოებრივი ორგანო. 35. აშშ-სა და კანადაში მცხოვრებ ინდიელთა ტომის წარმომადგენელი. 36. ცნება, რაც მთელი საბჭოური ეკონომიკის არსს გამოხატავდა. 37. ცოცხალი ორგანიზმის ერთ-ერთი საფარი. 39. მოკლედ აჭრილი წყვილმტევნიანი რქა. 40. ევროპის ჩრდილოური სახელმწიფოს დედაქალაქი.

სამი აფორიზმი იმ ოპტიმისტებისათვის, ვისაც სჯერა, რომ 2001 წლის წვიმიან გაზაფხულს მცხუნვარე ზაფხული მოჰყვება

1282. „საქმის მცოდნე" კაცი ფლირტს იწყებს პლაჟის ყველაზე თეთრი კანის მქონე ლამაზმანთან!... რატომ?

...იმიტომ, რომ ასეთ ქალს მთელი შვებულება ჯერ კიდევ წინ აქვს.

მარჩელო მასტროიანი

1283. პლაჟი არის ადგილი, სადაც შეიძლება გამოაჩინო ყველაფერი, გარდა თვალებისა.

იანინა იპოხორსკაია

1284. ზღვა? მე ის სიგიჟემდე მიყვარს, როცა პლაჟზე ვზივარ.

დუგლას ჯერალდი

ჩვენი მეგობარი - დათვი

1. რა ჰქვია იმ სამ ერთნაირ ჩინურ დათვს, რომლებიც უნგრულსა და იაპონურ კროსვორდებს შუა მოჩანან? 2. დათვთან „დაკავშირებული" არაგანზრახვითი ცუდი ქმედება. 3. როგორი დათვი მიიღო პრიზად 1985 წელს გიორგი შენგელაიამ ბერლინის კინოფესტივალზე? 4. ოლიმპიური თამაშების სამგზის ჩემპიონი „დათვი" ბელორუსიიდან. 5. ჩვენი პოეტი, რომლის „წარმომავლობაშიც" დიდმა აკაკიმ დათვის ორი ნაშიერი მოიძია. 6. ქართველი (პატარა) დათვი, რომელიც ერევნის „არარატს" მარადის ემახსოვრება. 7. რა ჰქვია კროსვორდის გვერდიდან მომზირალ დათვს? 8. ორსიტყვიანი სახელი იგავისა, სადაც დათვის დისკრიმინაციის ამბავია მოთხრობილი. 9. რა ეკუთვნის დათვს ცის თაღზე. 10. როგორ წარმოითქმის ბერძნულად „დათვი" (ამ სიტყვიდანაა ნაწარმოები „არქტიკაც და ანტარქტიდაც". 11. გაიხსენეთ - კროსვორდის გვერდით ხეზე ამძვრალი დათუნას საცხოვრებელი კონტინენტი. 12. 1980 წელს რომელი უდიდესი ღონისძიება წარიმართა „დათვის" ეგიდით? 13. დათვის როლის შემსრულებელი რუსთაველელთა სპექტაკლ „ჭინჭრაქაში". 14. XI საუკუნის გერმანელ ტომთა ბელადი, რომელიც „დათვის" მეტსახელით შევიდა ისტორიაში. 15. (კიდევ) როგორი დათვი იყო ერთი პოპულარული საბჭოური შოკოლადის მთავარი პერსონაჟი? 16. არსებობს ევგენი შვარცის პიესა-ზღაპარი „ჩვეულებრივი (.........), სადაც დათვადქცეული პრინცის ამბავია მოთხრობილი. 17. საბჭოური მულტიპლიკაციის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული დათვის - ვინი პუჰის - გამხმოვანებელი. 18. ჩრდილოეთ ამერიკის ტყეებში მობინადრე დათვის სახეობა. 19. მდინარე დონის „დათვის" სახელიანი მარცხენა შენაკადი. 20. ნამდვილი რაჭული დათვის ქართული კინოსი. 21. ამგვარი დათვი კი ჩვენს ტყეებში ბინადრობს. 22. „მთადათვად" წოდებული მთანი მასივი ყირიმის სამხრეთ ნაწილში. 23. თეთრი დათვების კუნძული № 1. 24. თეთრი დათვების კუნძული № 2.

ხ	ზ	ი	რ	გ	ა	დ	ა	ი	ს	კ	ვ	ლ
ი	ლ	ი	შ	ა	ნ	უ	თ	პ	რ	ი	ს	ა
დ	ი	ლ	ვ	რ	გ	ს	ა	მ	ა	თ	ი	ვ
ა	შ	ე	ი	ე	მ	ა	დ	ი	ვ	ე	დ	ე
ნ	ე	ი	ლ	ნ	ა	მ	ო	ლ	ა	ო	ლ	ა
ი	დ	ნ	ა	ლ	ნ	ს	თ	ა	ნ	ი	ი	ლ
თ	ი	ლ	ა	გ	ჯ	ა	ხ	უ	რ	დ	დ	ბ
დ	ა	ა	ე	ბ	ი	რ	ა	ბ	ი	ე	რ	რ
ა	კ	ძ	ლ	რ	ბ	ა	მ	ე	დ	ვ	ჩ	ე
	ო	ე	ი	ო	ა	ვ	ს	დ	ნ	ა	პ	ხ
	დ	ნ	ა	ი	ლ	ს	ა	ა	უ	ლ	ი	ტ
	ი	ი	ლ	ა	რ	ტ	ს	წ	ა	ი	ა	ი
	ლ	ა	ი	ს	ი	ლ	ხ	ც	რ	ა	ც	უ
	ი	რ	ა	ძ	ტ	ო	ს	ი	ე	ვ	ი	დ
	მ	უ	ა	რ	რ	ე	ბ	ც	ი	ე	დ	ა
	დ	ი	ნ	ე	გ	ო	ნ	ო	პ	ვ	ი	გ
	ა	თ	ვ	ი	ი	ვ	ლ	ე	შ	დ	ე	მ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
																		1											
																		1	1										
							1			1	1		5	6	5	4	3	1	1		1	1	1	2				4	
	2	2	2	2	1	1	6	1	1	3	2	5	3	5	6	4	1	1	1	1	4	6	5	5	4	6	6	2	2
10	5	6	8	9	8	7	3	11	13	11	12	13	12	12	11	10	8	1	1	1	11	11	11	11	11	9	9	9	5

				2
				4
			6	2
			6	4
			6	19
	2	1	3	6
		2	2	4
		2	2	2
		2	1	1
		1	2	1
	1	1	1	1
1	2	3	1	1
1	2	4	4	1
1	2	4	4	1
2	2	4	4	1
3	3	2	4	1
	4	5	3	1
		5	6	2
	4	8	2	4
		4	9	8
			18	8
			14	9
		4	10	8
		5	8	8
		4	8	7
		4	8	7
		2	7	6
			7	5
			6	5
			7	4

პატარა ამბები დიდი სამყაროდან

* * *ზამთრის ძილში დათვი დაახლოებით 4000 კალორიას ხარჯავს.

* * *კოსმოსიდან ლას-ვეგასი ჩანს, როგორც დედამიწის ყველაზე ნათელი წერტილი.

* * *„ემპაიერ სტეიტ ბილდინგის" ცათამბჯენში დაახლოებით 10 მილიონი აგურია ჩაშენებული.

* * *მსოფლიოში ყველაზე გავრცელებული სახელია მუჰამედი.

* * * მიჩიგანის შტატის უნივერსიტეტში ჩატარებული გამოკვლევების შედეგად დადგინდა, რომ მეხი მამაკაცებს 6-ჯერ უფრი ხშირად ეცემათ, ვიდრე ქალებს.

* * * არნოლდ შვარცენეგერის ჯიპი 2857 კილოგრამს იწონის და 2,4 მეტრი სიგრძისაა.

* * * ყველაზე ხანგრძლივი სლოკინი გაგრძელდა 65 წლის განმავლობაში, ცემინება - 978 დღის განმავლობაში, ხოლო მთქნარება - 5 კვირის განმავლობაში.

* * *ერთადერთი ძვალი ადამიანის სხეულში, რომელიც სხვებთან არაა დაკავშირებული, განლაგებულია ყელში და ის ენას და მის კუნთებს აკავებს.

* * * ადამიანის სხეულში დაახლოებით 72,5 კილომეტრი სიგრძის ნერვებია.

* * *ბუს შეუძლია 270 გრადუსით შეატრიალოს თავი.

* * *კოღოს ძირითადი საკვებია ყვავილის მტვერი, სისხლი კი მას სჭირდება, როგორც პროტეინის წყარო, რათა კვერცხის დადება შეძლოს.

* * * ყოველწლიურად დედამიწაზე 50 ათასი მიწისძვრა ფიქსირდება.

მსოფლიო კინოს 50 ქალღმერთი

გამოშვება №30

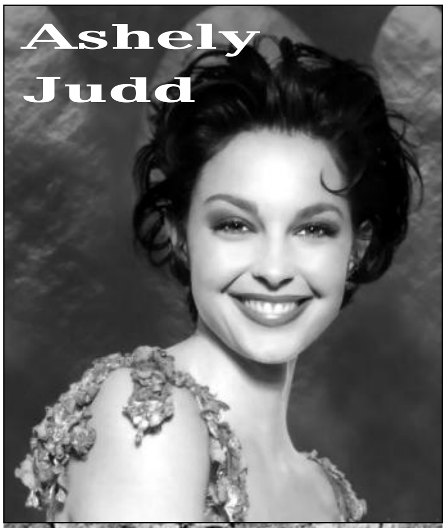

ეშლი ჯადი დაიბადა 1968 წლის 19 აპრილს ლოს-ანჯელესში

შესაძლოა, ჯერ ადრეა, ეშლი ჯადისათვის იმ ტიტულის გამეტება, რასაც ჩვენ ნამდვილად გამორჩენილ „ქალღმერთებს“ ვანიჭებთ, მაგრამ ამჯერად გამონაკლისი გვსურს დავუშვათ და, ასე ვთქვათ, ავანსად გავცეთ ეს ტიტული; ამის მიზეზი კი ის ორიოდე ფილმი გახლავთ, რომელიც ამ ბოლო დროს ჩაგვივარდა ხელთ და სადაც მართლაც უმშვენიერესმა ეშლი ჯადმა განუმეორებელი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩვენზე ...ერთი მათგანის რეკლამას - „ნორმა ჯინი და მერილინი“ - მე-9 გვერდზე გთავაზობთ. ამ ფილმში მერილინ მონროს როლს ორი მსახიობი თამაშობს: ეშლი ჯადი (ადრეული პერიოდი) და მირა სორვინო (მოწიფული ასაკი). მიუხედავად ამერიკული კინოსადმი ამ ბოლო დროს შექმნილმა ნეგატიურმა აზრმა, მერილინ მონროს ცხოვრების ეკრანიზირება სასიამოვნო გამონაკლისის სახით შემოვიდა ჩვენს კინოხსოვნაში და ამიტომაც მოვიძიეთ მასალები როგორც ეშლი ჯადის, ასევე შედარებით უფრო ცნობილი მირა სორვინოს შესახებ, რომელსაც ასევე უეჭველად და უცილობლად მიეკუთვნება „ქალღმერთობის“ ტიტული ჩვენს საგაზეთო გალერეაში.

* * *

ეშლი ჯადის კარიერის დასაწყისი ერთ იღბლიან შემთხვევითობასთანაა დაკავშირებული. იმ ფილმში („ორმაგი გათვლა“), სადაც მისი დებიუტი შედგა ჯოდი ფოსტერის გადაღება იყო გათვალისწინებული, მაგრამ სწორედ მაშინ ამ ცნობილ ჰოლივუდელ ქალბატონს ფეხმძიმობის რთული პერიოდი ჰქონდა გასავლელი და იგი იძულებული გახდა უარი ეთქვა სტუდია Paramount-ისათვის როლზე. ასე რომ, სასწრაფოდ გახდა საჭირო მისი შემცვლელის მოძებნა და ეს შემცვლელი ეშლი ჯადი აღმოჩნდა. აღნიშნულ ფილმში მონაწილეობამ კი ეს შედარებით უცნობი ქალბატონი უცებ აქცია ჰოლივუდის ერთ-ერთ ყველაზე დიდი ანაზღაურების მქონე მსახიობად.

„მე ეს როლი იმით მომეწონა, რომ ის სრულიად განსხვავდება იმ პერსონაჟებისაგან, რომლებსაც ჰოლივუდში ქმნიან; მე უფლება მომეცა დამოუკიდებელი და პირდაპირი ადამიანის სახე შემექმნა და არა „კარგი გოგონას“ ან „მოწყენილი ქალის“ სახით წარვმდგარიყავი მაყურებლის წინაშე. და საერთოდ - თავად შურისძიების თემა ჩემთვის ძალზედ მახლობელია, რადგან, მასში უდიდესი ენერგეტიკული მუხტია ჩადებული“ - ამბობს მშვენიერი ეშლი.

მიუხედავად იმისა, რომ ფილმში მრავლადაა ავტორბოლები, დევნა თუ სროლა, ეს ყოველივე ეშლისათვის არავითარ სირთულეს არ წარმოადგენდა. კვლავ მას მოვუსმინოთ: „ხანგრძლივი ხვეწნა-მუდარის შემდეგ მე ნება დამრთეს, რომ ყველა ტრიუკი თავად შემესრულებინა, თუმცა სკოლის შენობის სახურავიდან გადმოხტომა კატეგორიულად ამიკრძალეს; მათ იცოდნენ, რომ მე ჩემსას გავიტანდი და ეს კადრი ჩემი არყოფნისას, ჩუმად, კასკადიორის დახმარებით გადაიღეს“.

ფილმის მიხედვით პარტნიორ ტომი ლისთან პაექრობა კიდევ ერთი სტიმული იყო კარგი თამაშისა; ეს ქალები ერთხანს ებრძვიან ერთმანეთს, მაგრამ შემდეგ ერთი მათგანის უდანაშაულობა მტკიცდება და ძველ მტრებს მეგობრობის გარდა აღარაფერი რჩებათ განსახორციელებელი. ასეთი წინააღმდეგობრივი ხასიათის შექმნას ნამდვილად სჭირდებოდა ისეთი წინააღმდეგობირივი პიროვნება, როგორიც თავად ეშლი ჯადია, რომლის მიგნება რეჟისორ-პროდიუსერებისათვის უდიდესი წარმატების ტოლფასი გახდა.

გნებავთ დაიჯერეთ და გნებავთ არა, მაგრამ იმ სცენაში, სადაც მთავარი გმირები ოკეანეში იხრჩობიან, ეშლის დაჟინებული მოთხოვნით კასკადიორები დაითხოვეს და მარტო თვითონ კი არა, პარტნიორი ტომ ჯონსიც კი აიძულა ჯადმა, რომ ყინულივით ცივ წყალში ხანგრძლივ გადაღებებს დასთანხმებოდა.

უფრო „ადვილად“ მოახერხა მან ერთ-ერთი ფინალური სცენის თამაში, სადაც მის პერსონაჟს ქმარი კუბოში ტენის და სახურავსაც მაგრად აჭედებს. თუმცა „ცოცხლად დამარხული“ ეშლი სამზეოზე ამოყვანის შემდეგ ხანგრძლივ ისტერიკაში ჩავრდა და ეს შიშისა და სიკვდილის „რეპეტიციის“ გავლით კი არ იყო გამოწვეული, არამედ სულ სხვა მიზეზი აქვითინებდა მას მწარედ - „გადაღებები დასარულს რომ მიუახლოვდა, ის მატირებდაო“ - განმარტა ჰოლივუდის ახალმა ვარსკვლავმა.

ერთი სიტყვით, ჰოლივუდის სხვა ნაზი კეკლუცებისაგან განსხვავებით, ეშლი ცხოვრებაშიც ჰგავს თავის პერსონაჟებს. იგი თანამედროვე, ძლიერი, ჭკვიანი და დამოუკიდებელი ქალია, რომელთან ხუმრობაც ყველას ძვირად უჯდება.

„მე ისეთ გარემოში გავიზარდე, სადაც ქალები აკეთებდნენ მხოლოდ იმას, რაც მათ ეწადათ“ - ამბობს მსახიობი, რომელმაც პოპულარობით უკვე კარგახანია დაჩრდილა თავისი მომღერალი დედა (ნაომი) და უფროსი და (უაინონა). სანამ ეს ორი ქალი სიმღერას დაიწყებდა მათი ოჯახი ძალზედ ღარიბი იყო და კენტუკისა და კალიფორნიის შტატებში გამუდმებით უწევდათ სახლიდან სახლში გადაბარგება. 13 წლის განმავლობაში ეშლიმ 12 სკოლის გამოცვლა მოასწრო. მისი ერთადერთი ხსნა ოცნებებში გამოკეტვა იყო და ამას დედაც უწყობდა ხელს, რადგან თვლიდა, რომ ოცნება და წარმოსახვა მის მომავალ ცხოვრებაში წარმატების ერთ-ერთი საწინდარი იქნებოდა. ასე რომ, ეშლის მსახიობობას ბავშვობიდანვე მყარი საფუძველი ჩაეყარა... ოცნებების ახით!

ორი მომღერლისა და მსახიობის კოლორიტული ოჯახის ისტორიამ მალე პროდიუსერებიც დააინტერესა და მათ შექმნეს ტელეფილმი - „ნაომი და უაინონა - სიყვარული ხიდებს აგებს“, რასაც ეშლი ჯადის თქმით, არაფერი აქვს საერთო მის რეალურ ბიოგრაფიასთან და სიცრუეზეა აგებული,მაგრამ მიუხედავად ამისა, იგი შოუ-ბიზნესის კანონებს დაემორჩილა და ხშირად დაიარებოდა ნაირგვარ მაყურებელთან შესახვედრად, რაც, სხვა თუ არაფერი, მის პოპულარიზებას უწყობდა ხელს. ეს ყოველივე შორს იდგა სიმართლისაგან, მაგრამ დედისა და დის კეთილდღეობისათვის, ჯიუტ და პირდაპირ ეშლის გამუდმებით უხდებოდა სიცრუის ლაპარაკი, რასაც იგი გულში ინანიებდა და ცოდვათა განკითხვისა არ ეშინოდა.

„ცოდვა“ თავად ეშლისაც საკმაოდ გააჩნია ცხოვრებაში; აბა, სხვა რა უნდა უწოდო იმ ფაქტს, როცა 1992 წელს მან „სიმწრით მოპოვებული“ სტუდენტობა მიატოვა კენტუკის უნივერსიტეტში და ჰოლივუდში გაიქცა. ან რა გააჩერებდა იმ მიყრუებულ სასწავლებელში ასეთ ლამაზმანს, რომელიც კინომექაში უმალ შენიშნეს და პატარ-პატარა როლებიც შესთავაზეს ტელესერიალებში. ხასიათის სიმტკიცე ზედმეტი ბარგი არ არის მსახიობისთვის, მაგრამ მთავარი მაინც გარეგნობაა და პროდიუსერებსაც ბევრი ძებნა არ დასჭირვებიათ, როცა მერილინ მონროს შესახებ იღებდნენ ფილმს და ნორმა ჯინ ბეიკერის (მონროს ყმაწვილქალობის გვარ-სახელია ეს) როლზე უმალ დაამტკიცეს ანგელოზისთვალებიანი ეშლი ჯადი, რომელიც ფილმის მსვლელობისას აჩრდილივით დასდევს სახელოვან მერილინს (მირა სორვინოს) და ყველანაირად ცდილობს იმ მანკიერებებს განარიდოს, რამაც საბოლოოდ დაღუპა XX საუკუნის ულამაზესი ქალი.

„არის ფილმები, რომელში მონაწილეობაზედაც მე უარს ვამბობ, თუმცა-კი ვიცი, რომ ეკრანებზე გამოსვლის შემდეგ ამ ფილმს ტონობით ფული დაუგროვდება - ამბობს ეშლი თავის საკარიერო „მანევრების“ შესახებ - როლის არჩევისას პირველ რიგში ვხელმძღვანელობ იმით, რომ რამოდენიმე თვე მხიარულებაში გავატარო გადასაღებ მოედანზე და არ ვფიქრობ იმაზე, თუ რამდენს გადამიხდიან. მე ისედაც კმაყოფილი ვარ ჩემი ცხოვრებით, ასე რომ კინოში მხოლოდ საკუთარი სიამოვნებისათვის ვთამაშობ“.

1993 წელს ეშლი ჯადს სახლი დაეწვა მალიბუში და იგი ნეშვილში, დედასთან და დასთან გადაბარგდა. „მე ვიცი, თუ როგორ შეუძლია გაუფუჭონ ადამიანს ცხოვრება პოპულარობამ და თაყვანისმცემლებმა - ამბობს ჯადი, რომელმაც ერთხელ დიდი შიში იწვნია, როცა მის სახლში ვიღაც ფანატი გადაძვრა - ამიტომაც ლოს-ანჯელესში კი არა, შოუ-ბიზნესისაგან მოშორებით, ნეშვილში ვარჩიე ცხოვრება. ჩვენი სახლი მე დამიცავს საკუთარი პოპულარობისაგან!“

მისი პირადი ცხოვრება კი არასოდეს ყოფილა ჭორების საგანი და ესეც ამ ქალბატონის საოცრად მტკიცე ხასიათითაა განპირობებული. თითოოროლა სატრფიალო ურთიერთობის შემდეგ, მშვენიერმა ეშლიმ თავის არჩევანი 26 წლის ავტომრბოლელ დარიო ფრანკიტიზე შეაჩერა, თუმცა ოჯახის შექმნა მას ჯერ აზრადაც არ მოსდის და ამბობს, რომ მისთხოვდება მხოლოდ იმ კაცს, რომელიც ქორწინებამდე მასთან ე.წ. „წინასაქორწინო გასაუბრებას“ გაივლის და გაუძლებს ამას...

„მე ვერასოდეს ვიცხოვრებ ისეთ ადამიანთან, რომლის ოცნებებიც შესწავლილი არ მაქვს!...“ - განუცხადა ერთხელ ჟურნალისტებს ეშლი ჯადმა, რომელსაც ჩვენ, როგორც მოგახსენეთ, „ავანსად“ მივაკუთვნეთ მსოფლიო კინოს ქალღმერთის ტიტული და დიდი იმედი გვაქვს, რომ იგი ამ წოდებას გაამართლებს!

ერთ ახალ ფილმში ეშლი ჯადი თამაშბს ქალის როლს, რომელსაც ცილს სწამებენ ქმრის მკვლელობაში. ეშლისათვის ეს არის ახალი მცდელობა იმისა, რომ ე.წ. „მოქმედების ფილმების“ ნამდვილი გმირი გახდეს. რა თქმა უნდა, იგი ჯერ „კაბიანი კლინტ ისტვუდი“ არ გახლავთ, მაგრამ მან თუ კვლავაც განაგრძო ძლიერი ნებისყოფის ქალების როლების თამაში, რომლებიც მარტონი ახერხებენ შურისძიებას, მაშინ ეშლი ჯადი უეჭველად შეავიწროვებს ჰოლივუდის სუპერგმირ-მამაკაცებს.

ორკორპუსიანი ხომალდი
შეტევის ერთ-ერთი სახეობა
არაფერი ანუ?
ქალაქი მესოპოტამიაში
ლუარსაბი ვერ გახდა
ერთჯერადი სა პარსებბი
მენდელეევის ქიმიური ელემენტების რიგით 64-ე „სუბიექტი“
იანის კოლეგა
სამკურნალო წიგნი
(...) თუმანიანი, სომეხი მწერალი
თავის ტკივილის საწინააღმდეგო წამალი
ტროპიკული ხილი
დედამიწის წარმოსახვითი ხაზი
არ უყვარს პირის ბანაო
ძალლე-ბის შემსწავლელი მეცნიერი
ქიმიური ელემენტი, ლითონი
ხის სახეობა
ზოლას რომანი

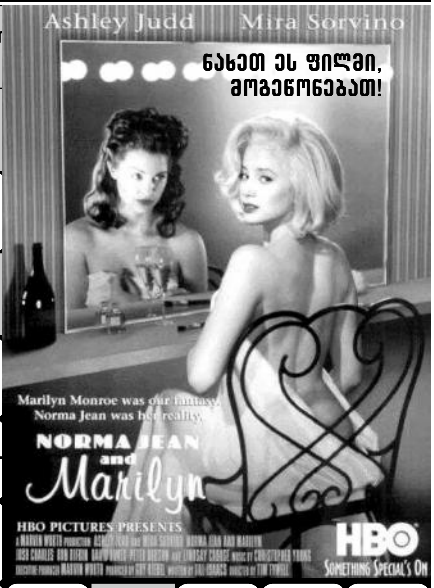

საინფორმაციო სააგენტო
კიბე მეტროში
ცუდი კრიტიკოსი
ვაშლის სახეობა
ჩვენი მუსიკალური ჯგუფი
ლუთერანული ეკლესია
იტალიის კურორტი
ყოფილი ტვერი
რომის იმპერატორი
მონოდების შეძახილი
ბერძნული ცეკვა
მეზარბაზნე
უძველესი სახელმწიფო აზიაში
ზღვის სურათი
ბირჟის მუშაკი
დარსაძე
ჩრდილოეთი
ქალბატონი ხაინდრავა
რას შვება, რომ ვერ იპოვონ?
ქვ.კოლუმბიელი ფეხბურთელი
აზრი
ერთ-ერთი განდი
კოშკი მეჩეთის მახლობლად
სამშენებლო მასალა
მგალობელი
ტროას ომის მიზეზი
იმპოტენციის წამალი
მდინარე ნიგერიაში
შესასვლელი
ფულის გაშვება ბრუნვაში
ადამიანს დაესმის კითხვა
იტალიის ფული
ბილწსიტყვაობდა
სახოტბო ლექსი
ბრაზილიელი ფეხბურთელი
ვლადიმერ ულიანოვი
ცეკვა
უმცროსი სამედიცინო მუშაკი
(...) ხოშარაული, „ბახტრიონი“
ქართული გაზეთი
კენგურუს აქვს
(...) ფერარა, იტალიელი ფეხბურთ.
ფრანგი მომღერალი ქალი
ამერიკელი
„მინდორი“ ბერძნულად
გერმანიის მდინარე
ქართული ფილმი
ვორობიანინოვი
ბავშვის საწოლი
ლიანდაგი
სტალონეს მოფერებით ეძახიან
ესპანეთის ტახტის მემკვიდრე
სამა-გიდო თამაში
ქალაქი შოტლანდიაში
„პოლანდიური“ ყვავილი
ტკივილის სიტყვა
დანწნული სათავსი
„კუ და მორიელი“
დედა
იტალ. მსახიობი ფრანკო....
სიმღერის ხმით შესრულება
პუნების ბელადი
მე-10 ვე-დან
„ერთი“ იტალიურად
რუსეთის ავიაკომპანია
მდინარე პოლონეთში
დიდი ზომის ხვლიკი
მამაკაცის არაბული სახელი
.... LA COMEDIA
ლაქა კამეჩის შუბლზე
საბჭოთა მანქანა
პარაზიტი მწერი
უუფლებო ადამიანი
უარყოფ. ნაწილაკი
სამამულოც

საკროსვორდო ჩემპიონატში ერთკვირიანი შესვენებაა, მის განახლებამდე გთავაზობთ ოთხი ტურის შემდეგ შექმნილ სატურნირო ვითარებას მცირეოდენი კომენტარით

მეოთხე ტურის შედეგები

29 ქულა - მარინე ხაჩირაშვილი, ლიანა კუსრაძე, თინა ფურცელაძე, ელეონორა ფურცელაძე, ზაზა ჩეკურიშვილი.

28 ქულა - მაია ყუბანეიშვილი, ალეკო ალიმბარაშვილი, ლილე აქუბარდია. **27 ქულა** - მანანა ბუქღულაშვილი, ლია ლოლომაძე, მაია ედიშერაშვილი, დიანა ვართანიანი, ჯაბუ ბოხაშვილი, იური გაბრიელიძე. **26 ქულა** - ქეთინო ურუშაძე, ნინო მჭედლიძე, დათო გაგნიძე, მუხრან ბიკაშვილი. **25 ქულა** - ზურა სესიტაშვილი. **23 ქულა** - გიორგი ჩხეიძე. **22 ქულა** - ვაჟა პაპუაშვილი, თამუნა შალიკიანი. **21 ქულა** - თამრიკო დამენია, დავით მაისურაძე.

20 ქულა - ლელა ბუბაშვილი, ეთერ მიქაძე, გივი გოგოლაშვილი. **18 ქულა** - თიკო გაბუნია, გიორგი გელოვანი. **16 ქულა** - პაატა თალაკვაძე, ცირა პავლიაშვილი. **13 ქულა** - ნუგზარ ბაჩუკაშვილი, ალექსანდრე გიორგაძე. **12 ქულა** - ნატო მაღლაკელიძე. **11 ქულა** - ოთო გიორგაძე. **10 ქულა** - ვახტანგ ნოზაძე, სოსო ნიკოლაიშვილი. **9 ქულა** - თინიკო ციქურიშვილი, ვახტანგ ნანავა, კობა დალაქიშვილი. **8 ქულა** - ირაკლი გიგაური.

ოთხი ტურის შემდეგ

1. თინა ფურცელაძე	9 5
2. ელეონორა ფურცელაძე	9 3
3. ლილე აქუბარდია	9 1
4. ალეკო ალიმბარაშვილი	9 1
5. ზურა სესიტაშვილი	8 9
6. ლიანა კუსრაძე	8 7
7. მარინე ხაჩირაშვილი	8 7
8. იური გაბრიელიძე	8 7
9. ზაზა ჩეკურიშვილი	8 6
10. ჯაბუ ბოხაშვილი	8 5
11. დიანა ვართანიანი	8 3
12. მუხრან ბიკაშვილი	8 2
13. მაია ედიშერაშვილი	7 9
14. ლიანა ლოლომაძე	7 6
15. თამრიკო დამენია	7 5
16. ვაჟა პაპუაშვილი	7 5
17. გივი გოგოლაშვილი	7 2
18. ქეთინო ურუშაძე	7 1
19. დავით მაისურაძე	6 9
20. თამუნა შალიკიანი	6 9
21. თიკო გაბუნია	6 8
22. ნინო მჭედლიძე	6 7
23. პაატა თალაკვაძე	6 6
24. მაია ყუბანეიშვილი	6 4
25. გიორგი გელოვანი	6 2
26. ეთერ მიქაძე	6 2
27. გიორგი ჩხეიძე	6 2
28. დავით გაგნიძე	5 6
29. მანანა ბუქღულაშვილი	5 6
29. ცირა პავლიაშვილი	5 5
30 ლელა ბუბაშვილი	5 3
31. ალექსანდრე გიორგაძე	5 1
32. გიორგი გვასალია	4 9
33. ალექსი ჯუგაშვილი	4 6
34. ვახტანგ ნანავა	4 0
35. თინიკო ციქურიშვილი	3 7
36. სოსო ნიკოლაიშვილი	3 2
37. ოთო გიორგაძე	3 2
38. ირაკლი გიგაური	2 8
39. თამარ კაციტაძე	2 7
44. ვახტანგ ნოზაძე	2 7
41. ნატო მაღლაკელიძე	2 4
42. კობა დალაქიშვილი	2 4
43. ნუგზარ ბაჩუკაშვილი	2 1
44. გოჩა ლობჟანიძე	1 9
45. ლევან ივანიშვილი	1 9
46. ნინო დეკანოსიძე	1 7
47. გიორგი წერეთელი	1 5
48. კახაბერ ბიკაშვილი	1 4
49. დათო ჭილიტაშვილი	1 2
50. მაკა კახნიაური	1 2
51. ბესო ქურციკიძე	1 1
52. ლია გაბედავა	1 0

გასული ტურის პასუხები:

თარაზულად: 11. საპატრიარქო. 12. მზეთუნახავი. 14. ლაკომბი. 15. მშობლიური. 16. **საიტი**. 19. მაგნარეთი. 20. აჯიკა. 21. პოლიცაი. 24. ალეკო. 25. საბუე. 26. პიროთერაპია. 29. გვერდწითელი. 30. სეგოვია. 34. ფლო. 35. ოზონი. 36. ზანზალაკი. 37. **ფუა**. 41. სამადლობელო. 42. პროვინციული. 44. ჩონთა. 45. **კირენაიკა**. 46. **დაშნა**. 50. ლელვი. 51. **სანანდაჯი**. 52. თართი. 56. დეფროსტაცია. 57. გნოსეოლოგია. 59. ანგლომა. 60. **ძმობა**. 61. ფრანციუმი.

შვეულად: 1. მამაძაღლი. 2. **კადოჩნიკოვი**. 3. **გრაბარი**. 4. ძაუ. 5. თქეში. 6. **იზვიცკაია (ფილმი – „ორმოცდამეერთე“)**. 7. ეთერი. 8. სნო. 9. ცხვარიჭამია. 10. ავსტრალია. 13. აბუჯა. 17. **ათვალწუნება**. 18. **კოტენოჩკინი**. 22. ქურთი. 23. ბოლესლავსკი. 27. ქრიზოლითი. 28. ალბათ. 31. ალტაი. 32. აზერბაიჯანი. 33. მუფლონი. 38. **სამოყვარულო**. 39. ალპინარიუმი. 40. ფილანთროპია. 43. ლენდი. 47. **გედეონი**. 48. კაკაო. 49. **კაროჟნა**. 53. უსამი. 54. ისკრა. 55. ფირმა. 58. ნბა.

ცხრა ასოსაგან შესაძლებელი იყო სიტყვა „**ნეშომპალა**-“ს შედგენა

12 საპრემიო კითხვა

1. ლუბოვ ორლოვა, ჩარლი ჩაპლინი, გრიგორი ალექსანდროვი. 2. გაიხსნა ერევნის ოპერისა და ბალეტის თეატრი. 3. ყავა 4. მღვდლებს (ისინი ლოცვისას ბევრჯერ წარმოთქვამენ სიტყვა „მშვიდობას“) 5. ოგიუსტ როდენის (ქანდაკება „მოაზროვნე“). 6. ეს ქალაქია ვენა (1 103 857). 7. ბედნიერების. 8. წამწამებზე. 9. ვლადიმირ ნაბოკოვი. 10. ეს „პროფესიაა“ მეძავი. 11. მაიკ ტაისონი, მაიკლ ჯორდანი, მიხაელ შუმახერი. 12. იური გაგარინი და გერმანე ტიტოვი.

მცირე კომენტარი

მე-12 საპრემიო კითხვამ აზრთა გარკვეული სხვადასხვაობა გამოიწვია; საქმე იმაშია, რომ **იური გაგარინის** პირველი კოსმოსური ვოიაჟის შემდეგ 1961 წლის 12 აპრილს, როცა იგი ორბიტაზე გავიდა და 1 საათსა და 48 წუთში 327 კილომეტრ სიმაღლეზე დედამიწას ერთხელ შემოუფრინა, ამერიკელებმა 1961 წლის 5 მაისს გაუშვეს კოსმოსური ხომალდი „მერკური“, რომელსაც მართავდა კოსმონავტი **ალან ბარლეტ შეპარდი**, მაგრამ ეს ხომალდი ორბიტაზე ვერ გავიდა, 15 წუთში მიაღწია 185 კმ სიმაღლეს და დედამიწაზე დაეშვა.

იმავე წლის 21 ივლისს ამერიკელებმა კოსმოსში გაუშვეს **ვირჯილ ივან გრისომი**, რომელმაც 203 კმ სიმაღლეს მიაღწია და ორბიტაზე გაუსვლელად დაეშვა დედამიწაზე.

1961 წლის 6 აგვისტოს **გერმანე ტიტოვმა** 17-ჯერ შემოუფრინა დედამიწას და 25 საათი დაჰყო კოსმოსში.

პირველი ამერიკელი, ვინც ორბიტაზე გავიდა გახლდათ **ჯონ ჰერშელ გლენი**, რომელმაც 1962 წლის 20 თებერვალს აიღო სტარტი და 4 საათისა და 55 წუთის განმავლობაში 3-ჯერ შემოუფრინა დედამიწას. ამიტომაც წერია გლენის შესახებ ყველა ენციკლოპედიაში - **First U.S. astronaut to orbit the earth** (პირველი ამერიკელი ასტრონავტი დედამიწის ორბიტაზე). ასე რომ, იგი რიგით მესამე დედამიწელია, ვინც ორბიტაზე გავიდა; სწორედ ეს იგულისხმებოდა ჩვენს მიერ დასმულ კითხვაში.

...რადგან პირველმა ტურნირმა ჩემპიონი ვერ გამოავლინა; გთავაზობთ კროსვორდს, რომელმაც უნდა გადაწყვიტოს დავა ზაზა ჩეკურიშვილსა და ზურა სესიტაშვილს შორის...

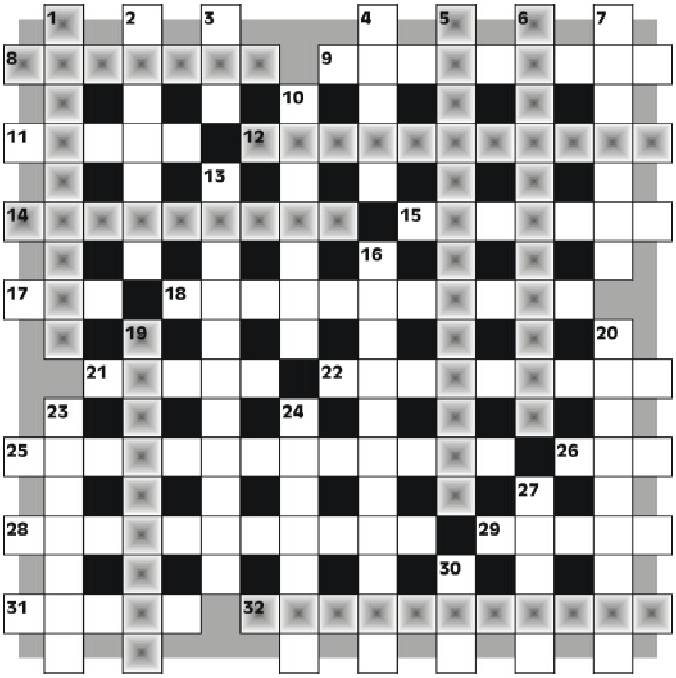

სხვებსაც შეუძლიათ კროსვორდის კითხვების პასუხები მოგვახსენონ; მათთვის ასეთი **ნახალისებაა** - ვინც 100%-იან შედეგს მიაღწევს, მიიღებს „სამ ოქროს ქულას“, რაც მიმდინარე ტურნირში დაემატება მათს ქულათა მარაგს... მათ შორის სესიტაშვილსაც და ჩეკურიშვილსაც; ამ უკანასკნელთა შორის კვლავ ქულათა თანატოლობის შემთხვევაში, გამარჯვებულად ჩაითვლება ის, ვინც მეორე ტურნირში უფრო მაღალ ადგილს დაიკავებს. დარეკეთ შაბათს, 2 ივნისს 11-დან 13 საათამდე

1. (***პირველი საპრიზო კითხვა***) **ფილმ „მუსიკის ჰანგების“ ფინალური სიმღერის ადრესატი.** 2. რა ჰქვია ლოველასის სატრფოს? 3. იაპონელი ტანმოვარჯიშე მამაკაცი, ოლიმპიური თამაშების ხუთგზის ჩემპიონი. 4. პერსონაჟი, რომლისთვის „ფორსაიტების საგა“ დაიწერა. 5. (***მეორე საპრიზო კითხვა***) **„რუსი მოდის, რუსი მოდისო“ – ათქმევინა მიხეილ ჭიაურელმა გიორგი სააკაძის მებრძოლებს... რა იყო ეს შაჰ-აბასის ლაშქრისათვის?** 6. (***მესამე საპრიზო კითხვა***) **რა ერქვა ჩრდილოური აღორძინების ერთ-ერთ უდიდეს ოსტატს, რომელიც ქალაქ სხერტოგენბოსში დაიბადა.** 7. ჰოლივუდის ერთ-ერთი ვარსკვლავი ქალბატონი. 8. (***მეოთხე საპრიზო კითხვა***) **რა ჰქვია ფან-ფან ტიულპანის სატრფოს?** 9. ასეთი ფილმებიც (...და სპექტაკლებიც) არსებობს. 10. სერიალ „დინასტიის“ პერსონაჟთა მთავარი საცხოვრებელ-სამოღვაწეო ქალაქი. 11. ფრანგი კინორეჟისორი. 12. (***მეხუთე საპრიზო კითხვა***) **ყუფარაძის გამოგზავნილ კაცს ეს ხელსაწყო რომ ჰქონოდა, ბევრად უფრო გაუდავილდებოდა საქმე.** 13. საჟურნალისტო ნებართვა. 14. (***მეექვსე საპრიზო კითხვა***) **ვახტანგოვის თეატრის ცნობილი მსახიობი ქალი.** 15. რუსი კინორეჟისორი. 16. ორგანიზმში რთულ ორგანულ ნივთიერებათა დისიმილაცია. 17. პორტუგალიური ლიტერატურის კლასიკოსის სახელის შემადგენელი ნაწილი. 18. იტალიური კინოს მიმდინარეობა. 19. (***მეშვიდე საპრიზო კითხვა***) **თუ სტენდალის თანამდებობა გახსოვთ ნაპოლეონის არმიაში, იმასაც გაიხსენებთ – რა იყო მის განკარგულებაში.** 20. ზღვის დიდი ფრინველი. 21. ღვინისა და მხიარულების ღმერთ დიონისეს დღესასწაული. 22. ცხვრები ზოგჯერ თუ ასეთები არიან, ზოგჯერ *ისეთები*. გვხვდება... როგორი? 23. სამი იარუსის ნიჩბების მქონე ხომალდი ძველ რომში. 24. პოლიციის მოხელე მეფის რუსეთში. 25. მედიცინის დარგი. 26. რა არის „Golden Lion“? 27. ჰოლივუდის კიდევ ერთი ვარსკვლავი ქალბატონი. 28. „ისინი ჩამოვიდნენ მთიდან“ - ესე იგი რა პროცესი შესრულდა? 29. ბელორუსიის ტერიტორიაზე არსებული ნაკრძალის სტატუსი. 30. ფაშისტური გერმანიის შორსმოქმედი მართვადი სარაკეტო იარაღი. 31. ჩვენი - მჭედლიშვილი, რუსი - კუზნეცოვი, პოლონელი - კოვალსკი... ინგლისელი - ? 32. (***მერვე საპრიზო კითხვა***) **ძველებური ლიტვური ნყვილთა ცეკვა.**

საპრემიო კითხვა

ხომ არავინ გეცნობათ?

საყოფაცხოვრებო ნივთი

ფანტაზია 2001
18 (220)

ესპანელი ფეხბურთ. / ერთგვარი ხელიკი
საფრანგეთის ქალაქი / მწერლობა
ინდიელთა ტომი / ამერიკ. ფიზიკოსი
ქვეყნის შეიარაღებული ძალები
სახის კუნთების გამოკვეთილი მოძრაობა
ესპანური ქალაქის. და ღვინოც
კაზანოვა, ლოველასი / ძვ.რომაელთა ენა
ქიმიური ელემენტი
იგივე მინანქარი
ნევრის საღებავი / (...) ახმატოვა
სამხედრო კოსტუმი / უდიდესი სტადიონი
(.....)-გრეკო
გერმანული მანქანა / ბოროტი
ქვის მეტეორი / ნახევრად ...ნგი
კორუფციის სახეობა ძვ.ევროპაში
როგორი მანქანაა ზინგერი? / რაზიკაშვილი
მატყუარა / ვულკანი მექსიკაში
შიკოლონეს ფსევდონიმი
გაიძვერა, არამზადა
სმენის ორგანო / ლენონის მეუღლე
აფრიკის სახელმწიფო
ფუძი / იტალიელი მომღერალი
რუსეთის მდინარე / უმაღლესი საზღვაო წოდება
ნორვეგიული ყურე / ფრინველს სწავლობს
ერთგვარი ბოსტნეული
ციხის მოსახლე
ოპტიკური ხელსაწყო / შლიმანის ქალაქი
მღვდლის სამოსი / საიმედოობა
კოლუმბის ხომალდი
აშშ-ს შტატი / ჩვენი ისტ. ძეგლი
ცხვირის ანთება
ჩუკოტკის ქალაქი / გოგებაშვილი
ქალაქი უკრაინაში
მისტერ მარტინი, ჩოგბურთელი
ნესტანის მოახლე / წინასწარი ხელფასი
ანბანში პირველია / მამაკაცის სახელი
მიუნხაუზენი / პრიალა ზედაპირის მქონე
ბაიკალის, ბალხაშის
უუფლებო ადამიანი
ისლამის მიმდინარეობა / მუს.ინსტრუმენტი
მსხვილი გამძლე თოკი
ფილიპ კირკოროვის მეუღლე
მცირე ინსტრუმენტული პიესა
წმინდა ნინოს სამშობლო / (...) ვესაუჩი
ებრაელთა წმინდა წიგნი
ციფრი, რომელიც მაიას ტომსაც კი ჰქონდა
ფერწერული ქმნილება
თბილისის გარეუბანი
NATO-ს ყოფილი ხელმძღვანელი
ზნე
ფანტასტიკური მოვლენა
წინაღობის ერთეული / პირველი ქიმიური იარაღი
ყოფ. საგზაო პოლიცია
ინესა
იტალიის ქალაქი / სტანისლავ .... ლეცი
უდიდესი პოეტი
გერმანული მანქანა
სამეურნეო მუშაკი
გაურკვეველ ადგილას / გერმან. მწერალი
ფილმ „თეთრი ქარავანის“ პერსონაჟი
პატარა, მცირე ზომის
(......) მატიე
მდინარე ესპანურად
სტერეოს ანტიპოდი
სასტუმროს მუშაკი
ძვ.ეგვიპტელთა უმაღლესი ღვთაება
საფრანგ. პროვინცია / ქალაქი ფინეთში
(...) უილიამსი, ამერიკ. მსახიობი
ღვთიური სითხე / ჩვენი ისტ. მხარე
კვამლის ხვრელი / დოკუმენტი
ბაჯზა
საგანგებო დავალება
(...) ფეროუ, ამერიკ. მსახიობი
ესპანეთშია / ბერძნ. ასო

იტალიური კროსვორდი

იტალიურ კროსვორდში კითხვების პასუხები მოცემული მიმართულებით უნდა ჩაწეროთ და სიტყვებს შორის არსებული ერთი (ან მეტი) ცარიელი უჯრა თავად უნდა გააფერადოთ. ყოველი კითხვის შემდეგ ფრჩხილებში მითითებულია ამოსაცნობი სიტყვის ასოთა რაოდენობა

ვერტიკალურად (სვეტების მიხედვით):

- დაღლის სახეობა (11) / მავნებელი (8)
- (......) კუროსავა (5) / ცხოველის ბეწვი (6)
- საბჭოთა ჯიპი (6) / გადასატანი რადიოსადგური (5)
- გვერდას ძმობილი (3) / საუბრის მელოდია (9) / პოქარსკის კოლეგა (6)
- რუსეთის იმპერატრიცა (3) / პეტროვის ლიტერატურული კოლეგა (4)
- დაბა წიფის გვირაბამდე (6) / რუსი კომენტატორი (7) / თუთიყუშის სახეობა (3)
- ცოცხალ უჯრედში შემავალი ნაწილაკი (8)
- საქართველოს ტელევიზის გადაცემა (6) / ვარაუდის სიტყვა (5)
- სამი - სპარსულად (2) / ფუჭი, უშედეგო (4)
- საფრანგეთის საოკეანო ყურე (6) / დასავლეთის დღე (5) / (......) დასლერი (3)
- ეროსი ანუ? - ბერძნ. მითოლოგიის „ამური" (5)
- ნიკოლოზ მეორის ქალიშვილი (9) / ოფიცრის ჩინი (6) / წვერის სალესავი (3)
- ზევსის ძროხა (2) / ქანთარიამ რომ დაიპყრო (9) / მოწონების შორისდებული (2)
- ძლევენი შეიძლება იყოს (7) / (.......) გეგელია (4) / რუსეთის მდინარე (3)
- გერმანიის ქალაქი (6) / (.....) ამოს კომენსკი (3) / ჩვენი გაზეთი (4)

ჰორიზონტალურად (სტრიქონების მიხედვით):

- ჩვენი რეგიონი (8)
- (.........) რივზი (5) / გერმანელი ფილოსოფოსი (8)
- ყველაზე დიდი სიმდიდრის რიცხვი (8)
- წყვილთა შორის პირველი (3) / მუსიკოსთა გაერთიანება (8)
- ...და ვერც (.......) ღვინით სავსე, ვერ წამართმევს მას, რაც გულის ბნელ სიღრმეში... (4)
- ცალკეული პირი (8) / ვერდის ოპერა (4)
- „ხორცის შემცვლელი" მცენარე (4)
- წიგნებს სჭირდება (4)
- თხების ჯოგი (4)
- ბილიარდის მაგიდის ატრიბუტი (4)
- მანძილის საზღვაო საზომი, უდრის 1,852 კმ-ს (4)
- ამერიკ. მსახიობი, დრიუ.... (8) / იგივე გოგრა (5)
- დელონის და შნაიდერის ფილმი (4) / ჭაობის მცენარე (4)
- ღამის ფრინველი (2) / ნახატებიანი გამოცანა (6) / (......) იოსელიანი (4)
- საცეკვაო ილეთი (2) / საანეკდოტო ქალი (4) / ელენიო(.....) - მწვრთნელი (5)
- თეთრთმიანი (9) / (.....) საკი - მწვრთნელი (4)
- პეიერდალის ტივი (2) / პორტო-(.....) - ბენინში (4) / ირაკლი - მოკლედ (3)
- ფრანგი ფეხბურთელი (4) / ისლამური სახელმწიფო (7) / (.....)-პაჩინო (2)
- ზარალი, ვნება (5) / არაბული ზღაპრის პერსონაჟი (7)
- კვერცხშია (4) / სასტუმროს ბიჭი (3) / იალქანი (4)
- ტაილანდის ხალხი (3) / მიხეილ მესხის სამოქმედო სივრცე (4)
- საოპერო სიმღერა (4)

ტბა, სადაც ვენეციური მინის მწარმოებლები ჩაასახლეს

წრეებით მონიშნული ასოებისაგან შეადგინეთ 9-ასოიანი სიტყვა. ვინც პირველი შეადგენს ამ სიტყვას და პარასკევს, საღამოს 18 საათამდე პირველი მოგვახსენებს მას, მიიღებს ვიდეოკასეტას (ტელ. 79-53-70)

ეს უცნაური იტალიელები

ნაწყვეტები მარტინ სოლის წიგნიდან - ***The Xenophobe’s Guide to The Italians***

ჩრდილოეთი და სამხრეთი

იტალიელები ერთმანეთისადმი არსებულ შინაგან წინააღმდეგობას ხშირად ჩრდილოეთისა და სამხრეთის დაპირისპირებით ამარტივებენ.

ჩრდილოელი სამხრეთელს ხეპრე კაცად თვლის და მას ნახევრად არაბს უწოდებს; სამხრეთელი ჩრდილოელთა გაგებით არის ადამიანი, რომელიც მაფიასთან შეხმატკბილებულად ცხოვრობს და იმ ფულით არსებობს,რასაც ჩრდილოელები მოიპოვებენ.

სამხრეთელი კი ჩრდილოელს ნახევრად ფრანგს და ნახევრად ავსტრიელს უწოდებს, რომელიც ბედის ნებიერობის წყალობით უმდიდრეს ჩრდილოეთში დაიბადა და უაზროდ ფლანგავს იმ ფულს, რაც სამხრეთელებმა მათს (ჩრდილოელთა) ფაბრიკებსა და ქარხნებში დიდი ოფლისღვრით გამოიმუშავეს.

მართალია, ორივე პორტრეტი მცირეოდენ გაზვიადებულია, მაგრამ მაინც გამოხატავს იტალიელთა უმრავლესობის აზრს. ყოველივე ამას ამძაფრებს თუნდაც სხვაობა საკვები პროდუქტებისადმი სიყვარულის, საუკუნეობრივ ჩვევების თუ დიალექტური განსხვავებულობის საკითხში. სამხრეთელთა სამზარეულო ძირითადად მაკარონსა და ზეთისხილზეა დაფუძნებული, ჩრდილოელებისა - სიმინდზე და ცხოველური წარმოშობის ცხიმზე; ენობრივი შეუთანხმებლობანი კი იმდენად დიდია, რომ ფილმი **“L’amore molesto”**

(„დამღლელი სიყვარული, მაგალითად, რომელიც სამხრეთში შეიქმნა, ჩრდილოეთის ბაზრისათვის სპეციალურად იქნა დუბლირებული.

ყველაფერი ცუდი, რაც იტალიასა და იტალიურ ხასიათში შეიმჩნევა, ჩრდილოელების აზრით, სამხრეთელების ბრალია; ვთქვათ, კორუფცია, რაც იტალიის პოლიტიკას და სამთავრობო სტრუქტურებს გამჭოლი ხაზივით გასდევს„ტიპიურ სამხრეთულ სნეულებად“ ითვლება, თუმცაღა ის საგულდაგულოდ იჩქმალება, რომ უკანასკნელი პერიოდის სკანდალი, რაც კორუფციასა და მექრთამეობასთან იყო დაკავშირებული, ჩრდილოიტალიურ ქალაქ მილანში მოხდა.

ასე რომ, ჩრდილოეთის ლიგის ექტრემისტებსაც და კონფედრაციის დროშამომარჯვებულ სამხრეთელებსაც, რომლებიც გამუდმებით ცდილობენ ამ ჩრდილო-სამხრეთული დაპირისპირების გამძაფრებას, უბრალოდ ავიწყდებათ ის საკითხი, რომ, ყველა სამხრეთელი სახლში რომ დაბრუნდეს, სამხრეთ იტალია ჩრდილოელთა ეკონომიური მხარდაჭერის გარეშე დარჩებაა, ხოლო ჩრდილოეთი დაკარგავს ყველა პარიკმახერს...

უნდა გვახსოვდეს!

იტალია წინააღმდეგობათა ქვეყანაა, ეს არის კათოლიკური ეკლესიისა და მაფიის ქვეყანა. ეს არის ყველაზე „პროევროპული ქვეყანა“ ევროპისა, სადაც საერთო ბაზრის დირექტივები ყველაზე ცუდად სრულდება. იტალიაში ყველაზე მოწინავე ინჟინერია და ყველაზე უვარგისი წყალგაყვანილობაა. ეს არის ზღაპრული სიმდიდრის და უკიდურესი სიღარიბის ქვაყანა...

როგორც შტატებში დაბრუნებულმა ერთმა მორიგმა იტალიის ელჩმა აღნიშნა - „იტალია ძალზედ ღარიბი ქვეყანაა, მაგრამ იქ ძალზედ ბევრი მდიდარი ადამიანი ცხოვრობს“. ამ გამონათქვამს სტატისტიკაც უმაგრებს მხარს: 1992 წელს საერთო ბაზრის სპეციალისტებმა გამოიანგარიშეს, რომ ევროკავშირში შემავალ ქვეყნებს შორის იტალიის ოლქ ლომბარდიაში კეთილდღეობის ყველაზე მაღალი დონე დაფიქსირდა, თუმცა იტალიელებს მოსწონთ, როცა ყველას მათი სიღარიბე ეჩხირება თვალში და გამუდმებით ამტკიცებენ, რომ ჩრდილოეთის ქვეყნები მათზე ბევრად უფრო მდიდრები არიან, მაგრამ მარჯვედ ახერხებენ ამ სიმდიდრის დამალვას...

ხასიათი

ALLEGRIA

“**Allegria**” - ეს არის საერთო აღტკინება და ცხოვრების სიყვარული, რაც უცხოელისათვის ძნელად გასაგებია. ეს მოვლენა დაკავშირებულია იტალიურ ნატურასთან, რაშიც მზე, გულღიაობა და მხიარულება ერთმანეთშია შერწყმული და, ალბათ, ესაა იმის მიზეზი, რომ ერთად თავშეყრილ იტალიელებს, სიცილის გარდა, აღარაფერი რჩებათ გასაკეთებელი.

“**Allegria**” - გადამდები დაავადებაა და მისგან განდგომა სიბრიყვედ ითვლება. სადმე მთებში სასეირნოდ ასული იტალიური ოჯახი “**Allegria**” - თია შეპყრობილი და ყველა ხარხარებს, როცა ვინმე ბიძიკო მარჩელო ყვება იმ ამბავს, თუ როგორ დააჯდა კაქტუსს ვინმე დეიდა ორნელა, თუმცა ეს სცენა მილიონჯერ აქვთ ნანახი და მოსმენილი...

“**Allegria**” - საც აქვს თავისი საწინააღმდეგო მოვლენა, რაც მელანქოლიის დეპრესიული ფორმებითაა გამოხატული და ხშირად შემოდგომის წვიმიან ამინდებს ემთხვევა, როცა ფასები და გადასახადები სეზონურად იზრდება...

თუმცა მთლიანობაში იტალიელები ცხოვრებას ოპტიმისტურად უყურებან. ამ ოპტიმიზმის საუკეთესო ილუსტრაციაა ასეთი, წმინდაწყლის იტალიურად გულისამაჩუყებელი სადღეგრძელო:

„დაე, შენი მომავლის ყველაზე მოსაწყენი დღეები შენი წარსულის ყველაზე ბედნიერ დღეებს ჰგავდეს!“

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

აბრუცი - ABRUZZI

- ცენტრალური იტალიის ადრიატიკის სანაპიროზე მდებარე მთიანი ოლქი, მდინარეებს - ტრონტოსა და ტრინიოს - შორის.

ფართობი - 10 795 კვ.კმ.

მოსახლეობა - 1 300 000,

ადმ. ცენტრი - ლ’აკუილა (65 000 მცხ.)

- აბრუცის აპენინებში შედის აპენინის ნახ. კუნძლის უმაღლესი მწვერვალი გრან სასო დ’იტალია (კორნო) - 2914 მეტრი.

- აბრუცის ოლქი შედგება 4 პროვინციისაგან, რომელთა სახელები ამ ოლქის უდიდესი ქალაქების სახელებს ემთხვევა: ლ’აკუილა, ჩიეტი, პესკარა და ტერამო.

დიდი იტალიელები

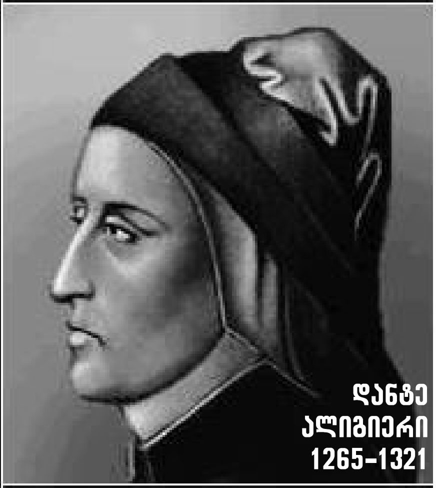

პატარა ენციკლოპედია

თემა - „იტალიელი მხატვრები“

დომენიკო ვენეციანო (Domenico Veneziano) (1410-61) - ადრეული აღორძინების ფლორენციული სკოლის წარმომადგენელი.

დოსი (Dossi) დოსო (1479-1542) - გვიანდელი აღორძინების ფერარის სკოლის წარმომადგენელი. შექმნილი აქვს ნახატები რელიგიურ და მითოლოგიურ თემატიკაზე.

დუჩო დი ბოუნინსენია (Duccio di Buoninsegna) (1255-1319) - ფერწერის სიენური სკოლის ფუძემდებელი. ლირიზმით განმსჭვალული და დახვეწილი რიტმისა და კოლოტირის მქონე მისი ნახატები არ სცილდება შუასაუკუნეობრივ ტრადიციებს.

ვაზარი (Vasari) ჯორჯო (1511-74) - ფერმწერი,არქიტექტორი, ხელოვნების ისტორიკოსი. მუშაობდა ფლორენციაში. მანიერიზმის წარმომადგენელი. ავტორი უფიცის არქიტექტურული ანსამბლისა (ამჟამად მუზეუმი).

ვერონეზე (Veronese) პაოლო (1528-88) - ვენეციანური სკოლის წარმომადგენელი. მისი საზეიმო, საერო სულისკვეთებით განმსჭვალული ნახატები, პანოები, კედლის მხატვრობები გამოირჩევა არქიტექტურასთან და მთელ კომპოზოციასთან ორგანული შერწყმით.

ვეროკიო (Verocchio) ანდრეა დელ (1435-88) - სკულპტორი, მოქანდაკე, იუველირი. ადრეული აღორძინების ფლორენციული სკოლის წარმომადგენელი. ახერხებდა რეალისტური ძიებების და დახვეწილი არისტოკრატიზმის შერწყმას (ქანდაკება „დავითი“, კონდოტიერ კოლეონის ქანდაკება ვენეციაში, „ქრისტეს ნათლობა“ ლეონარდო და ვინჩისთან ერთად).

კავალინი (Cavallini)) პიეტრო (1240-1330) - პროტორენესანსის წარმომადგენელი. პირველად განუდგა ბიზანტიურ კანონებს და გამოსახულებას მოცულობითი პლასტიურობა მიანიჭა.

კანალეტო (Canaletto)) ჯოვანი ანტონიო (1697-1768) - ავტორი პეიზაჟებისა, პანორამებისა; ძირითადად ვენეციის არქიტექტურული ანსამბლებისა და ძეგლების, ქალაქური სცენების ასახვით კმაყოფილდებოდა.

კარა (Carra) კარლო - (1881-1966) ფერმწერი და გრაფიკოსი. ფუტურიზმის ერთ-ერთი დამაარსებელი („ანარქისტ გალის დაკრძალვა“).

კარავაჯო (Caravaggio) მიქელანჯელო და (1573-1610) - ევროპულ ფერწერაში რეალისტური მიმდინარეობის დამკანონებელი, შეიტანა მასში დემოკრატიზმი, ემოციური დაძაბულობა. საოცარი რელიგიური დრამატიზმის მქონე კომპოზიციების ავტორი.

კარპაჩო (Carpaccio) ვიტორე (1455-1526) - ადრეული აღორძინების ვენეციური სკოლის წარმომადგენელი.

კასტანიო (Castagno) ანდრეა დელ (1421-57) - ადრეული აღორძინების ფლორენციული სკოლის წარმომადგენელი. ავტორი სიცოცხლით სავსე, ვაჟკაცური პერსონაჟებით მდიდარი კომპოზიციებისა.

კასტილონე (Castillione) ჯოვანი ბენედეტო(1607-65) - გენუელი ფერმწერი და გრაფიკოსი. ძირითადად ბიბლიური სიუჟეტების მქონე ნახატებს ქმნიდა. გამოიგონა მონიტიპიის ტექნიკა.

1000 კურიოზი

429. ორი მეგობარი ხვდება ერთმანეთს.
- რატომ ხარ მოწყენილი?
- რატომ და... ეს ინსპექტორები... ვინა ყოფილან, კაცო, ეს ინსპექტორები?!
- მოხდა რამე?
- გუშინ ცოტა დავთვერით, რა... და პატარა გამასხრება მომინდა. ვითომ მანქანა ვარ-მეთქი, ნომერი გავიკეთე, გულზე „ტეხასმოტრის“ ტალონი ჩამოვიკიდე, ერთ ხელში ფანარი დავიჭირე, მეორეში - „აპტეჩკა“, როგორც წესი და რიგია და გაველი გზაზე, მეორე რიგში ჩავდექი და დასაშვები სიჩქარით დავიწყე მოძრაობა....
- მერე? მერე რა მოხდა?
- ასი მეტრიც არ მქონდა გავლილი, რომ ამ ინსპექტორებმა - ვინა ყოფილან, კაცო, ეს ინსპექტორები?! - გამაჩერეს!
- ალბათ, ხულიგნობისთვის... ან სიმთვრალის დაგაჯარიმეს, ხომ?!
- არა, კაცო, კაპიკიც არ გამოურთმევიათ, გამიშვეს და მადლობებიც მიხადეს!
- მაშ, რატომ ხარ მოწყენილი?!
- სანამ გამიშვებდნენ, გამონაბოლქვი გაზები შემიმოწმეს და დი--ი-ი-დხანს, დი--ი-ი-დხანს არეგულირებდნენ!...

430. ჩვენი რჩევა:
სამსახურში წასასვლელად დილით დროზე გაღვიძება გაგიადვილდებათ,თუ მაღვიძარას გვერდით თაგვის ხაფანგს დადებთ.

431. **კაცთა ღაღადი**
- Мадам, возлюбите меня, я - ближний!!!

432. **რჩევა**
Если твой компьютер завис - выдерни шнур, выдави стекло.

პატარა ენციკლოპედია

თემა – „ფრანგი მწერლები“

ნერვალი (Nerval) ჟერარ დე (1808-55) - დემონსტრაციული ანტიბურჟუაზიულ განწყობებს კრებულში „პატარა ოდები“ ამ მწერლის შემოქმედებაში შეენაცვლა რეალური სამყაროსაგან გაქცევა და ილუზორულ პოეტურ ასოციაციებში შთანთქმა. განსაკუთრებით საყურადღებოა ტრაგიკული ავტობიოგრაფიული ნოველა „ავრელია, ანუ ოცნება და ცხოვრება“, რომელიც ჭეშმარიტად კოსმიურ მასშტაბებს იძენს.

ნოდიე (Nodier) შარლ (1780-1844) - მწერალი რომანტიკოსი. რომანში „ჟან სბოგარი“ საზოგადოებას უპირისპირდება „კეთილშობილი ყაჩაღი“.

პასკალი (Pascal) ბლეზ (1623-62) - მათემატიკოსი, ფიზიკოსი, რელიგიური ფილოსოფოსი და მწერალი. მის კალამს ეკუთვნის ფრანგული სატირული პროზის შედევრი - „წერილები პროვინციალისადმი“; პასკალმა მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ფრანგული კლასიკური პროზის ჩამოყალიბებაში.

პელეტიე დიუ მანი (Pelletier du Man) ჟაკ (1517-82) - მწერალი და მეცნიერი-თეორეტიკოსი. ეკუთვნის ტრაქტატი „ფრანგული პოეტური ხელოვნება“.

პერეკი (Perec) ჟორჟ (1936-82) - ავტორი მძაფრკრიტიკული მოთხრობისა „ნივთები“, ექსპერიმენტულ-სათამაშო რომანისა „სიცოცხლის მოხმარების ინსტრუქცია“.

პერო (Perrault) შარლ (1628-1703) - საქვეყნოდ ცნობილი ზღაპრების - „ჩექმებიანი კატა“, „კონკია“, „ლურჯწვერა“ და სხვათა ავტორი.

პინო დიუკლო (Pinot Duclos) შარლ (1704-72) - მწერალი და ისტორიკოსი. რომანიები „გრაფ****-ის აღსარება“, ქალბატონ დე ლიუზის ამბავი“. მორალისტური მსჯელობანი მისი თანამედროვე ეპოქის შესახებ.

პოზნერი (Pozner) ვლადიმირ (1905-92) - რუსული წარმოშობის მწერალი; რომანები „დღე-ღამის გლოვა“, „ესპანეთი - პირველი სიყვარული“.

პოლანი (Paulhan) ჟან (1884-1968) - ავტორიტეტული ჟურნალის „ნუველ რევიუ ფრანსეზ“-ის მთავარი რედაქტორი. ესეები წიგნი „ტარბას ყვავილები“, „პოეზიის გასაღები“; წერილები მე-20 ს მხატვრების შესახებ.

პრევო დ·ეკზილი (Prevost d'Exiles) ანტუან ფრანსუა (1697-1763) - აბატი, რომანში „შევალიე დე გრიეს და მანონ ლესკოს ამბავი“ ასახულია მტრული მორალის გარემოში ძლიერი, თავისუფალი სასიყვარულო გრძნობის არსებობა.

იაპონური
სატრანსპორტო წიაღსვლა

30 ხაზი
65 სვეტი

1				3
2				3
3				13
4				13
5				14
6			1	14
7			1	18
8			1	24
9		1	2	19
10		1	2	19
11		1	2	20
12		1	2	20
13		1	2	21
14	1	3	12	7
15	1	5	12	7
16		1	4	21
17			2	25
18			3	22
19			5	20
20			6	18
21			5	16
22			7	14
23				18
24				18
25				18
26				18
27				20
28				20
29				20
30				20
31				21
32				21
33				22
34				21
35				19
36				16
37			14	6
38			13	10
39			12	12
40			11	14
41			11	14
42			10	16
43			10	16
44		10	7	7
45		10	7	7
46			10	16
47			10	16
48			11	14
49			11	14
50			11	12
51			11	10
52			11	6
53				10
54				9
55				9
56				8
57				7
58				7
59				6
60				5
61				4
62				4
63				2
64				2
65				1

1	13				
2	4				
3	8	3			
4	8	38			
5	1	3	42		
6	3	3	43		
7	2	3	43		
8	2	3	44		
9	2	2	44		
10	15	38			
11	18	36			
12	53				
13	51				
14	39	5			
15	37	6			
16	36	10			
17	35	12			
18	34	14			
19	34	14			
20	33	16			
21	35	16			
22	13	7	9	7	7
23	13	7	8	7	7
24	15	4	16		
25	15	1	16		
26	14	14			
27	13	14			
28	12	12			
29	9	10			
30	5	6			

პიერ ბული

(გაგრძელება, დასაწყისი „ფანტაზია“ № 11-ში, თარგმნის ალ.ელერდაშვილი)

Pierre Boulle Planete des Singes
Paris, 1962

მეორე ნაწილი

პირველი თავი

უნდა გამოვტყდე, რომ გალიაში ცხოვრებას ძალზედ მალე და ადვილად მივეჩვიე კიდეც. მატერიალური თვალსაზრისით, კაცმა რომ თქვას, სამდურავი არ მეთქმოდა: დღისით მაიმუნები ჩემს ნებისმიერ კაპრიზს ასრულებდნენ, ღამღამობით კი სარეცელს სამყაროთაშორისი სივრცის ერთ-ერთ ულამაზეს ქმნილებასთან ვინაწილებდი. მე იმდენად შევეგუე ჩემს ყოფას, რომ რომ ამგვარი არსებობის უაზრობასა და დამამცირებლობას ვეღარც კი ვგრძნობდი და თითქმის მთელი თვის განმავლობაში აღარაფერი მიცდია არსებული მდგომარეობის შესაცვლელად. ყველაზე დიდი, რის გაკეთებაც ამ ხნის განმავლობაში მოვახერხე, მაიმუნების ენის რამოდენიმე სხვა სიტყვის შესწავლა იყო. განვლილი დროის განმავლობაში აღარც კი მიცდია ზირასთან კონტაქტის დამყარება და თუ ადრე იგი ჩემში გონიერ არსებას ხედავდა, ახლა, როგორც ჩანს, დაეთანხმა ზაიუსს და ჩემში თავისი პლანეტის

მსგავს ადამინასლა აფიქსირებდა ანუ ისეთ ცხოველს, რომელიც მთლად უგნური არ იყო, მაგრამ ინტელექტის ნაკლებობას მაინც განიცდიდა.

იმ უპირატესობას, რაც მე სხვა ტყვეებთან შედარებით გამაჩნდა, მაინც-ადამაინც არ ვამჟღავნებდი, რათა დარაჯი გორილები არ დამეფრთხო, სამაგიეროდ უკვე გამომჟღავნებული უნარის წყალობით მთელი იმ კვლევითი ინსტიტუტის სიამაყედ და ძალზედ მნიშვნელოვან პერსონად ვიქეცი. ჩემს სამარცხვინოდ უნდა ითქვას, რომ ზემოთქმულის გაცნობიერ-ება ერთგვარად მმატებდა პატივმოყვარეობას და ერთხანს ვამაყობდი კიდეც ჩემს მიმართ გამოვლენილი ზედმეტი მზრუნველობისა გამო. ზორამი და ზანამიც მეგობრულად მეპყრობოდნენ, ისინი ყოველთვის კარგ გუნებაზე დგებოდნენ, როცა გავუღიმებდი, ვხარხარებდი ან მათს ენაზე რომელიმე სიტყვას ვეტყოდი ხოლმე. გასული დროის განმავლობაში ყველა კლასიკური ცდა ჩამიტარეს რა, ახლა სულ ახალ-ახალ და რთულ ექსპერიმენტებს იგონებდნენ და როცა მათს მიერ დასმული ამოცანების გადაწყვეტას იოლად ვახერხებდი, ყველა ერთად ვიცინოდით და გვიხაროდა ეს. მათ არც ტკბილეულის მოტანა ავიწყდებოდათ და მე ამ საშუალებით მაინც ვახერხებდი ჩემი გულისსწორის, ნოვასათვის, საჩუქრის შოვნას და მისი კეთილგანწყობის დამსახურებას. ჩვენ, მე და ნოვა, პრივილეგირებულ წყ-ვილად ვითვლებოდით და ამგვარ ეიფორიაში ისიც კი მეგონა, რომ ნოვა თავისი კარგი მდგომარეობისა და კარგი კვების ამბავს ცხადად იაზრებდა და ყოველივე ამას ჩემს ნიჭიერებას უმადლოდა... ჰოდა, მქონდა კიდეც იმის საფუძველი, რომ სატრფოს წინაშე უკანასკნელი ფანფარონივით გავჯგიმულიყავი.

* * *

მაგრამ გავიდა რამოდენიმე კვირა და უცებ ვიგრძენი, რომ ეს ყველაფერი უკვე გულისრევას იწვევდა ჩემში. შესაძლოა, ამაში ნოვას თვალები იყო დამნაშავე, რომლებიც ერთ დილას განსაკუთრებით უაზროდ მეჩვენა, შესაძლოა, ეს იმ ნაწყალობევი შაქრის ნატეხის გამოც მოხდა, რომელიც ზირამ მომართვა... ის შაქარი უცებ მწარედ მეჩვენა და სირცხვილისაგან სახე ამეწვა იმის გაცნობიერებით, რომ მე ცხოველის ყოფას შევეგუე.

რას იფიქრებს ჩემს შესახებ პროფესორი ანტელი, რომელიც, შესაძლოა, გადარჩა და ერთ მშვენიერ დღეს გალიაში მიხილავს? ამის გაფიქრებაც კი აუტანელი შეიქნა ჩემთვის და იმ დღიდან გადავწყვიტე მოვქცეულიყავი ისე, როგორც ცივილიზერებულ ადამიანს შეეფერებოდა.

ერთხელ, მადლობის ნიშნად ზირას ხელზე ხელს რომ ვუთათუნებდი, ფრთხილად და შეუმჩნევლად მის ბლოკნოტსა და საწერ კალამს დავეუფლე. ზირამ საყვედური გამოთქვა ამის გამო, მაგრამ მე ყურადღება არ მიმიქცევია, თივაზე ჩამოვჯექი და ნოვას ხატვას შევუდექი. ერთდროს ხატვის ნიჭიც მქონდა, გარდა ამისა, ასეთ მოდელს ნებისმიერი უნიჭო მხატვრის შთაგონება შეეძლო და მეც საკმაოდ კარგი ჩანახატის შექმნა მოვახერხე, რომელიც შიმპანზეს გავუწოდე.

ზირას კვლავ გაუჩნდა ეჭვები ჩემი გონიერების მიმართ და მის სახეს ისევ ძველებურმა ალმურმა გადაჰკრა. შემდეგ პატარა დრუნჩიც გაუფით-რდა და აკანკალებული მომაშტერდა. მისი მღელვარებით დრო ვიხელთე და მბრძანებლური იერით თითი ბლოკნოტისაკენ გავიშვირე; ამჯერად მან ბლოკნოტი საკუთარი ნებით მომცა. ვფიქრობდი და ვერაფრით ამეხსნა, თუ მანამდე რატომ არ მივმართე გონიერების გამოვლენის ასეთ მარტივ ხერხს?!

გეომეტრიის მთელი სასკოლო პროგრმის გახსენება დამჭირდა საიმისოდ, რათა პითაგორეს თეორემის საილუსტრაციო ფიგურა დამეხაზა. ამგვარი არჩევანი არ იყო შემთხვევითი, ყმაწვილობისას რაღაც სამეცნიერო-ფანტასტიური ნაწარმოები მქონდა წაკითხული, სადაც ერთმა მეცნიერმა გეომეტრიული ფიგურების წყალობით მოახერხა უცხო სამყაროთა გონიერ არსებებთან კონტაქტის დამყარება. ბეთელეჰეიზესაკენ რომ მოვფრინავდით, ეს მეთოდი პროფესორ ანტელს გავუზიარე და მანაც დადებითი შეფასება მისცა მას. მახსოვდა, რომ ანტელმა ასეთი რამაც თქვა - ევკლიდეს გეომეტრია ნებისმიერი სამყაროსათვისააო მისაღები.

ასეა თუ ისე, ჩემმა ნახაზმა ზირა გააოგნა. მან ველურივით შეჰკივლა და სახე მთლად აუღაჟღაჟდა. ამის შემხედვარე ზორამი და ზანამი მისცვივდნენ ზირას, მაგრამ მღედრმა შიმპანზემ შეძლო საკუთარი თავის ხელში აყვანა და დარაჯები განიშორა. ახლა კი ზირა, სხვა რომ არაფერი ვთქვათ, უცნაურად მოიქცა: ქვეშ-ქვეშად გამოიხედა ჩემსკენ და ჩემი ნახ-ატები და ნახაზები საგულდაგულოდ დამალა უბეში. მან რაღაც უბრძანა გორილებს და ისინი შენობიდან გარეთ გაისტუმრა, შემდეგ მოვიდა ჩემს გალიასთან, ხელი ჩამომართვა და ვიგრძენი, რომ ეს ჟესტი სულ სხვა დამოკიდებულების გამოვლენა იყო იმასთან შედარებით, რაც ადრე ხდებოდა, როცა იგი ხელის ჩამორთმევას აღიქვამდა, როგორც სიმპატიუ-რი ცხოველის საოცარ საზრიანობას. ახლა უკვე თავად იგი მიწვდიდა ვედრების სახით ბლოკნოტსა და კალამს და მოუთმენლად ცდილობდა ჩემთან გონივრული კონტაქტის დამყარებას.

მე გულში პითაგორეს მიმართ მადლობის სიტყვები აღვავლინე და კვლავ ხაზვას შევუდექი. ერთ გვერდზე დიდის გულმოდგინებით გამოვსახე სამი კონუსური ქმნილება შესაბამისი წვეროებითა და მიმართულებით - ელიფსი,პარაბოლა და ჰიპერბოლა; მეორე გვერდზე ნამდვილი კონუსი დავხაზე და შესაბამისი მითითებებით შევეცადე მიმენიშნებინა შიმპანზესათვის, რომ პირველ გვერდზე ნაჩვენები სამი ფიგურა კონუსთან უშუალო კავშირში იყო.

ზირამ ბლოკნოტი ხელიდან გამომტაცა და მეორე კონუსი დახაზა იმის ნიშნად, რომ ჩვენ იმწამს ერთგვარად ვაზროვნებდით. ამან ჩემშიაც დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია, თვალთაგან ცრემლიც კი გადმომცვივდა და მეტისმეტი მღელვარებისაგან სხვა ვეღარაფერი მოვიფიქრე და შიმპანზეს თათს მოყვარული მამრივით მოვეალერსე. სადღაც გალიის სიღრმიდან კი უცებ ნოვას მრისხანე კბილისღრჭენა მომესმა, იგი, ალბათ, ინტუიციით გრძნობდა, რაც ხდებოდა მის თვალწინ. აი, ასე და ამგვარად, გეომეტრიის წყალობით ჩემსა და ზირას შორის სულიერი სიახლოვე დამყარდა, უფრო მეტიც - მე რაღაც ფიზიკური სიამეც კი მომგვარა ამ სიახლოვემ და ვგრძნობ-დი, რომ მდედრი შიმპანზეც მსგავს განცდებს შუა იყო გახლართული.

უცებ მან გამომტაცა ხელიდან თავის პატარა თათი და სულმოუთქმელად გავარდა ჩვენი სექციიდან. არცთუ დიდი ხნით მიმატოვა ზირამ, მაგრამ მე ეს დრო მთელ საუკუნედ მეჩვენა, თავდახრილი ვიჯექი გალიის კუთხეში, თვალს ვერ ვუსწორებდი გაშმაგებულ ნოვას, რომლის წინაშეც რატომღაც თავს დამნაშავედ ვგრძნობდი და ეს ყველაფერი სიზმარი მეგონა.

ზირა რომ დაბრუნდა, დიდი სახატავი დაფა და მასზედ დამაგრებული სუფთა ფურცელი მომიტანა. მცირე ხნის ყოყმანის შემდეგ ყველაფრის თქმა და გამჟღავნება დავაპირე.

ქაღალდის ერთ კუთხეში ბეთელჰეიზეს სისტემა გამოვსახე ისე, როგორც ჩვენ ის დავინახეთ ვარსკვლავთმფრენიდან: ცენტრში უზარმაზარი ბეთელჰეიზე და მის გარშემო მბრუნავი ოთხი პლანეტა დავხატე. განსაკუთრებული სიცხადით სწორედ სორორა გამოვსახე თავისი პატარა თანამგზავრით და მისი ადგილმდებარეობაც ზუსტად მივუთითე. შემდეგ თითი რამოდენიმეჯერ დავადე სორორას და თან ზირას ვუყურებდი, რომელმაც მანიშნა, რომ ყველაფერი მშვენივრად ესმის.

შემდეგ ქაღალდის მეორე კუთხეში ჩვენი მშვენიერი მზის სისტემა მოვხაზე თავის ძირითადი პლანეტებით რომელთა შორის დედამიწა საგანგებო მინიშნებით აღვჭურვე და მასზე თითის დადებით მეორე ხელი მკერდზე

მივიდე.

ამჟერად ზირა დაეჭვდა. დედამიწაზე მანაც მიმითითა და შემდეგ კითხვის ნიშნად ხელი ცისკენ აიშვირა. მე თანხმობის ნიშნად თავი დავუქნიე. შიმპანზე აშკარად გაოგნების ზღვარზე მივიდა და თავს ძალას ატანდა, რომ ეს ფაქტი გაეაზრებინა. იმისათვის, რომ ამ გააზრების პროცესი გამეადვილებინა, მე დედამიწა და სორორა წყვეტილი ხაზით შევაერთე და ამ ხაზზე შესაბამისი მასშტაბით ჩვენი ვარსკვლავთმფრენი დავხატე.

ეს ზირასათვის იგივე იყო, რაც სინათლე გვირაბის ბოლოს!

მომენტალუარდ ყველა ეჭვი გაიფანტა: ახლა მან იცოდა, ვინ ვიყავი და საიდანაც მოვხვდი აქ. ზირა მომიახლოვდა, მაგრამ უცებ დერეფნის ბოლოში ზაიუსი გამოჩნდა. მისმა გამოჩენამ ზირას შიში მოჰგვარა და მას თვალები დაუვიწროვდა; მან უმალ დაკეცა ქაღალდი, ბლოკნოტთან ერთად უბეში ჩაიდო და ვიდრე ორანგუტანი მოგვიახლოვდებოდა, ტუჩებთან თითის მიტანით მანიშნა, აღარაფერი გაამხილოო. მივხვდი, რომ მირჩევდა ზაიუსისათვის არაფერი მეგრძნობინებანა და მეც დავყევი მის ნებას, თუმცაკი კარგად არ მესმოდა, თუ რა საჭირო იყო ეს გასაიდუმლოება. ის კი კარგად მესმოდა, რომ დღეის ამას იქიდან ზირა ჩემი მეკავშირე იყო და ორანგუტანს კვლავ ჭკვიან ცხოველად მოვაჩვენე თავი.

მეორე თავი

ამ დღის შემდეგ ზირას წყალობითა და დახმარებით დიდ წარმატებებს მივაღწიე მაიმუნთა ენისა და მათი კულტურის შესწავლაში. ახალი, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ექსპერიმენტების ჩატარების მომიზეზებით ზირა თითქმის ყოველდღე ახერხებდა ჩემთან განმარტოებას და საათობით მაიმუნთა ენის გაკვეთილების ჩატარებას, თავის მხრივ კი ისიც საოცარი სიმსუბუქით ითვისებდა ჩემგან ფრანგულ ენას. დაახლოებით ორი თვის შემდეგ ჩვენ უკვე თავისუფლად შეგვეძლო საუბარი ნებისმიერ სასურველ თემაზე. ნელინელ ჩემს თვალწინ სორორას მთელი სულიერი სამყარო, მისი უცნაური ცივილიზაციის ყველა ამბავი გადაიშალა, რის აღწერასაც შევეცდები თუნდაც ზოგად ჩარჩოებში.

* * *

როგორც კი შევძელი ზირასთან სამეტყველო კონტაქტის სათანადო დონეზე დამყარება, მაშინვე ვკითხე ის, რაც მთელი ამ ხნის განმავლობაში მაწუხებდა და რაც ჩემთვის უმთავრესი პრობლემა იყო:

- ნუთუ მაიმუნები ამ პლანეტის ერთადერთი გონიერი არსებანი არიან?

- მაშ როგორ?! - გაოცდა ზირა - რა თქმა უნდა, მაიმუნი ერთადერთი გონიერი არსებაა, რომელსაც არა მარტო გონი, არამედ სულიც აქვს. ჩვენი პლანეტის თვით ყველაზე თავგამოდებული მატერიალისტებიც კი აღიარებენ მაიმუნების სულის ღვთიურ განჩინებას.

ყოველი ამგვარი განმარტების შემდეგ გადახარხარება მინდოდა, თუმცაკი დრო იყო მივჩვეოდი საკითხის ასეთ გაშუქებას.

- მაშ, ადამიანები?! ვინ არიან ისინი, ზირა?

მე უკვე ვთქვი, რომ ზირა უფრო ადვილად დაეუფლა ჩემს ენას, ვიდრე მე მაიმუნისას, ამიტომ პირველ ხანებში ჩვენ მხოლოდ ფრანგულად ვსაუბრობდით და თავიდანვე ინტუიტიურად „შენობით" ვარჩიეთ ლაპარაკი. დასაწყისში ჩვენთვის ძნელი იყო იმასთან შეჩვევა, რომ სიტყვებს - „ადამიანი" და „მაიმუნი" - ჩვენთვის სრულიად განსხვავებული დატვირთვა ჰქონდა, რადგან სორორაზე ეს ორი ცნება აბსოლუტურად დიამეტრალური ელფერით იყო მოსილი, ვიდრე ჩვენთან, დედამიწაზე, მაგრამ მალე ამაშიაც გავერკვიეთ. ყოველთვის, როცა იგი ამბობდა - „მაიმუნიო", მე ვიაზრებდი - უმაღლესი არსება, ევოლუციის მწვერვალი. ხოლო როცა ადამიანებს ახსენებდა, ვიცოდი, რომ იგი ცხოველებს გულისხმობდა, რომლებსაც მიმბაძველობითი უნარი საოცრად ჰქონდათ განვითარებული და მაიმუნებთან ერთვარი ანატომიური მსგავსებით ხასიათდებოდნენ.

- უკანასკნელი ასი წლის განმავლობაში - მიხსნიდა ზირა - ჩვენ საოცარ წარმატებას მივაღწიეთ სახეობათა შესწავლის საქმეში. ადრე ითვლებოდა, რომ სახეობები არ იცვლებიან, რომ ყოველი მათგანი იყო და დარჩება ისეთად, როგორებადაც ისინი ყოვლადძლიერმა შემოქმედმა შექმნა. მაგრამ ბევრი დიდი მეცნიერის მცდელობით, რომელთაგან ყველა შიმპანზე იყო, ჩვენ იძულებულნი გავხდით ეს საკითხი სხვაგვარად გაგვეაზრებინა. ახლა ჩვენ ვიცით, რომ სახეობები ევოლუციას განიცდიან და, შესაძლოა, მახლობელ სახეობებს ერთი საერთო წინაპარიც ჰყავდათ.

- ესე იგი მაიმუნი ადამიანისგან წარმოიშვა?

- ზოგი მეცნიერი ასე ფიქრობს, თუმცა სინამდვილეში ყველაფერი ბევრად უფრო რთულადაა. მაიმუნი და ადამაინი ევოლუციის ერთ გარკვეულ ეტაპზე დაშორდა ერთმანეთს, რომელთაგან ერთი განვითარდა და გონიერების მწვერვალებს მიაღწია, მეორე კი ცხოველურ დონეზე დარჩა. თუმცა ზოგიერთი ორანგუტანი ახლაც უარყოფს ამ ჭეშმარიტებას:

- ზირა, შენ თქვი - ბევრი დიდი მეცნიერო... ყველა მათგანი შიმპანზე იყოო...

მე ვცდილობ ჩვენი საუბრების ყველაზე საინტერესო საკითხები გავიხსენო, რომელთა ახსნა-განმარტებასაც ზირა საკმაო ხანს ანდომებდა.

- თითქმის ყველა დიდი აღმოჩენა განხორციელდა ჩვენი, შიმპანზეების მიერ - აღფრთოვანებით მიხსნიდა ზირა.

- სულ რამდენგვარი მაიმუნი არსებობს?

- არსებობს სამი განსხვავებული რასა - მათი გარჩევა უკვე შენც შეგიძლია, რადგან თითოეულ მათგანს თავისი განსაკუთრებული ნიშან-თვისება აქვს, ესენია: გორილები, ორანგუტანები და შიმპანზეები. ამჟამად ჩვენს შორის ყველა რასობრივი ბარიერი მოსპობილია და ჩვენი ურთიერთსიძულვილი წარსულს ჩაბარდა და ესეც შიმპანზეების წყალობით მოხდა. დღეს ყველა რასა,პრინციპში,თანაბარი უფლებებით სარგებლობს.

- მაგრამ ყველა დიდი აღმოჩენა ხომ შიმპანზეებს ეკუთვნით? - მე მაინც ვცდილობდი ზირას გამოწვევას.

- დიახ, ასეა.

- გორილები ვიღა არიან?

- მუქთამჭამელები... სხვა არაფერი! - თქვა ზირამ ზიზღით - ოდესღაც ისინი პატარ-პატარა ფეოდალები იყვნენ და ბევრ მათგანს შემორჩა სურვილი სხვებზე ბატონობისა. მათი მთავარი საქმე ნადირობა და ბუნებაში ხეტიალია, მათ შორის ღარიბესნი კი მძიმე ფიზიკური შრომით ირჩენენ თავს.

- ორანგუტანებზე რაღას იტყვი?

ზირამ ყურადღებით შემომხედა და მერე გადაიხარხარა.

- ორანგუტანები ოფიციალური მეცნიერების ქურუმები არიან. შენ ამაში უკვე დარწმუნდი და ვაი, რომ კიდევ არაერთხელ დარწმუნდები. მათ იციან ყველაფერი, რის ამოკითხვაც წიგნში შეიძლება, ყოველ მათგანს ჩინმედლებით აქვს მკერდი მოჭედილი, ზოგიერთი მათგანი უთვალსაჩინოეს მოღვაწედაც ითვლება ამა თუ იმ სფეროში, სადაც საგანგებო მეხსიერებაა საჭორო... სხვა დანარჩენად კი...

ზირამ ზიზღით ჩაიქნია ხელი. აღარც მე დამიტანებია ძალა, რადგან მჯეროდა, რომ ამ საკითხს კვლავაც არაერთხელ განვიხილავდით. მანამდე კი უფრო ზოგად საკითხებს მივუბრუნდი. ჩემი თხოვნით ზირამ მაიმუნების გენეალოგიური ხე დამიხატა ისე, როგორც ეს მათი მოწინავე მეცნიერების მიერ იყო გააზრებული. ეს ყოველივე ძალზედ მსგავსი აღმოჩნდა სახეობათა ევოლუციის ჩვენეული წარმოდგენებისა. იმ საერთო ღეროდან, რომლის ძირი გაურკვევლობაში იყო ჩანთქმული, თანდათანობით ვითარდებოდა განშტოებები: მცენარეები და ერთუჯრედიანი ორგანიზმები; უფრო ზემოთ განლაგებულნი იყვნენ თევზები, ქვეწარმავლები და ბოლოს - ძუძუმწოვრები. შემდეგ მოდიოდა კლასი, რომელიც ჩვენს ადამიანისებრთა ოჯახს შეესაბამება. სწორედ აქედან გადიოდა ახალი განშტოება - ადამიანისა, მაგრამ ეს შტო მოკლე და გვერდულა იყო; მთავრი ღერო კი მიდიოდა ზემოთ და მრავალ ისეთ პრეისტორიულ მაიმუნად იშლებოდა, რომელთა სახელებს მე ახლაც ძნელად წარმოვთქვამ. ღეროს გვირგვინში იყო simie sapiens სამი განსხვავებული ევოლუციით, ანუ შიმპანზეს, გორილას და ორანგუტანის რასით და ყველაფერი ეს ძალზედ ლოგიკურად გამოიყურებოდა.

მაიმუნის ტვინი - მიხსნიდა ზირა - ვითარდებოდა, რთულდებოდა და ბოლოს აზროვნების ორგანოდ იქცა მაშინ, როცა ადამიანის ტვინმა არავითარი ევოლუცია არ განიცადა.

- რატომ მაინცადამაინც მაიმუნის ტვინი? - ვიკითხე მე.

- რა თქმა უნდა, განმსაზღვრელი როლი მეტყველებამ შეასრულა. და მაინც რატომ ამეტყველდნენ მაიმუნები და არა ადამიანები? ამ საკითხში მეცნიერთა აზრი იყოფა. ერთნი ამაში უზენაესი შემოქმედის იდუმალებას ხედავენ, მეორენი კი ამტკიცებენ, რომ მაიმუნების ტვინმა ევოლუცია ოთხი მოქმედი კიდურის წყალობით განიცადა. ადამიანი თავისი ორი ხელითა და მოკლე თითებით - განაგრძობდა ზირა - თავიდანვე წამგებიან პოზიციაში აღმოჩნდა; მას არ შეეძლო პროგრესირება, რადგან არ შეეძლო სწორი აზრი ჰქონოდა მის ირგვლივ არსებული გარემოს შესახებ. ამავე მიზეზისა გამო ადამიანები ვერასოდეს ახერხებდნენ დანიშნულებისამებრ მოეხმარათ ესა თუ ის იარაღი... თუმცა, შესაძლოა, ოდესღაც ისინიც დგამდნენ გაუბედავ ნაბიჯებს იარაღების ათვისებაში... ოდესღაც, ისტორიის გარიჟრაჟზე... სხვათა შორის, ახლახან საინტერესო საგნები იქნა აღმოჩენილი და ახლა გაცხარებული კვლევა მიდის ამასთან დაკავშირებით. თუ ეს ყოველივე გაინტერსებს, მე კორნელიუსს გაგაცნობ. იგი ამ საკითხებში ჩემზე უკეთ ერკვევა და თქვენ შეძლებთ საერთო ენის გამონახვას.

- კორენელიუსს? ვინ არის კორნელიუსი?

- ჩემი საქმრო - მორცხვად ჩაილაპარაკა ზირამ - იგი ნამდვილი, დიდი მეცნიერია.
- შიმპანზეა?
- რა თქმა უნდა!... შიმპანზეა!... - და ზირამ კვლავ განაგრძო - ...მე თავადაც დარწმუნებული ვარ იმაში, რომ ჩვენმა ოთხხელობამ გადამწყვეტი როლი ითამაშა ჩვენს ცივილიზაციაში.ამან ჩვენ საშუალება მოგვცა ხეზე ავსულიყავით და გარემოს სამი განზომილება გაგვეცნობიერებინა მაშინ, როცა მიწაზე მიჯაჭვული ადამიანი თავისი არასრულყოფილი ფიზიკური აგებულებისა გამო ერთ სიბრტყეზე განაგრძობდა თავის უბადრუკ არსებობას. მალე სხვადასხვა იარაღის ათვისებაც შევძელით და ესეც ჩვენი ოთხი ხელის გამოისობით მოხდა... ასე დაიწყო პროგრესი, რომლის შედეგადაც მაიმუნებმა განვითარების უმაღლეს საფეხურებს მიაღწიეს.

* * *

ღედამიწაზე ხშირად მსმენია, თუ როგორ ცდილობენ მეცნიერები ადამიანის უპირატესობათა ახსნას და საამისოდ სრულიად საპირისპირო არგუმენტები მოჰყავთ, თუმცა, როცა საკითხს ღრმად ჩავუკვირდი, მივხვდი, რომ ზირას არგუმენტებიც ისეთივე ლოგიკური იყო, როგორებადაც დედამიწელ მეცნიერთა მტკიცებულებანი მეჩვენებოდა.

ამგვარი საუბრების გაგრძელება უსასრულოდ შემეძლო, რადგან გონებაში უამრავი სხვა კითხვა მიტრიალებდა, მაგრამ ყოველთვის ვწყვეტდით ჩვენს პოლემიკას, როგორც კი ზორაბი და ზანაბი სადამოს საკვებს მოიტანდნენ ხოლმე. ასეთ დროს ზირა ჩურჩულით მისურვებდა ხოლმე მშვიდობიან ღამეს და მიდიოდა.

ასე ვრჩებოდი სადამოობით გალიაში ნოვასთან მარტო. ჩვენ საკვებს ვირებდით, გორილები შუქს აქრობდნენ და გადიოდნენ, შენობაში მხოლოდ ერთი ნათურა ენთო, რომელიც საკუთარ თავსაც ძლივს ანათებდა. მე ვუყურებდი ნოვას და ვფიქრობდი ყველაფერ იმაზე, რაც ზირასაგან შევიტყე. ნოვას, რა თქმა უნდა, სძულდა ზირა და ჩემი საუბრები ამ მდედრ შიმპანზესთან ყოველთვის მისი გაცოფების მიზეზი ხდებოდა. პირველხანებში ნოვა ჩვენი საუბრის შეწყვეტასაც ცდილობდა და თავისებურად ახერხებდა უკმაყოფილების გამოხატვას - შუაში გვიდგებოდა, გალიაში წინ და უკან ხტოდა, შიმპანზეს თივას აყრიდა თავზე და ასე შემდეგ; ასეთ შემთხვევებში მის დასაწყნარებლად ბევრჯერ ძალის გამოყენებაც დამჭირდა და თითოროლა გამეტებული წკიპურტის შემდეგ ნოვა კუთხეში მიყუჟვას ინებებდა ხოლმე. ჩემი ამგვარი საქციელის გამო თავიდან სინდისი ქენჯნას ვგრძნობდი, მაგრამ მალე დავრწმუნდი, რომ ნოვას არსებაში ჩემი ძალადობა არანაირ წყენას არ იწვევდა და მეც პატარა გოშიასავით ვსჯიდი ხოლმე მას.

მესამე თავი

ამ დღეს მე მთელი არსებით ველოდი. ზირა, როგორც იქნა, დაჰყვა ჩემს თხოვნას და დამთანხმდა უმაღლესი ფიზიოლოგიის ინსტიტუტიდან (ასე ერქვა იმ დაწესებულებას) ქალაქში სასეირნოდ გავეყვანე.

მან ეს გადაწყვეტილება ხანგრძლივი ყოყმანის შემდეგ მიიღო. მიუხედავად ჩვენი ხანგრძლივი კონტაქტისა, მას მაინც დასჭირდა იმაში საბოლოო დარწმუნება, რომ ნამდვილად გონიერი არსება ვარ და ქალაქში გამვლელ-გამომვლელს არაფერს დავუშავებდი. სანამ იგი ჩემთან საუბრობდა, ყველაფერი რიგზე იყო, მაგრამ რაწამს მშორდებოდა, მას კვლავ ეჭვები უღრღნიდნენ გულს და ეს ჩემთვის სრულიად გასაგები იყო. აბა, წარმოიდგინეთ თქვენი თავი მის ადგილზე! ჩემმა საუბრებმა დედამიწელი ადამიანების და განსაკუთრებით დედამიწელი მაიმუნების შესახებ ზირა სულის სიღრმემდე შეაძრწუნეს და სხვაგვარად არც შეიძლებოდა მომხდარიყო. მოგვიანებით იგი გამომიტყდა, რომ დიდხანს იყო იმ აზრზე, რომ ერჩია ჩემი მონათხრობი შარლატანობა ან ჯადოქრობა ყოფილიყო, ვიდრე რეალური ფაქტები. ასეა თუ ისე, იგი იძულებული გახდა ჩემი საფუძვლიანი მტკიცებულებელის მოხმობის შემდეგ ამ ფაქტების სიმართლეში დარწმუნებულიყო. ბოლოსდაბოლოს ზირა აბსოლუტურად მომენდო და მალე ჩემი გათავისუფლების გეგმის შედგენასაც შეუდგა, რაც, როგორც იმ დღეს განმიმარტა, არცთუ ადვილი საქმე იყო მის გარემოცვაში. სრულ გათავისუფლებამდე კი ჩვენ ქალაქში გასეირნება დავგეგმეთ და საამისოდ ზირა ნაშუადღევს გამოცხადდა ჩემთან.

იმის გაფიქრებაც კი, რომ თავსზემოთ კვლავ ვიხილავდი ლაჟვარდოვან ცას სხეულში სისხლს მიჩქეფებდა, მაგრამ ეს აღფრთოვანება გარკვეულად დამიცხრა, როცა დავინახე, რომ ზირა ჩემს გაყვანას ქალაქში ჯაჭვზეგამობმულს აპირებდა. გორილებმა გალიიდან გამომათრიეს, ნოვას ცხვირწინ მიუჯახუნეს კარი და კისერზე ტყავის საბელი წამომაცვეს, რომელზედაც მსხვილი, გრძელი ჯაჭვი იყო გამობმული. ზირა დასწვდა ჯაჭვის ერთ ბოლოს და ჩვენ გასასვლელისაკენ გავემართეთ; ამ მსვლელობას კი ნოვას გამყინავი კივილი გასდევდა აკომპანემენტად. ერთი კი მოვიხედე უკან და ნოვას ვანიშნე დამშვიდებულიყო, მაგრამ ამან თავის მხრივ მდედრი შიმპანზე გაანაწყენა, მან მძლავრად მოქაჩა ჯაჭვს და გასასვლელისაკენ წამათრია...

საოცარია, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ზირა დარწმუნდა, რომ მე მაიმუნის მსგავსი გონიერების მქონე არსება ვიყავი, მას სულ უფრო მეტად აღიზიანებდა და შოკში აგდებდა ჩემი ნაზი დამოკიდებულება სოროჩელი ლამაზმანი ნოვას მიმართ.

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

აფორიზმების ანთოლოგია

1285. ცხოველთა გონიერებაზე ყველაზე უკეთ მეტყველებს ის ფაქტი, რომ მათ მანქანების უკვე ეშინოდათ მაშინ, როცა ადამიანებს ამ თვითმავალი მოწყობილობების გამოჩენა სიცილად არ ჰყოფნიდათ.

უცნობი ავტორი

1286. როცა ცხოველი ამთქნარებს, მას სრულიად ადამიანური სახე აქვს.

კარლ კრაუსი

1287. სამოთხეში ცხოველები ლაპარაკობდნენ, ესე იგი ფიქრობდნენ კიდეც, რადგან დაუფიქრებელი ლაპარაკი ადამიანთა მიერ შემოღებული სრულიად მოგვიანებითი სიახლეა.

მოსე საფირი

1288. ცხოველები ძალზედ თბილი მეგობრები არიან: არასოდეს იძლევიან კითხვებს და არასოდეს უბნდებათ გაკრიტიკების სურვილი.

ჯორჯ ელიოტი

1289. რატომაა, რომ ცხოველის თათების ნაკვალევი ჩვენში უფრო მეტ ინტერესსა და სიხარულს იწვევს, ვიდრე ადამიანის ნაფეხურები?!

ტადეუშ გიცგერი

1290. ცხენი ერთადერთი პირუტყვია, რომელსაც შეიძლება ლურსმნები დააჭედო.

უცნობი ავტორი

1291. ცირკი ნამდვილი ხელოვნების უკანასკნელი თავშესაფარია.

ფრანსუა მორიაკი

1292. ცირკის ცხენები კი არ ცეკვავენ ტაქტის შესაბამისად, არამედ დირიჟორი უთანხმებს მათს ნაბიჯს მუსიკას.

იანინა იპოხორსკაია

1293. ძაღლი იმდენად ერთგულია,რომ დაჯერებაც კი ძნელია იმისა, ადამიანი ამდენ სიყვარულს იმსახურებდეს

ილია ილფი

1294. ძაღლებს ლაპარაკი რომ შეეძლოთ, ასე ჭკვიანებად აღარ მოგვეჩვენებოდნენ.

უცნობი ავტორი

1295. ძაღლები უყვართ იმიტომ, რომ პატრონობას არასოდეს ცდილობენ.

უცნობი ავტორი

1296. ძაღლებს ერთადერთი ნაკლი აქვთ - მათ სჯერათ ადამიანის.

ელიან ჯ ფინბერტი

1297. კარგ ადამიანს ძაღლის წინაშეც კი სირცხვილის გრძნობა უჩნდება.

ანტონ ჩეხოვი

1298. ძაღლებიც იცინიან,ოღონდ - კუდით.

მაქს ისტმანი

1299. მე ღორები მოყვარს... ძაღლები ჩვენ გვიყურებენ ქვემოდან ზემოთ, კატები გვიყურებენ ზემოდან ქვემოთ, ღორები კი გვიყურებენ როგორც თანაბარი თანაბარს.

უინსტონ ჩერჩილი

1300. კატა იდუმალებითაა აღსავსე, როგორც ნადირი, ძაღლი უბრალო და გულუბრყვილოა, როგორც ადამიანი.

კარელ ჩაპეკი

1301. ძაღლი მუხლებზე გვახტება იმიტომ, რომ ვუყვარვართ, კატა კი - იმიტომ, რომ იქ უფრო თბილა.

ალფრედ უაიტჰედი

ომარ ხაიამის რობაიები

91.
მთიდან რომ წვეთი დაცურდა, მდინარე წამოიყოლა,
რიჟრაჟის სხივმა ცის თაღზე დიდი მზე ამოიყოლა,
ამქვეყნად შენი მოსვლა და იმქვეყნად წასვლა იყო რა?
პატარა ბუზი მოვიდა... იყო და არა იყო რა!
92.
საწუთრო გვტანჯავს და არა წუხს თავად ამაზე,
ის მუდამ ფიქრობს სასიკვდილო ანაბანაზე;
ჯერარშობილებს რომ ენახათ ეს ხოცვა-ჟლეტა,
არ ისურვებდნენ დაბადებას ამქვეყანაზე.
93.
ვნების აკვანი თუმცა გულში ბევრჯერ დაგვერწა
და სიყვარულის ალმურითაც სახე აგვეწვა,
მაინც არ ვიცით, თიხით შექმნილ მოკვდავთა შორის
მარადისობის მოქანდაკემ რისთვის ჩაგვძერწა.
94.
ხაიამ, არ ღირს დატირება არცერთი ცოდვის,
ზედმეტ ნაღველში სარგებელი ვინ პოვა, - როდის?
ვინც არ შესცოდა, მან შენდობის ფასი არ იცის,
მაშ, რაღად ნაღვლობ?! - ცოდვილთან ხომ შენდობა მოდის
95.
ამ წუთისოფელს უდარდელად ვინც არ ექცევა,
რასაც იშენებს, ჯავრისაგან უმალ ექცევა;
ქარილს ქროლაც კი მოექცევა ცეცხლის ენებად
და წყალს ბაგეზე რომ იპკურებს,ცეცხლად ექცევა.

19

მთარგმნელი ალ.ელერდაშვილი

სპარსული სიტყვები ქართულ ენაში

145. **მურაზი** - სურვილის მნიშვნელობით ხშირად გვხვდება.

146. **მურდალი** - ამ, სიტყვის შესახებ დეტალურად ადრე ვისუბრეთ; ეს არის „მოჰრ-დარ“ - ბეჭდის მქონე (გადასახადის ამკრეფი).

147. **მუტრიბი** - დამკვრელი, მომღერალი, მუსიკოსი.

148. **მუშაითი** - თოკზე მოსიარულე.

149. **მუშკი** - მძაფრი სუნის მქონე ნივთიერება.

150. **მუშტარი** - ეს სიტყვა ახლაც იხმარება ირანში იმავე მნიშვნელობით.

151. **ნავთი** - ვ-ს ნაცვლად სპარსულში რუსული „ф“ წარმოითქმის.

152 . **ნალი** - მნიშვნელობა ერთნაირია.

153. **ნალბანდი** - „ბანდ“ ზმნური დაბოლოებაა და ამ შემთხვევაში „დამჭედს“ ნიშნავს

154. **ნამარდი** - „ნა“"- არა, „მარდ“ - კაცი.

155. **ნამუსი** - „სინდისი“ გვქონდა, ეს სიტყვა რაღაზე შემოვიტანეთ?!

156. **ნარგილე** - ამ სიტყვის შემოტანა გამართლებულია, რადგან ის შესაბამის მოწყობილობას შემოჰყვა.

157. **ნარდი** - „თახთ-ე ნარდ“ - ამბობენ ირანელები ამ თამაშის შესახებ და „თახთ“ დაფას ნიშნავს.

158. **ნაღარა** - ლითონის საცმელი საკრავი ქვაბის მოყვანილობისა.

159. **ნაღდი** - არც ეს სიტყვაა ქართული და მას ჭეშმარიტების დასამტკიცებლად მაინცადამაინც ნუ მოიშველიებთ ხოლმე.

160. **ნიანგი** - „ნეჰანგ“ ასე უწოდებენ სპარსელები, ოღონდ არა ალიგატორებს და მისთანებს, არამედ ჩეულებრივ ზღვის ზვიგენს.

161. **ნიმუში** - აშკარაა, რომ ეს სიტყვა იმავე მნიშვნელობის „ნემუნე“-დან მოდის...

162. **ნიღაბი** - სახელობითი ბრუნვის ნიშანს თუ არ ჩავთვლით, სხვაობა სხვა არ შეინიშნება.

163. **ნიშადური** - მცირეოდენი ფონეტიკური სხვაობის მიუხედავად, ამ სიტყვის სპარსულობაც არ იწვევს ეჭვს..

164. **ნიშანი** - ცვლილება თითქმის არ არის.

165. **ნოქარი** - გამყიდველი.

166. **ნუგბარი** - გემრიელი

167. **ოთახი** - სიტყვის ძირი არაბულიდან მოდის; გამოიარა სპარსული და ჩვენს აღმოსავლურ დიალექტებში დამკვიდრდა; გამოიარა თურქული, ბოლო თანხმოვანი მოეკვეცა და „ოდას“ სახით დასავლურ დიალექტებში შემოგვივიდა.

168. **ოსტატი** - სპარსელები უფრო „უსთად“-ს ამბობენ.

169. **ოხერი** - ეს სიტყვა „უკანასკნელის“ (ჩამორჩენილის) მნიშვნელობით იხმრება სპარსულში.

170. **ოჯახი** - განმარტებით ლექსიკონში წერია, თურქულიაო ეს სიტყვა, მაგრამ, მგონი, ცდებიან... ამ სიტყვას არაბული წარმომავლობა აქვს და სპარსულის გავლით მოხვდა ჩვენში, ნიშნავს „ქურას“ და იგივე დატვირთვაა აქვს, რაც „კერიას“.

172. **პაემანი** - „ფაიმან“ სპარსულად დათქმული პირობა, შეთანხმებაა.

173. **პასუხი** - ახლა ირანელები ამ მნიშვნელობით არაბულ „ჯავაბ“-ს ხმარობენ, ჩვენ კი მათი უძველესი „ფასოხ“ შემოვინახეთ.

174. **პატიმარი** - ჩვენი ირანისტები ამტკიცებენ ეს არისო „ბა თიმარ“ - სევდასთან განმარტოებული (?!).

175. **პერანგი** - „ფირაჰან“-მა ძალზედ იცვალა სახე და „პერანგად“ გვექცა, ასე რომ, „საროჩკასავით“ ისიც უცხოა.

გავუფრთხილდეთ ქართულ ენას!!!

მსოფლიოს ყველა ქვეყნის ფული

- **ავსტრალია** - ავსტრალ. დოლარი
- **ავსტრია** - ავსტრიული შილინგი
- **ავღანეთი** - ავღანი
- **აზერბაიჯანი** - მანათი
- **ალბანეთი** - ლეკი
- **ალჟირი** - ალჟირული დინარი
- **ანგოლა** - კვანზა
- **ანტიგუა და ბარბუდა** - აღმ.კარიბის დოლარი
- **არაბთა გაერთ. ემირატები** - დირჰამი
- **არგენტინა** - პესო
- **აღმოსავლეთ სამოა** - აშშ-ს დოლარი
- **აშშ** - დოლარი
- **ახალი ზელანდია** - ახ.ზელან. დოლარი
- **ბანგლადეში** - ტაკა
- **ბარბადოსი** - ბარბადოსის დოლარი
- **ბაჰამის კუნძულები** - ბაჰამის დოლარი
- **ბაჰრეინი** - ბაჰრეინის დინარი
- **ბენინი** - აფრიკული ფრანკი
- **ბელგია** - ბელგიური ფრანკი
- **ბელიზი** - ბელიზის დოლარი
- **ბელორუსია** - ბელორუსული რუბლი
- **ბოლივია** - ბოლივიანო
- **ბოტსვანა** - პულა
- **ბრაზილია** - კრუზეირო
- **ბრუნეი** - ბრუნეის დოლარი
- **ბულგარეთი** - ლევი
- **ბურკინა-ფასო** - აფრიკული ფრანკი
- **ბურუნდი** - ბურუნდიის ფრანკი
- **ბუტანი** - ნგულტრუმი
- **გაბონი** - აფრიკული ფრანკი
- **გაიანა** - გაიანის დოლარი
- **გამბია** - დალასი
- **განა** - სედი
- **გერმანია** - გერმანული მარკა
- **გვატემალა** - კეტსალი
- **გვინეა** - გვინეის ფრანკი
- **გვინეა-ბისაუ** - პესო
- **გრენადა** - აღმ. კარიბის დოლარი
- **დანია** - დანიური კრონა
- **დასავლეთ საჰარა** - პესეტა
- **დასავლეთ სამოა** - ტალა
- **დიდი ბრიტანეთი** - გირვანქა სტერლინგი
- **დომინიკა** - აღმ. კარიბის დოლარი
- **ეგვიპტე** - ეგვიპტური გირვანქა
- **ეთიოპია** - ბირი
- **ეკვადორი** - სუკრე
- **ეკვატორული გვინეა** - აფრიკული ფრანკი
- **ერაყი** - ერაყის დინარი
- **ერითრია** - ეთიოპიის ბირი.
- **ესპანეთი** - პესეტა
- **ესტონეთი** - ესტონური კრონა
- **ვანუატუ** - ვატუ
- **ვატიკანი** - ვატიკანის ლირა
- **ვენესუელა** - ბოლივარი
- **ვიეტნამი** - დონგი
- **ზამბია** - კვაჩა
- **ზიმბაბვე** - ზიმბაბვეს დოლარი
- **თურქეთი** - თურქული ლირა
- **თურქმენეთი** - მანათი
- **იამაიკა** - იამაიკის დოლარი
- **იაპონია** - იენა
- **ინდოეთი** - ინდური რუპია
- **ინდონეზია** - ინდონეზიიის რუპია
- **იორდანია** - იორდანიის დინარი
- **ირანი** - რიალი
- **ირლანდია** - ირლანდიური გირვანქა
- **ისლანდია** - ისლანდიური კრონა
- **ისრაელი** - შეკელი
- **იტალია** - ლირა
- **იუგოსლავია** - დინარი
- **კაბო-ვერდე** - ესკუდო
- **კამბოჯა** - რიელი
- **კამერუნი** - აფრიკული ფრანკი
- **კანადა** - კანადის დოლარი
- **კატარი** - რიალი
- **კენია** - კენიის შილინგი
- **კვიპროსი** - კვიპროსის გირვანქა
- **კირიბატი** - ავსტრალიის დოლარი
- **კოლუმბია** - კოლუმბიის პესო
- **კომორის კუნძულები** - კომორის ფრანკი
- **კონგო** - აფრიკული ფრანკი
- **კორეა** - ვონა
- **კოსტა-რიკა** - კოლონი
- **კოტ დ'ივუარი** - აფრიკული ფრანკი
- **კუბა** - კუბის პესო
- **ლაოსი** - კიპა
- **ლატვია** - ლატი
- **ლესოთო** - ლოტი
- **ლიბანი** - ლიბანის გირვანქა
- **ლიბერია** - ლიბერიის დოლარი
- **ლიბია** - ლიბიის დინარი
- **ლიტვა** - ლიტი
- **ლიხტენშტეინი** - შვეიცარული ფრანკი
- **ლუქსემბურგი** - ლუქსემბურგის ფრანკი
- **მადაგასკარი** - მალაგასის ფრანკი
- **მავრიკი** - მავრიკის რუპია
- **მავრიტანია** - მავრიტანიის უგია
- **მაკაო** - პატაკა
- **მაკედონია** - დინარი
- **მალავი** - კვაჩა
- **მალაიზია** - რინგიტა
- **მალდივი** - მალდივის რუპია
- **მალი** - აფრიკული ფრანკი
- **მალტა** - მალტის ლირა
- **მაროკო** - დირჰამი
- **მარშალის კუნძულები** - აშშ-ს დოლარი
- **მექსიკა** - მექსიკის პესო
- **მიანმა** - კიატი
- **მიკრონეზია** - აშშ-ს დოლარი
- **მოზამბიკი** - მეტიკალი
- **მოლდავეთი** - ლეი
- **მონაკო** - ფრანგული ფრანკი
- **მონღოლეთი** - ტუგრიკი
- **ნამიბია** - ნამიბიური დოლარი
- **ნაურუ** - ავსტრალ. დოლარი
- **ნეპალი** - ნეპალის რუპია
- **ნიგერი** - აფრიკული ფრანკი
- **ნიგერია** - ნაირა
- **ნიდერლანდი** - გულდენი (ფლორინი)
- **ნიკარაგუა** - ოქროს კორდობა
- **ნორვეგია** - ნორვეგიული კრონა
- **ომანი** - ომანის რიალი
- **პაკისტანი** პაკისტანის რუპია
- **პალაუ** - აშშ-ს დოლარი
- **პანამა** - ბალბოა
- **პაპუა-ახალი გვინეა** - კინა
- **პარაგვაი** - გუარანი
- **პერუ** - ინტი
- **პოლონეთი** - ზლოტი
- **პორტუგალია** - ესკუდო
- **პუერტო-რიკო** - აშშ-ს დოლარი
- **რუანდა** - რუანდის ფრანკი
- **რუმინეთი** - ლეი
- **რუსეთი** - რუბლი
- **საბერძნეთი** - დრაჰმა
- **სალვადორი** - კოლონი
- **სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკა** -რენდი
- **სან-მარინო** - იტალიური ლირა
- **სან-ტომე და პრინსიპი** - დობრა
- **საუდის არაბეთი** - საუდის რიალი
- **საფრანგეთი** - ფრანკი
- **საქართველო** - ლარი
- **სეიშელის კუნძ.** - სეიშელის რუპია
- **სენეგალი** - სინგაპურის დოლარი
- **სენტ-ვინსენტი და გრენადინი** - აღმ.კარიბისდოლარი
- **სენტ-კიტსი და ნევისი** - აღმ.კარიბის დოლარი
- **სენტ-ლუსია** - აღმ.კარიბის დოლარი
- **სვაზილენდი** - ლილანგენი
- **სიერა-ლეონე** - ლეონე
- **სიანგანი(ჰონკონგი)** -სიანგანის დოლარი
- **სინგაპური** - აფრიკული ფრანკი
- **სირია** - სირიის გირვანქა
- **სლოვაკეთი** - სლოვაკეთის კრონა
- **სლოვენია** - ტოლარი
- **სოლომონის კუნძ.** - სოლომ.კ.დოლარი
- **სომალი** - სომალის შილინგი
- **სომხეთი** - დრამი
- **სუდანი** - სუდანის დინარი
- **სურინამი** - სურინამის გულდენი
- **ტაივანი** - ტაივანური დოლარი
- **ტაილანდი** - ბატი
- **ტანზანია** - ტანზანიის შილინგი
- **ტაჯიკეთი** - ტაჯიკეთის რუბლი
- **ტოგო** - აფრიკული ფრანკი
- **ტონგა** - პაანგა
- **ტრინიდადი და ტობაგო** - ტრინიდადის და ტობაგოს დოლარი
- **ტუვალუ** - ტუვალუს დოლარი
- **ტუნისი** - დინარი
- **უგანდა** - უგანდის შილინგი
- **უზბეკეთი** - სუმი
- **უკრაინა** - გრივნა
- **უნგრეთი** - ფორინტი
- **ურუგვაი** - ურუგვაის პესო
- **ფინეთი** - ფინური მარკა
- **ფიჯი** - ფიჯის დოლარი
- **ქუვეითი** - ქუვეითის დინარი
- **ყაზახეთი** - ტენგე
- **ყირგიზეთი** - სომი
- **შვეიცარია** - შვეიცარული ფრანკი
- **შვედეთი** - შვედეთის კრონა
- **შრი-ლანკა** - შრი-ლანკის რუპია
- **ჩადი** აფრიკული ფრანკი
- **ჩეხეთი** - ჩეხური კრონა
- **ჩილე** - ჩილეს პესო
- **ჩინეთი** - იუანი
- **ჩრდ. მარიანის კუნძულები** - აშშ-ს დოლარი
- **ცენტრ. აფრიკის რესპუბლ.** - აფრიკული ფრანკი
- **ხორვატია** - კუნა
- **ჯიბუტი** - ჯიბუტის ფრანკი
- **ჰაიტი** - გურდი
- **ჰონდურასი** - ლემპირა

მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის ფული

52. **შეკელი** (=100 აგორას) - ისრაელის ფულის ერთეული.

შემოღებულ იქნა 1985 წელს და შეცვლა ისრაელური გირვანქა. ამჟამად ბრუნვაშია 1, 5, 10, 20, 50 და 100 ერთეულიანი ბანკნოტები.

53. **შილინგი** (=100 გროშა) - ავსტრიის ფულის ერთეული.

ავსტრიის პირველი ქაღალდის ფული - ბანკოცეტელი - 1762 წელს გამოჩნდა. 1898-დან 1924 წლამდე ამ ქვეყნის ფულის ერთეული იყო კრონა (=100 გელერს). ამჟამად მოქმედებს 1983 წლის გამოშვების ავსტრიული შილინგი. ამ ქვეყანაში ყოველი 20 წლის შემდეგ ძველ კუპიურებს ანულირებას უკეთებენ და ახალს უშვებენ. ბრუნვაშია 20, 50, 100, 500, 1 000 და 5 000 შილინგის ღირებულების ბანკნოტები. ავსტრიაში ერთ-ერთმა პირველებმა ფალსიფიკატორთა ან დასცავად გამოიყენოს ჰოლოგრამა; 5 000-შილინგიანი კუპიურა მოცარტის ჰოლოგრამითაა დაცული. ავსტრიული შილინგი საკმაოდ მყარი ვალუტაა და თავისუფლად კონვერტირებადთა რიგს განეკუთვნება.

54. **შილინგი** (=100 ცენტს) - კენიის ფულის ერთეული.

ბრუნვაში გაშვებულ იქნა 1966 წელს და შეცვალა მანამდე არსებული აღმოსავლეთ-აფრიკული შილინგი, რომელიც 1919 წლიდან მოქმედებდა.

ამჟამად ბრუნვაშია 5, 10, 20, 50 და 100 კენიური შილინგის ბანკნოტები.

ვინ იყო ყველაზე ჭკვიანი მაისში?

მეოთხე ტურის (25.05.) პასუხები 1. შველი. 2. კრილია სოვეტოვი. 3. უშანგი ჩხეიძე. 4. დუქნებიანად. 5. მზე. 6. პერტრუბაცია. 7. ჟან ანუი. 8. 1928 წელი. 9. ცოლი. 10. ზურგზე. 11. პარიზი. 12. ცარიელი ქალი. 13. ალბრეხტ დიურერი. 14. 75 სანტიმეტრი წამში. 15. ჯულია ორმონდი მეორეა. 15-ივე კითხვა ვერავინ გამოიცნო. უმაღლესი ქულა 11-11 დააგროვეს თინა ფურცელაძემ და ანდრო მჭედლიშვილმა.

საბოლოო შედეგები

ყველაზე ჭკვიანი მაისში – 52 ქულა - თინა ფურცელაძე.

51 ქულა - ანდრო მჭედლიშვილი (50 ლარი).

50 ქულა - ლია ლოლომაძე, ელეონორა ფურცელაძე (10-10 ლარი).

49 ქულა - ლილე აქუბარდია. **46 ქულა** - ნუკრი მაისურაძე, მაია ედიშერაშვილი. **45 ქულა** - ნინო მჭედლიძე, ალეკო ალიმბარაშვილი. **42 ქულა** - დიანა ვართანიანი. **38 ქულა** - გიორგი გელოვანი, პაატა თალაკვაძე. **36 ქულა** - ნინო ბადალაშვილი. **35 ქულა** - თიკო გაბუნია. **34 ქულა** - თინათინ ციქურიშვილი. **34 ქულა** - გიორგი გვასალია, მარიამ ხაჭაპურიძე, **33 ქულა** - რუსუდან გურგენიძე. **30 ქულა** - ნიკოლოზ წიქარიშვილი. **29 ქულა** - დათო გაგნიძე. **28 ქულა** - ვახტანგ ნანავა, ლია გაბედავა. **27 ქულა** - მარინა ცომაია, ცირა პავლიაშვილი. **26 ქულა** - ნანა ძამაშვილი, ნუნუ გურგენიძე. **25 ქულა** - ნუგზარ ბაჩუკაშვილი. **22 ქულა** - ლელა ბუბაშვილი. **21 ქულა** - ოთო გიორგაძე, კახა ლელუაშვილი, გიორგი წერეთელი. **20 ქულა** - ვაჟა პაპუაშვილი. **18 ქულა** - ავთანდილ გიორგაძე. **17 ქულა** - მადონა ხეცაძე, თამუნა კაციტაძე. **15 ქულა** - შორენა ტყეშელაშვილი. **14 ქულა** - თეა პირველი.

- მოგებული თანხის მისაღებად (ეს ეხება „მაისის ჭკვიანებსაც“ და „ალო, ფანტაზიის“ მონაწილეებსაც) დაგვიკავშირდით 1 ივნისს, საღამოს საათებში.

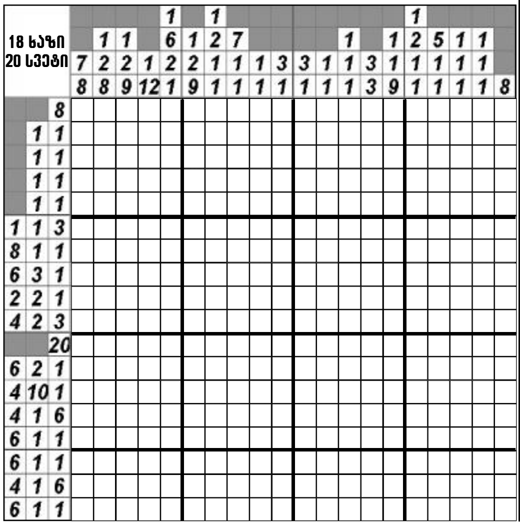

გასული ნომრის პასუხები

1-ლი გვ. 1. ბალეტმეისტერი. 2. თაქთაქიშვილი. 3. კონტრდანსი. 4. ბალანჩინი. 5. წიგნაძე. 6. მაჭავარიანი. 7. გრიგოროვიჩი. 8. მაკნატუნა. 9. გლაზუნოვი. 10. ბარიშნიკოვი. 11. კაბარე.12. პოლონეზი. 13. ვარიეტე. 14. ქორეოგრაფია. 15. ტარანტელა. 16. პროკოფიევი. 17. ბეთჰოვენი. 18. სპარტაკი. 18. ფერხული.

მე-3 გვერდი. *თარაზულად:* 1. სენა. 3. ტივი. 6. ლიმპოპო. 11. შელდა. 13. ფარვატერი. 14. მართალი. 15. მაასი. 16. ალაზანი. 21. ხოჭო. 23. ევფრატი. 25. ავანპორტი. 26. ვადი. 28. რაინი. 30. დრო. 31. მარქსი. 32. აა. 33. კვა. 36. საარ. 37. იუკონი. 38. ირიგაცია. 41. ლაბა. 43. ვილია. 46. რუბიკონი. 47. ტბა. 48. ლუარა. 49. რიო. 51. პარანა. 55. ბაია. 57. რიონი. 58. ენა. 59. ალი. 60. აბაშა. 61. განგი. 62. ასა. 64. ვაზ. 66. აგა. 68. კრიკი. 69. უი. 71. რა. 72. ოკა. 73. ალა. 74. ანა. 76. უდა. 77. ნარინი. 78. იზარი. 79. ლენსკი. 81. ილი. 82. დონი. 83. არაგვი. *შვეულად:* 1. სუფსა. 2. ნარვა. 4. იზერი. 5. იშიმი. 6. ლამი. 7. მორი. 8. ოჰაიო. 9. ორინოკო. 10. ჭალა. 12. ლიახვი. 17. ლივერპული. 18. ზანა. 19. ნაოსანი. 20. გავიალი. 21. ხიდი. 22. სტიქსი. 24. ტანა. 27. მისისიპი. 28. რონა. 29. ქვა. 33. კამა. 34. არპა. 35. იორი. 39. ცანგპო. 40. არაბია. 41. ლენა. 42. ბორანი. 43. ვოლგა. 44. ლუარი. 45. ატაბასკა. 50. ორაგული. 52. ანგარა. 53. რიაზანი. 54. ნეგრო. 56. აბაკანი. 63. არაქსი. 65. ფაზისი. 66.ამური. 67.არალი. 70.იანძი. 73.არნო. 75.აზია. 80. და.

მე-4-5 გვერდი *თარაზულად:* 1. კოროვინი. 4. პლეზიოზავრი. 9. უხსენებელი. 16. ფაშარი. 17. კინდინოვი. 18. ოჩიაური. 19. მესერე. 23. ადიულტერი. 24. ფლორინი. 25. ხელშეკრულება. 29. ფლორი. 30. მცირე. 31. ვენეციანოვი. 32. სტივ. 37. ჰამერი. 38. მამაი. 39. მაქსიმოვა. 40. ფრიად. 45. აგნი. 46. გვირგვილიანების. 47. კალდერონი. 51. უებსტერი. 52. ოდოია. 53. მგალობელი. 54. დობროე. 58. კოზლოვი. 59. სტუმარი. 60. კონტრაცეფცია. 64. ბამბა. 65. გარეგნობა. 66. ანტუანეტა. 67. ეტლი. 72. მამალიოლოგია. 73. ალოტროპია. 74. ცნობა. 78. გული. 79. კომიქსები. 80. ანისიმოვა. 81. მარილი. 85. ლოტოსი. 86. მომაჯადოებელი. 87. ავანსცენა. 91. მეტასტაზი. 92. იხვის. 93. სტოლეტოვი. 98. ლაილაში. 99. ინგეხაი. 100. ფარსადანი. 101. ბურე. 106. მილოშევიჩი. 107. შანშიაშვილი. 108. სტოქტონი. 111. რიტხეუ. 112. ონეგო. 113. უბირი. 114. არული. 115. უსულო. 121. სტენოკარდია. 122. კომპოზიტორი. 123. ინრო. 127. რუთი. 128. თალია. 129. შორენკეცი. 130. იონა ტუსკია. 134. პოლიოტი. 135. ყასიდად. 136. დეკლამატორი. 141. მერვეკლასელი. 142. ლენინგორი. 143. კლინტონი. 146. ნეფე. 147. არქანჯელო. 148. ამუნდსენი. 149. აკაკი. 154. საულია. 155. სტრატოსფერო. 156. სილიკოთერმია. 157. ოლიგარქი. 158. დივიზია. 159. დაჰაუ. 160. ლესიჭინე. *შვეულად:* 1. კუფუ. 2. რაშიდი. 3. ვირტუალური. 5. ლედი. 6. ზონალური. 7. ოლვერა. 8. რიჩი. 10. ხორეშანი. 11. ესებუა. 12. ელემენტი. 13. იმედაშვილი. 14. ლიტრი. 15. მარესიევი. 20. იტერა. 21. ენცენსბერგერი. 22. სკოვოროდა. 26. ბრაჰმაპუტრა. 27. ოცდაშვიდი. 28. სენ-მიიელი. 33. ზმანება. 34. თამრო. 35. ჰავაი. 36. დაკრიორეა. 41. ყვარელი. 42. პლეისტონი. 43. ჩარლსტონი. 44. ანთრაციდი. 48. სტრომბოლი. 49. აბსოლუტბანკი. 50. დერატიზაცია. 55. ავიაჰორიზონტი. 56. ძმობილო. 57. ბარტონი. 61. კარმელიტი. 62. ბელინსგაუზენი. 63. ინდოქსიდი. 68. უმაგალითო. 69. ჰობოი. 70. სტენებოია. 71. ობრაზცოვა. 75. აბრამ. 76. ყვავილედი. 77. წიგნი. 82. ისტებლიშმენტი. 83. ცოცხლად შობა. 84. ინსტინქტი. 88. ვარშავა. 89. ოტოსკლეროზი. 90. ამნეზია. 94. კაპლეტი. 95. დესაი. 96. იაჰვე. 97. სუხომლინსკი. 102. ომარიშარა. 103. იჩინსკაია. 104. მატრიოშკა. 105. ექვსი. 109. აგორა. 110. პლატფორმა. 116. ინფანტილური. 117. ჯინორია. 118. შპიცბერგენი. 119. ქრუანტელი. 120. მონადირის. 124. ეთნოგრაფიული. 125. მეგათეო. 126. კუკრინიკსები. 131. ნიკეა. 132. ვაშლიჯვარი. 133. ფლორისტიკა. 137. ამონასრო. 138. ასტარტე. 139. ნიამორა. 140. ნოუკამპი. 144. ელიოტი. 145. ანქიო. 150. კიკა. 151. აფთი. 152. წოპე. 153. შალე.

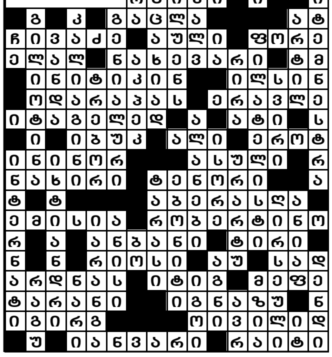

მეცხრე გვერდი

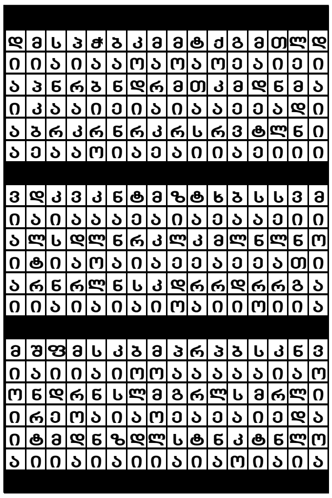

მე-6 გვერდი *თარაზულად:* 10. კონსტანტინოპოლი. 11. კერპი. 13. დეკემბერი. 14. სტახანოველი. 16. ესერი. 17. კალკა. 18. დუვრი. 23. სპა. 24. ასპასია. 25. ბუჟუმბურა. 28. საფარბეგი. 29. გადასახლება. 31. სტეპი. 32. ინტერვენცია. 33. ენა. *შვეულად:* 1. კორეა. 2. მსგეფსი. 3. ბარბაროსობა. 4. მტერი. 5. გნუ. 6. სპიტაკი. 7. გლახა. 8. შეყვარებული. 9. სპილო. 12. ინაუგურაცია. 15. მანია. 19. სპრაიტი. 20. საიგონი. 21. სუკარნო. 22. ტრიბუნა. 26. პამპა. 27. დათვი. 30. გეო.

მე-7 გვერდი *თარაზულად:* 1. სადენი. 4. სტოლიპინი. 8. ემილია. 13. ტრაქტატი. 14. სკულპტორი. 15. აბრა. 18. რეაბილიტაცია. 19. აბორიგენი. 22. დუიმი. 23. მარანიონი. 24. ვარძია. 28. ტოგა. 29. მელოდიური. 30. ბერია. 34. ნაირობი. 35. მდინარე. 36. დენი. 40. ლანოლინი. 41. დეინეკა. 42. კოლოსი. 45. ტუბი. 46. იმპერია. 47. ამპუტაცია. 51. რულეტი. 52. უნაგირი. 53.გასტრიტი. 56. ეკონომიკა. 57. გალაქტიკა. 61. ბნედა. 62. მალდერი. 63. ასტანა. 67. სელი. 68. პრიმატი. 69. ანტონ. 70. ორტი. 74. ნინელი. 75. ასურეთი. 76. ვოლანდი. 80. ლიტერატურა. 81. ანიმატორი. 84. არადანი. 85. სანთელი. 86. ელბერი. 90. არუე. 91. რეცეპტი. 92. მიკროსკოპი. 93. ანიმალისტი. 94. პოზიცია. 95. გიდი. *შვეულად:* 1. სეტერი. 2. დრამატურგი. 3. ნატრიუმი. 5. ლიკვიდაცია. 6. პელე. 7. ნოტაბენე. 9. ლებანიძე. 10. ალაო. 11. ატრია. 12. ორურო. 16. კატაკომბი. 17. აგრაფია. 20. მიკროდენი. 21. კამარილია. 25. სტიმულატორი. 26. მეტრონომი. 27. სეირი. 31. ფაილი. 32. უნიკუმი. 33. პედოფილია. 37. ანაბოლიკი. 38. ბერინგი. 39. რომანტიკოსი. 43. გერნიკა. 44. კურანტი. 48. სტანინი. 49. ორლანდო. 50. პირომანია. 54. ამადორა. 55. კაპრონი. 58. პერსონალი. 59. კანტორა. 60. მადრიდი. 64. პლანეტარიუმი. 65. ემისარი. 66. კოჰორტა. 71. ფლორიდა. 72. ათინათი. 73. საბრალოსა. 77. სტინგერი. 78. სმალტინი. 79. სიფილისი. 82. კარტი. 83. დემონი. 87. დანა. 88. კეიტ. 89. არსი.

მე-2 გვერდი *თარაზულად:* 1. საკათედრო. 6. ტეხასი. 10. ლიტბარსკი. 11. პროტეჟე. 12. ეინდჰოვენი. 14. სიტრო. 16. ტროსი. 17. ემანსიპაცია. 18. რადიანი. 20. იდიოტიზმი. 21. სანტანა. 23. ტრადიცია. 25. ავოკადო. 26. კატარაქტი. 28. ოვიდიუსი. 30. ტრიოლეტი. 32 ექსპერტიზა. 35. არქიფო. 38. პალმირა. 39. რობერტინო. 40. ბოლონია. 41. ქარავანი. *თარაზულად:* 1. სილვესტერ. 2. კუტუნიო. 3. თმა. 4. დასავლეთი. 5. ორიენტალისტიკა. 6. ტიპო. 7. ხბო. 8. სკეპტიციზმი. 9. დეკორაცია. 13. ჰაიდარაბადი. 14. საპატრიარქო. 15. ასპიტანტურა. 19. დანტონი. 21. სეატო. 22. აბო. 24. ფილიმონოვი. 27. ქმედითი. 29. სატრაპი. 31. მზერა. 32. ესპო. 33. სალტო. 34. ელისო. 36. რურუა. 37. აბრა.

გასული ნომრის იაპონური ნახატები

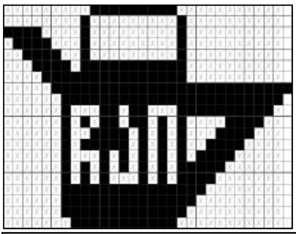

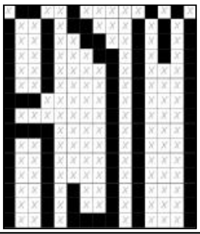

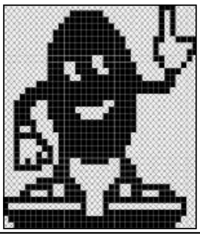

ა	32	მ	33	ღ	4
ბ	1	ნ	31	ყ	30
გ	27	ო	28	შ	29
დ	26	პ	25	ჩ	24
ე	21	ჟ	22	ც	23
ვ	20	რ	3	ძ	19
ზ	16	ს	17	წ	18
თ	15	ტ	14	ჭ	13
ი	5	უ	2	ხ	12
კ	11	ფ	10	ჯ	9
ლ	6	ქ	7	ჰ	8

ი/ს „ფანტაზია-2000“ (ნატალია ბერიკიშვლი) რეგისტ. ვაკე-საბურთალოს რაიონული სასამართლოს მიერ № 5/1-2304. ტელ.: 79-53-70, (877) 72-61-18. e – mail – sashiko45@ hotmail.com
გამოდის **ალექსანდრე და ვახტანგ ელერდაშვილების** რედაქტორობით

ნუმერვორდი-თავსატეხი

	6		7				8		9		10		11	
1	2	3	4	5		12	11	13	2	14	13	2	15	5
	12		16		2		5		5		11		17	
12	5	7	5	3	18	5		11	7	11	15	19	2	11
	2		14		5		20		5		5		14	
21	14	22	16	5	3	23	5	11				24	11	33
	5		11		25		12		1		26		23	
		1	15	11	33	12	17	14	22	27	22	25	5	11
	7		2		14		5		14		22		11	
28	33	11		11	29	11		8	5	11				
	17		31		5		32		3		24		6	
11	14	26	5	11		1	11	14	19	11	29	2	3	5
	33		33		5		15		22		2		2	
11	1	33	17	11	29	11	16	11		1	14	11	30	5
	5		5		5		11				11		5	

1	ქ	14		21
2	ე	15		22
3	ნ	16		23
4	ჟ	17		24
5	ი			25
6				26
7				27
8				28
9				29
10				30
11		18		31
12		19		32
13		20		33

1000 კურიოზი

433. Каждый день на рынке азербайджанцы продают помидоры. Потом приходит ОМОН и топчет помидоры. После того, как ОМОН уходит, азербайджанцы возвращаются и продают кетчуп.

434. ცოლი ეკითხება ქმარს:
- სად არის ჩვენი წიგნი - „როგორ ვიცოცხლოთ 100 წელი?“
- დავწვი
- რატომ დაწვი?
- დედაშენი აპირებდა მის წაკითხვას.

435. მამალი ვეშაპი დედალ ვეშაპს საყვედურობს:
- ამდენი ქვეყანა, ასობით ეკოლოგიური ორგანიზაცია, გამოჩენილი პოლიტიკური ლიდერები, მილიონობით რიგითი ადამიანი... ყველა ზრუნავს, რომ ჩვენი მოდგმა გადაარჩინოს და შენ მეუბნები - თავი მტკივაო?!

ფოტოგალერეა

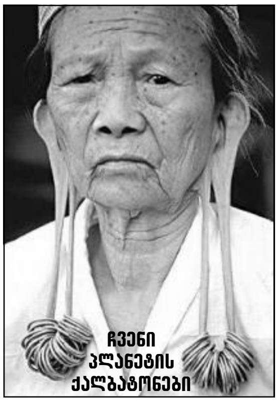

ჩვენი პლანეტის ქალბატონები

30 ხაზი 30 სვეტი

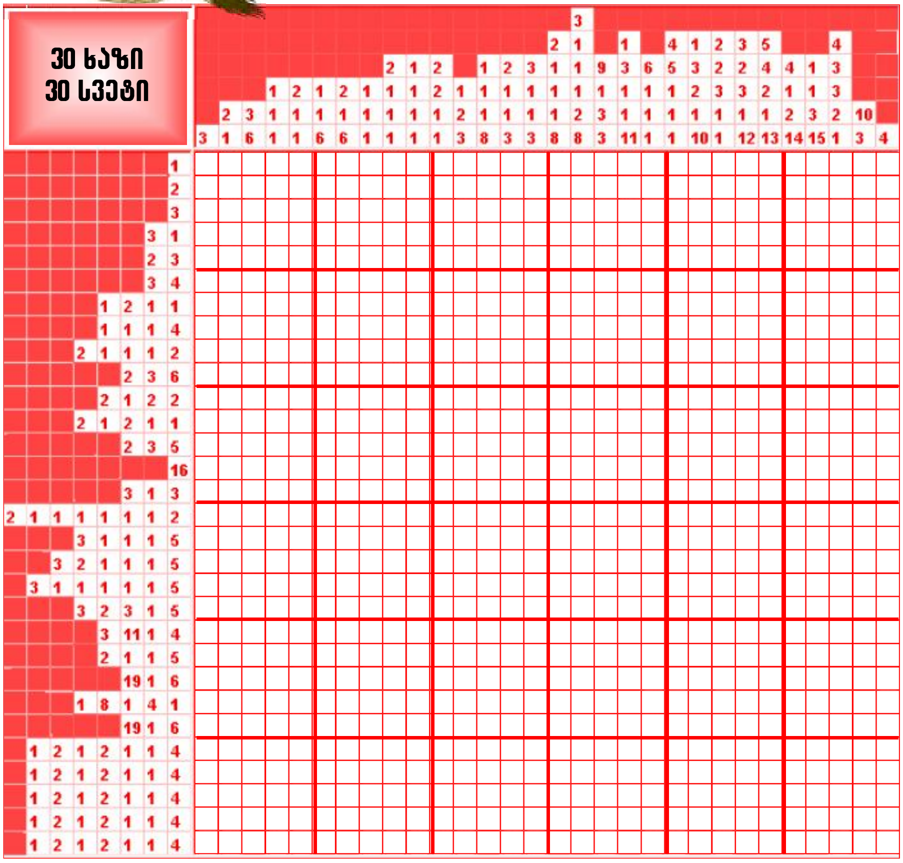

გინესების რეკორდების წიგნი

ადამიანის გარეგნობა

კბილები

ყველაზე ადრეული კბილები

სინ კინი. ცნობილია მრავალი მაგალითი, როცა ბავშვები კბილებით იბადებიან; 1990 წლის 10 აპრილს კი დიდი ბრიტანეთის ბერკშირის საგრაფოს ქალაქ ნიუბერში დაიბადა ბავშვი - სინ კინი - რომელსაც 12 კბილი ჰქონდა. მას ეს კბილები დააძრეს, რათა კვებისას ხელი არ შეეშალათ მისთვის.

ყველაზე ადრეული კბილები

პინდბორგი. ფესვიანი კბილები, როგორც წესი, 2 წლის ასაკში ამოდის, მაგრამ 1970 წელს დანაიში დაიბადა ბავშვი - პინდბორგი, რომელსაც უკვე 8 კბილი ჰქონდა და მათ შორის 4 ფესვიანი.

ყველაზე ძველი სარძევე კბილი

გლედის ტერნერი. 1920 წლის 4 იანვარს დაბადებულ გლედის ტერნერს (დიდი ბრიტანეთი, აღმ. სუსექსი, ქალაქი კოპტორპი) დრემდე, ანუ 80 წლის განმავლობაში, შემორჩა სარძევე კბილი.

კბილების რიგების ყველაზე დიდი რაოდენობა

ლიზიენის შემთხვევა დღემდე დაფიქსირებულია რამოდენიმე შემთხვევა, როცა მოწიფულ ასაკში მყოფ ადამიანს კბილების მესამე რიგი ამოსდის, მაგრამ 1896 წელს საფრანგეთის პრესაში გაჩნდა ინფორმაცია მეოთხე რიგის ამოსვლის შესახებ. ეს ფაქტი ცნობილია „ლიზიენის შემთხვევის“ სახელით.

ფსევდონიმები

173. კენო რეიმონ - მიშელ პრელი. XX ს ფრანგი მწერალი.

174. კერტისი ტონი - ბერნარდ შვარცი. ამერიკელი კინომსახიობი.

175. კერტიცი მაიკლ - მიხაი კერტეში. უნგრელ-ამერიკელი რეჟისორი.

176. კინსკი კლაუს - ნიკოლაუს გიუნტერ ნაკშინსკი. პოლონური წარმოშობის გერმანელი მსახიობი.

177. კიტონი ბასტერ - ჯოზეფ ფრენსის კიტონი. კინოს და ესტრადის ამერიკელი მსახიობი, რეჟისორი, სცენარისტი

178. კლაბუნდი - ალფრედ გენშკე. XX ს გერმანელი მწერალი.

179. კლერი რენე - რენე შომეტი. ფრანგი კინორეჟისორი.

180. კლერონი - კლერ ჟოზეფ იპოლიტ დე ლატიუდი. ფრანგი მსახიობი ქალი.

181. კნუტი დოვიდ - დავიდ ფოქსმანი. XX ს რუსი პოეტი.

182. კოლა დი რიენცო - ნიკოლა დი ლორენცო გაბრინი. XIV ს რომში აჯანყებული პოპოლანების ბელადი.

183. კოლასი იაკუბ - კონსტანტინ მიცკევიჩი. XX ს ბელორუსი მწერალი.

184. კოლინზი ტომ - ჯოზეფ ფერფი. XIX-XX სს ავსტრალიელი მწერალი.

185. კომიტასი - სოგომონ სოგომონიანი. XIX-XX სს სომეხი კომპოზიტორი.

186. კონევსკი ივან - ივან ორეუსი. XIX ს რუსი პოეტი.

187. კონრადი ჯოზეფ - იუზეფ თეოდორ კონრად კოჟენევსკი. XIX-XX სს ინგლისელი მწერალი.

188. კორბიერი ტრისტან - ედუარ ჟოაშენი. XIX ს ფრანგი პოეტი.

189. კორდა ალექსანდრ - შანდორ ლასლო კელნერი. ინგლისელი რეჟისორი, პროდიუსერი, სცენარისტი.

190. კორჩაკი იანუშ - ჰენრიკ გოლდშმიტდი. XX ს პოლონელი მწერალი.

(შემდგომი გაგრძელებით)

ამავე ნომრის პასუხები

რეიტინგის (მე-გვ.) 1. კოლონია 2. მოლიბდენი 3. ოდერი 4. ბურდა 5. ოდარჩენკო 6. კრასუსი 7. ჯოკონდა 8. კუნდერა 9. ენონა 10. ლარიონოვი 11. პოზიტრონი 12. ბანდერასი 13. სარკე 14. მილდა 15. ონტარიო 16. სექსი 17. ისმაილი 18. ამალთეა 19. კნისი 20. ეკონომიკა 21. პარტიზანი 22. კაკაო 23. ქველი 24. ბიოგრაფია 25. კვაზი 26. კინოლოგია 27. ფიოლეტოვი 28. ფერია 29. დეკარტე 30. ულანი 31. დულითლი 32. ბერგი 33. აზაზელო 34. გოთუა 35. შტამი 36. სორია 37. კარანტინი 38. ანთოლოგია 39. ატრიუმი 40. დირიხლე.